اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۲۱ تیر ۱۴۰۰
• اول ذی‌الحجه ۱۴۴۲
• ۱۲ ژوئیه ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۸۳۶ • پیاپی ۳۱۵۴ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

صمت پیامدهای ناکارآمدی نظام توزیع ثروت را بررسی کرد

اقتصاد به کام یک درصدی‌ها

شکاف طبقاتی از تولد تا مرگ

۳-۴-۷-۸-۱۱-۱۲-۱۴-۱۵

سرمقاله

مزیت‌های اقتصادی و مخاطرات سیاسی قلمرو هوایی ۲

یادداشت‌های امروز

ضرورت کنترل فعالیت‌های صنعتی ۲

قورباغه‌ای میان معرکه ۴

خبر روز

رشد ۱۷ درصدی ذخیره مس ایران ۲

گزارش روز

قطع برق در کمین سیمانی‌ها و فولادی‌ها

بحران جدی در راه است

هفته گذشته نامه‌ای از سوی شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) به واحدهای فولادی و سیمانی ابلاغ شده است. در این نامه تاکید شده با توجه به محدودیت جدی در تامین برق به دلیل افزایش بی‌سابقه مصرف و به منظور حفظ پایداری شبکه سراسری برق و جلوگیری از خاموشی‌های گسترده، ضروری است نسبت به توقف فرآیند اصلی فعالیت مشترکان فولادی و سیمان با حداکثر برق دریافتی از شبکه به میزان ۱۰ درصد دیماند مصرفی این دسته از مشترکان اقدام شود. این اقدام به منزله توقف تولید در این واحد است و زمینه چالش‌های جدی‌تر همچون توقف تولید در صنایع پایین‌دستی، بیکاری کارگران و رشد واسطه‌گری و دلالی و افزایش قابل توجه بهای فروش محصولات را فراهم خواهد کرد. ۶

آگهی استخدام شرکت مهندسی و مشاوره‌ای پارس اولنگ

مقطع تحصیلی	عنوان شغلی	رشته تحصیلی	شرایط اختصاصی	زبان انگلیسی	سابقه فعالیت در معادن مس	تعداد نفرات	محل خدمت	حداقل سابقه
کارشناسی به بالا	کارشناس ناظر حفاری	زمین‌شناسی / مهندسی اکتشاف معدن	آشنایی با نظارت بر عملیات حفاری مغزه‌گیری، نگارش لاگ اولیه، مسلط به نرم‌افزارهای اکتشافی، دارای تجربه در اکتشاف فلزات و غیرفلزات	-	-	۳	کرمان اصفهان	۳ سال به بالا
کارشناسی ارشد	کنترل پروژه	صنایع	تسلط به نرم‌افزارهای P6 و سیستم اطلاعات مدیریت پروژه تحت شبکه PMIS، آشنا به کنترل پروژه‌های معدنی	-	-	۱	تهران	۱۰ سال
کارشناسی ارشد	سرپرست گروه PES	مهندسی معدن استخراج	تسلط بر طراحی معادن روباز، نرم‌افزارهای دیناماین و NPV، کامفار، لیپفراگ و...	○	۳ سال	۱	تهران	۱۹سال
کارشناسی ارشد	مدلساز، ارزیابی و تخمین ذخیره	مهندسی معدن اکتشاف	تسلط بر نرم‌افزارهای دیناماین و متدهای تخمین ذخیره و زمین آمار	-	۳ سال	۱	تهران	۱۰ سال
کارشناسی ارشد	سرپرست گروه تلفیق	زمین‌شناسی اقتصادی / مهندسی اکتشاف معدن	تسلط بر روش‌های تلفیق، سابقه کار در اکتشاف ذخائر مس پورفیری در مقیاس پهنه‌های اکتشافی و بزرگتر، تسلط به کار با نرم‌افزارهای GIS	-	۳سال	۱	تهران	۱۹ سال
کارشناسی ارشد	سرپرست ژئوفیزیک صحرائی	مهندسی اکتشاف معدن	تسلط بر تحلیل و تفسیر داده‌های ژئوفیزیکی به روش‌های Mag و IP/RS، آشنایی با نرم‌افزارهای Res2dinv ،GIS ،Surfer ،AutoCAD ،GeoSoft	○	۳ سال	۱	تهران	۱۹سال
کارشناسی ارشد	اکتشاف	مهندسی اکتشاف معدن	تسلط به تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس‌های ۱:۲۵۰۰۰ تا ۱:۱۰۰۰، حضور در فیلد به مدت ۱۰ روز در ماه، آشنایی با انواع کانسارهای مس خصوصا پورفیری	-	-	۱	تهران	۱۰ سال
کارشناسی ارشد به بالا	زمین‌شناس	زمین شناسی پترولوژی / اقتصادی / تکتونیک	توانایی تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و معدنی، انجام عملیات پی‌جویی و اکتشاف صحرائی، تهیه گزارشات شرح و پایان عملیات اکتشافی، تسلط به کار با نرم‌افزارهای GIS	○	۳ سال	۳	تهران	۱۰ سال
کارشناسی	زمین‌شناس	زمین‌شناسی اقتصادی / پترولوژی	توانایی تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و معدنی، انجام عملیات پی‌جویی و اکتشاف صحرایی، تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی شناسایی معدنی، توانایی تهیه گزارشات شرح و پایان عملیات اکتشافی، تسلط به کار با نرم‌افزارهای GIS	-	۲سال	۲	تهران	۸ سال
کارشناسی	نقشه‌بردار	نقشه‌برداری معدن / عمران	مسلط به کار با دوربین Total Station، AutoCAD و Civil3D	-	-	۱	اصفهان	۵سال
کارشناسی	کارشناس کنترل عیار	زمین‌شناسی / مهندسی اکتشاف معدن	آشنایی با معدنکاری روباز خصوصا طلا	-	-	۱	اصفهان	۳ سال
فوق‌دیپلم به بالا	منشی (خانم)	-	آشنا به امور اداری، تایپ فارسی و انگلیسی، توانایی نامه‌نگاری انگلیسی و فارسی، روابط عمومی قوی	متوسط		۱	تهران	۳ سال

علاقه‌مندان به همکاری و واجدین شرایط، رزومه کاری خود را به آدرس ایمیل Hiring.Parsolang@gmail.com ارسال نمایند.

شماره تماس: ۸۸۶۹۱۵۱۷- ۲۱ داخلی ۱۵۶ (شنبه تا چهارشنبه، ۹ ساعت الی ۱۴)

هیات‌مدیره

نوبت دوم

«آگهی فراخوان»

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

با اطمینان بسازید

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد	مهلت ارائه پیشنهاد
۱	مناقصه	۹۹۰۶۲۶۹	خرید ۳۴۴۲ جفت پوتین آتشکاری	۱۴۰۰/۰۴/۰۸	۱۴۰۰/۰۴/۰۸
۲	مناقصه بین‌المللی	۹۹۰۴۰۱۶	خرید ۱۱۲۵ ردیف بیرینگ	۱۴۰۰/۰۴/۲۶	۱۴۰۰/۰۴/۲۶

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:

۱- زمان دریافت اسناد: از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۴/۲۱ روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

نوبت دوم

«آگهی فراخوان»

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

با اطمینان بسازید

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت دریافت اسناد
۱	مناقصه	۹۹۰۵۳۸۲	خرید چکش خردکن	۱۴۰۰/۰۵/۰۲
۲	مناقصه	۹۹۰۴۱۵۵	خرید ۶ ردیف تیغه قیچی	۱۴۰۰/۰۵/۰۵
۳	مناقصه	۳۹۲۸۲	عملیات تهیه، نصب و راه‌اندازی آسانسور فولادسازی	۱۴۰۰/۰۴/۲۶

ضمناً لیست استعلام‌های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

سایر موارد:

۱- زمان دریافت اسناد: از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲- جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس www.esfahansteel.ir مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۴/۲۱ روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

سرمقاله

مزیت‌های اقتصادی و مخاطرات سیاسی قلمرو هوایی

(بخش نخست)

رسول پوست‌فروشان
کارشناس صنعت هوایی

ماهیت هوانوردی به‌نوعی با عبور از مرزها عجین شده است؛ به‌گونه‌ای که صنعت حمل‌ونقل هوایی را می‌توان نمونه کاملی از یک صنعت بین‌المللی به‌شمار آورد. عبور از مرزها و رعایت حق حاکمیت کشورها دو موضوع متفاوتی است که از ابتدای ظهور این صنعت همواره چالش‌های بسیاری را در سطح جهانی به‌همراه داشته است. پس از جنگ جهانی دوم، سازمان ملل در سال ۱۹۹۴ در چارچوب توافقات انجام شده ذیل کنوانسیون هوانوردی غیرنظامی بین‌المللی که به کنوانسیون شیکاگو شهرت یافت، موضوع عبور پروازهای غیرنظامی بر فراز کشورها را سازماندهی کرد. این توافقات مجموعه‌ای از حقوق هوانوردی تجاری بین‌المللی است که حق استفاده و نحوه ورود و خروج شرکت‌های هواپیمایی غیرنظامی به مرزهای هوایی سایر کشورها را تعیین می‌کند. چندین فاکتور اساسی که برجسته‌ترین آنها عبارتند از موقعیت جغرافیایی، اندازه کشور، مخاطرات و ریسک‌های مرتبط با استفاده از قلمرو فضایی، نرخ عوارض و درآمدهای حاصل از ارائه این خدمات، تعیین‌کننده منافع و چگونگی بهره‌برداری کشورها از آسمان خود برای سرویس‌دهی به پروازهای عبوری هستند. کشورهایی که دارای وسعت سرزمین هستند یا از موقعیت جغرافیایی ویژه‌ای برخوردارند از عبور پروازها بر فراز کشورشان، علاوه بر کسب منافع اقتصادی، به‌عنوان امتیازی برای چانه‌زنی در مذاکرات بین‌المللی استفاده می‌کنند. کشورهای بزرگ و دارای موقعیت استراتژیک مانند روسیه، برزیل، اندونزی و چین ترجیح می‌دهند کنترل سخت‌تری بر ایرلاین‌هایی که از فضای کشورشان عبور می‌کنند داشته باشند و از طریق مذاکره، موافقتنامه‌های دو یا چندجانبه ترانزیتی، به‌صورت مورد به مورد با سایر کشورها به توافق برسند. در خلال جنگ سرد شوروی، چین و کشورهای بلوک شرق محدودیت‌های سختی برای شرکت‌های هواپیمایی سایر کشورها اعمال می‌کردند. در طول این سال‌ها هیچ شرکت هواپیمایی غیر از شرکت‌های روسی قادر به عبور از فضای روسیه نبود. در سال ۱۹۵۶ موافقتنامه‌ای بین شوروی، نروژ، سوئد و دانمارک منعقد شد که به شرکت هواپیمایی اسکاندیناوی (SAS) اجازه می‌داد از کریدور سیبری برای پرواز به آسیای جنوب شرقی استفاده کند. در سال‌های بعد روسیه به‌تدریج با رعایت الزامات خاص با عبور هواپیماهای سایر کشورهای اروپایی از فضای کشورش موافقت کرد. به این ترتیب زمان سفر برای پرواز از اروپا به جنوب شرق آسیا از طریق روسیه به‌طور چشمگیری کاهش می‌یافت، اما در عوض روسیه عوارض سنگینی برای این پروازها وضع و وصول می‌کرد؛ در نتیجه، روسیه گران‌ترین تعرفه در سطح جهان را برای عبور پروازها از قلمرو فضایی کشورش وضع کرد. برای غلبه بر محدودیت‌های اعمال شده توسط روسیه و کشورهای بلوک شرق و کوتاه کردن زمان پروازها، شرکت‌های هواپیمایی در جست‌وجوی بهره‌برداری از مسیرهای جایگزین بودند و مسیر قطبی، به‌عنوان بهترین گزینه مورد استفاده قرار گرفت. در اصل این مسیر پروازی منطبق بر دایره بزرگی است که از قطب شمال می‌گذرد و آسیا، اروپا و امریکای شمالی را بهم متصل می‌کند. در دهه ۱۹۵۰ بهره‌برداری از این راه هوایی به‌صورت گسترده‌ای رایج شد. برقراری ارتباط پروازی بین کشورها از طریق مسیر قطبی، نیازمند هواپیماهایی پهن‌پیکر است که بتوانند مسافتی حدود ۱۳.۰۰۰ کیلومتر را بدون توقف طی کنند. با توسعه روزافزون استفاده از مسیر قطب شمال، منطقه آلاسکا و شهر انکارج به‌عنوان مرکز ترانزیت پروازی در دهه ۱۹۶۰ رونق گرفت. این شهر در کرانه غربی ایالت آلاسکای امریکا قرار دارد و از نظر موقعیت جغرافیایی بین شهرهای توکیو و نیویورک واقع شده و به‌عنوان نقطه میانی پرواز اروپا به آسیای جنوب شرقی با ۱۷.۵ ساعت (نصف زمان قبلی) مورد استفاده قرار می‌گرفت. این شهر تا اوایل دهه ۱۹۹۰ به‌دلیل محدودیت‌های موجود در فضای کشورهای شوروی، چین و بلوک شرق مرکز توقف بسیاری از پروازهای مسافری به آسیای شرقی بود و پس از پایان جنگ سرد و باز شدن فضای این کشورها به روی پروازهای عبوری، مزیت‌های خاص خود را برای پروازهای مسافری از دست داد. انکارج چهارمین فرودگاه بزرگ دارای ترافیک باری پس از فرودگاه‌های ممفیس، هنگ‌کنگ و شانگهای است. امروزه نیز مسیر قطبی کماکان به‌عنوان یک راه هوایی رایج در پرواز هواپیماها بین شهرهای آسیایی و امریکای شمالی مورد بهره‌برداری قرار می‌گیرد.

عوارض دریافتی بابت عبور پروازها از قلمرو هوایی کشورها از طریق اعمال فاکتورهایی از قبیل مسافت طی‌شده، وزن هواپیما، مبلغ ثابت یا ترکیبی از آنها محاسبه می‌شود. امریکا عوارض عبوری را فقط برمبنای طول مسیر محاسبه می‌کند. کانادا مشابه ایران، تلفیقی از وزن هواپیما و طول مسیر را برای محاسبه این عوارض مورد استفاده قرار می‌دهد، در صورتی که عراق مبلغ ثابتی را به ازای عبور هر هواپیما بر فراز کشورش دریافت می‌کند.

کانادا، روسیه و امریکا، کشورهایی هستند که درآمدهای زیادی از محل عوارض پروازهای عبوری کسب می‌کنند. به‌عنوان مثال، تقریبا نیمی از مسافت موثرترین راه‌های هوایی که بسیاری از شهرهای امریکا را به شهرهای اروپا متصل می‌کند از قلمرو فضایی کانادا می‌گذرد. امریکا هم از برخی از پروازهایی که حتی در آن کشور نشست یا برخاست ندارند و از فضای امریکا استفاده نمی‌کنند، عوارض عبوری دریافت می‌کند، زیرا هدایت و کنترل پروازها در فضای بخش اعظم اقیانوس‌های آرام و اطلس توسط این کشور انجام می‌شود؛ تا آنجا که هواپیماهایی که از استرالیا به ژاپن یا بالعکس پرواز می‌کنند نیز بخشی از هزینه پرواز عبوری خود را باید به امریکا پرداخت کنند. موارد یادشده نمونه‌هایی از بهره‌برداری‌های اقتصادی از قلمرو هوایی بود. در ادامه این نوشتار که در همین صفحه منتشر خواهد شد به چگونگی بهره‌برداری سیاسی از قلمرو هوایی خواهیم پرداخت.

رشد ۱۷ درصدی ذخیره مس ایران

اردشیر سعدمحمدی در آیین بهره‌برداری از طرح‌های ذخیره و صادرات اسید سولفوریک در بندرعباس و افتتاح طرح آهک پخته و هیدراته در اهر در پاسخ به رئیس‌جمهوری از تامین ۷۰ درصدی کود فسفاته موردنیاز کشور تا ۴ سال آینده خبر داد. به گزارش مس‌پرس، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران تاکید کرد: در ۲ سال گذشته شرکت مس موفق به اکتشاف ۱.۵ میلیارد تن ذخیره جدید مس با عیار ۰.۵ درصد شد و در پایان سال نیز یک میلیارد تن ذخیره جدید دیگر در منطقه سریدون به کشور تقدیم خواهیم کرد. وی افزود: حدود ۱۷ درصد به ذخایر مس در ۲ سال گذشته اضافه شده و در حال حاضر رتبه هفتم ذخایر مس جهان را داریم. سعدمحمدی اعلام کرد: بیش از ۱۱۰ هزار میلیارد تومان سرمایه‌گذاری در شرکت مس در حال اجراست و امیدواریم ظرف ۴ سال آینده، شرکت ملی صنایع مس ایران جزو ۱۰ شرکت برتر تولیدکننده مس جهان قرار بگیرد و درآمدش به بیش از ۴.۵ میلیارد دلار در سال ارتقا پیدا کند. وی خبر داد: در پایان امسال ۳ طرح کنسانتره افتتاح خواهد شد که بیش از ۳۰ درصد به ذخایر و تولیدات کنسانتره فلز مس کشور اضافه خواهد کرد. سعد محمدی افزود: برای زنجیره بعدی نیز برنامه‌ریزی کردیم تا بتوانیم کارخانه اسید سولفوریک که در سال گذشته در منطقه سرچشمه و خاتون‌آباد با سرمایه‌گذاری بیش از ۳۳ هزار میلیارد تومان افتتاح شده را با سرمایه‌گذاری جدید ۱۰۰ میلیون یورویی تبدیل به اسید فسفریک کنیم.

بانک مرکزی درباره میزان تعهدات ارزی شفاف‌سازی کند

دویست‌وچهلمین جلسه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت صبح یکشنبه به ریاست حسن روحانی، رئیس‌جمهوری برگزار شد.

به گزارش ایسنا، در آغاز جلسه رئیس سازمان برنامه و بودجه گزارشی از تامین منابع طرح‌های عمرانی و پیشرفت پروژه ملی آزادراه تهران-شمال ارائه کرد.

در ادامه جلسه نیز گزارش بانک مرکزی از وضعیت رفع تعهدات ارزی صادرکنندگان و واردکنندگان در سال‌های ۹۷ و ۹۸ ارائه شد.

براساس این گزارش در سال ۹۷، بالغ بر ۹۵ درصد ارز تامین شده با نرخ ترجیحی برای کالاهای اساسی و دیگر واردات موردنیاز کشور، به‌صورت کالا و خدمات به کشور وارد و رفع تعهد ارزی شده و موارد رفع نشدن تعهد به سازمان تعزیرات و مراجع قضایی ارجاع شده است. بانک مرکزی باید با شفافیت، دقت و جزئیات، میزان تعهدات ارزی و تعهدات رفع‌شده را به تفکیک در سال‌های مختلف اعلام کند و در این زمینه باتوجه به شبهات مختلفی که ایجاد شده، شفاف‌سازی کند.

در این جلسه همچنین وزیر نیرو، گزارشی از طرح‌های آب‌شیرین‌کن ارائه کرد. روحانی در این باره گفت: باتوجه به جدی شدن مشکل آب و لزوم برخورداری مردم از آب سالم، دولت از چند سال قبل طرح‌های احداث آب‌شیرین‌کن را به‌ویژه در مناطقی از کشور که بیشتر با مشکل آب شیرین روبه‌رو هستند، در دستور کار قرار داد و طرح‌هایی با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی یا مشارکت این بخش اجرایی کرد که نیازهای آبی مناطق درگیر کم‌آبی را تامین می‌کند و این اولویت کماکان در دستور کار دولت و صندوق توسعه ملی قرار دارد.

لزوم ایجاد اردوگاه برای آوارگان افغانستان در مرز

وزیر بهداشت با اشاره به آوارگانی که از کشور افغانستان وارد کشور می‌شوند، گفت: ما مجبوریم اردوگاه‌هایی داشته باشیم و بیمار و بیماری را در این اردوگاه‌ها زمین‌گیر کنیم. این موضوع هم به فعالیت‌هایی که قبلا در کنار هم داشتیم، خواهد پیوست.

به گزارش ایسنا، دکتر سعید نمکی در اجلاس مشترک روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور و فرماندهان سپاه استان‌های سراسر کشور که با حضور رئیس سازمان بسیج مستضعفین به‌صورت مجازی برگزار شد، گفت: باید سعی کنیم برای افراد آواره و سرگردانی که در ناملایمات و ناهنجاری‌های سیاسی و نظامی افغانستان به مرزهای ما پناه می‌آورند، آن طرف مرز یا این طرف مرز اردوگاه‌هایی تدارک ببینیم. از سازمان‌های جهانی هم خیلی انتظار کمک نداریم؛ کما اینکه تا امروز کمک درخشانی ندیده‌ایم. به هر حال این موردی است که باید بتوانیم مهربانانه اداره کنیم.

وزیر بهداشت گفت: ما بیش از ۲۵۰ هزار اتباع کشور افغانستان را در طول شیوع کووید۱۹ با سخت‌ترین شکل بیماری، به‌صورت رایگان مداوا کردیم و هیچ سازمان بین‌المللی دینداری در این رابطه به ما کمک کرد. در حال حاضر هم انتظار نداریم که کمک زیادی بگیریم، بلکه امروز باید به‌عنوان اقدامی بشردوستانه این کار را هم در کنار نیروهای بسیج و نیروهای مسلح مدیریت کنیم. نمکی ادامه داد: از طرف دیگر عزیزان و کل نیروهای مسلح باید کمک کنند تا بتوانیم در زمینه مدیریت مرزها و وارد نشدن افراد غیرمجاز به‌شدت مراقبت کنیم. مرزهای غرب و شمال غرب به‌شدت قابل کنترل هستند، اما در مرزهای جنوب شرق و شرق به‌دلیل گستردگی و به این دلیل که ما آن طرف مرزبان نداریم، نه ما بلکه کشور همسایه هم بسیار آشفته است و مرزهایش به‌صورت ضربدری و شطرنجی در اختیار خودش نیست، به همین دلیل تمام بار بر دوش ماست که این هم مساعدتی است که عزیزان نیروهای مسلح و نیروی زمینی سپاه و بسیج و عزیزان ارتش، ناجا و مرزبانی باید به ما کمک کنند.

وی گفت: اگر این دروازه‌بانی را خوب انجام ندهیم، پذیرای بیمارانی که نه‌تنها آلوده به کرونا هستند، بلکه آلوده به التور، بیماری‌های روده‌ای که در ایام گرمسیر تابستان می‌تواند شعله‌ور شود و سایر بیماری‌ها خواهیم بود.

در نشست خبری سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق عنوان شد:

خاموشی‌ها قابل پیش‌بینی بود

خاموشی‌های گسترده برق شرایط خاصی در کشور به‌وجود آورده که انتظار داریم دستگاه‌های ذی‌ربط و مسئولان فعلی و آینده صنعت برق این مسئله را جدی بگیرند و چاره‌اندیشی کنند.

به گزارش روابط عمومی سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق، محمد ملاکی، عضو سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق در نشستی خبری با اشاره به خاموشی‌های اخیر برق و تاثیر آن بر زندگی مردم اظهار کرد: با روندی که سرمایه‌گذاری در صنعت برق طی سال‌های اخیر داشته، انتظار می‌رفت این خاموشی‌ها از سال گذشته اتفاق می‌افتاد، اما به‌دلیل بارش‌های استثنایی که در یکی دو سال گذشته در کشور صورت گرفت، نیروگاه‌های برق‌آبی توانستند با ظرفیت کامل برق تولیدی خود را وارد شبکه کنند و موجب شد تابستان سال گذشته با کمبود جدی مواجه نباشیم. وی در ادامه با تاکید بر لزوم سرمایه‌گذاری در این صنعت به‌ویژه در بخش تولید، افزود: در برنامه ششم توسعه قرار بود سالی ۵ هزار مگاوات به ظرفیت‌های موجود اضافه شود و در مجموع طی این برنامه ۲۵ هزار مگاوات نیروگاه جدید احداث و وارد مدار شود، اما تاکنون که در سال پایانی برنامه ششم قرار داریم، کمتر از ۵۰ درصد این برنامه محقق شده است؛ یعنی حدود ۱۲ هزار مگاوات نیروگاه جدید از شروع برنامه تاکنون وارد مدار تولید شده است.

این عضو سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق در بخش دیگری از صحبت‌های خود، هزینه خاموشی را برای کشور بسیار سنگین‌تر از هزینه تامین برق دانست و گفت: با استناد به مطالعاتی که حدود ۲۰ سال قبل انجام شده بود، در ایران هر کیلووات‌ساعت خاموشی ۲ دلار هزینه برای اقتصاد کشور داشته که با فرض ۵ هزار مگاوات خاموشی در ۵ ساعت از روز و در ۵ روز کاری هفته، مجموعا ۱۲۵ میلیون کیلووات‌ساعت خاموشی اعمال می‌شود که این میزان، ۲۵۰ میلیون دلار زیان را هر هفته برای اقتصاد کشور سبب شده است؛ بنابراین در ۲ ماه یا ۸ هفته خاموشی در تابستان هر سال، ۲ میلیارد دلار لطمه به اقتصاد کشور وارد می‌شود که معادل هزینه احداث ۴۰۰۰ مگاوات نیروگاه است، این در حالی است که با گذشت ۲ دهه از آن زمان، هزینه مذکور در شرایط امروز، به ازای هر کیلووات ساعت خاموشی بی‌شک به بیش از ۲ دلار رسیده است.

ملاکی در ادامه به ارائه راه‌حل‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت برای برون‌رفت از شرایط موجود پرداخت و تصریح کرد: برای کوتاه‌مدت شناسایی واحدهای غیرفعال تولید پراکنده (DG) که حدود ۶۰۰ مگاوات توان تولید برق دارند و راه‌اندازی آنها و نیز استفاده از ظرفیت‌های تولید برق اضطراری صنایع، می‌توانند تا حدی به تامین برق و کاهش خاموشی‌ها کمک کند. وی راه‌حل بلندمدت را نیز افزایش سرمایه‌گذاری در بخش تولید برق به‌منظور احداث نیروگاه‌های جدید، تبدیل نیروگاه‌های گازی به سیکل ترکیبی و افزایش واحدهای تجدیدپذیر برشمرد.

قطع برق، مدیریت تقاضا نیست

در ادامه این نشست رضا حدادیان، عضو سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق تصریح کرد: از حدود ۳ سال و نیم قبل هشدارهای کمبود برق و خاموشی را به مدیران ارشد وزارت نیرو داده بودیم، اما متاسفانه توجهی نکردند. بخش خصوصی فعال در صنعت برق که کوله‌باری از تجربه در این حوزه دارد، طی سال‌های گذشته همواره آمادگی خود را برای همفکری و مشاوره به وزارت نیرو اعلام کرده، اما کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

وی با بیان اینکه قطع برق، مدیریت تقاضا نیست، بر افزایش سرمایه‌گذاری برای احداث نیروگاه و افزودن ذخیره انرژی تاکید کرد و گفت: یکی از راه‌های کوتاه‌مدت برای افزایش توان تولید، احداث نیروگاه‌های گازی است که می‌تواند به سرعت وارد مدار تولید شود.

حدادیان در ادامه به موضوع صادرات برق اشاره کرد و با انتقاد از انحصاری بودن آن توسط وزارت نیرو گفت: چنانچه امکان صادرات برق توسط بخش خصوصی تولیدکننده برق وجود داشته باشد یا سهمی از درآمد ارزی ناشی از صادرات برق که توسط نیروگاه‌های غیردولتی تولید می‌شود، به این بخش اختصاص یابد، تا حد زیادی مشکلات ارزی ما حل خواهد شد.

تهیه طرح آمایش انرژی در کشور

نصرت‌الله کاظمی، عضو هیات‌مدیره سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق در این نشست با تاکید بر اینکه شرایط ناپایدار کنونی در تامین برق و بروز خاموشی‌های گسترده، ناشی از نبود برنامه‌ریزی درست و نگاه بخشی به مقوله انرژی است، گفت: اگر از همین امروز برای افزایش تولید برق اقدام شود، حداقل تا ۲ سال آینده مشکل کمبود برق را خواهیم داشت. وی برخورداری از ذخیره کافی تولید را یک امر حیاتی تلقی کرد و آن را ضامن پایداری شبکه برق دانست. کاظمی با اشاره به ضرورت ریشه‌یابی دقیق عوامل بروز شرایط نامناسب صنعت برق و پرهیز از نگرش‌های بخشی و صنفی، خواستار تهیه طرح آمایش انرژی با مشارکت همه ذی‌نفعان در حوزه انرژی کشور شد. عضو هیات‌مدیره سندیکای شرکت‌های تولیدکننده برق با اشاره به اینکه محدودیت‌های تامین برق صنایع و تعطیلی آنها لطمه قابل‌توجهی به اقتصاد ملی وارد می‌کند، تصریح کرد: این روش، مدیریت مصرف نیست، بلکه محدودیت مصرف است. وی با نگرانی از شرایط تامین برق در زمستان امسال، خواستار پیش‌بینی‌های لازم برای پرهیز از خاموشی در فصل سرما شد.

یادداشت

ضرورت کنترل فعالیت‌های صنعتی

منصور یزدی‌زاده
مدیرعامل شرکت ذوب آهن اصفهان

بدون شک فعالیت‌های صنعتی از عوامل اصلی رشد و توسعه اقتصادی- اجتماعی در جوامع بشری هستند، اما این فعالیت‌ها در صورت کنترل نشدن می‌توانند اثرات مخربی بر منابع طبیعی، ایجاد آلودگی‌های زیست‌محیطی و بر هم زدن تعادل اکولوژیکی در اکوسیستم‌ها داشته باشند.

کنترل جنبه‌ها و پیامدهای زیست‌محیطی منفی ناشی از فعالیت‌ها، خدمات و محصولات صنایع می‌تواند تاثیر شگرفی در حفظ محیط‌زیست داشته باشد.

امروزه صاحبان صنایع در جهت کاهش تاثیرات نامطلوب ناشی از فعالیت‌های صنعتی بر سلامت پرسنل شاغل خود و همچنین جوامع اطراف و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی و پاسخگویی به مطالبات اجتماعی در این حوزه، تلاش دارند تا حفظ و صیانت از محیط‌زیست را همواره به عنوان یکی از اولویت‌های اصلی در تدوین استراتژی کلان سازمانی و به‌عنوان یکی از ارزش‌های سازمانی خود مورد توجه قرار داده و در راستای تحقق آن تلاش کنند.

شرکت ذوب‌آهن اصفهان نیز به‌عنوان یکی از صنایع پیشرو در کشور از این قاعده مستثنا نیست و در این راستا نه‌تنها با برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های بهبود در حوزه محیط‌زیست نسبت به ارتقای شاخص‌های زیست‌محیطی خود اقدام کرده، بلکه نسبت به ارائه خدمات زیست‌محیطی اجتماعی و در راستای مسئولیت‌های اجتماعی خود عمل کرده است.

برای کاهش و کنترل آلودگی هوا به‌عنوان یکی از اصلی‌ترین پیامدهای منفی صنایع فولاد، راهکارها و رویکردهای مختلفی در شرکت ذوب‌آهن اصفهان شامل اقدام‌های پیشگیرانه، پایش و نظارت و همچنین اقدام‌های کنترلی، برنامه‌ریزی و اجرا می‌شود.

هدف از انجام اقدام‌های پیشگیرانه، جلوگیری از ایجاد آلودگی ناشی از فعالیت‌های شرکت است که این رویکرد خود به اشکال مختلف جاری‌سازی می‌شود که از جمله آنها می‌توان به انجام بازدیدهای مستمر از خطوط تولید و جلوگیری از کلیه فعالیت‌هایی که می‌تواند باعث بروز آلودگی شود، بررسی ورودی‌های کلیه فرآیندهای شرکت به‌منظور انتخاب مواد اولیه باکیفیت به‌منظور کمینه کردن آلودگی‌های زیست‌محیطی و همچنین جلوگیری از تحلیل و هدرروی منابع ناشی از مصرف مواد اولیه در فرآیندها شامل زغال-کک- سنگ‌آهن و سایر مواد اولیه، تغییر فرآیندهای شرکت از طریق جایگزینی فناوری‌های قدیمی با فناوری جدید و دوستدار محیط‌زیست اشاره کرد.

در ادامه اقداماتی با رویکرد پایش و نظارت اجرایی می‌شود. هدف از اجرای این رویکرد، پایش و اندازه‌گیری کلیه عوامل آلاینده زیست‌محیطی ناشی از منابع آلاینده شرکت و ارزیابی انطباق آنها با استانداردهای سازمان حفاظت محیط‌زیست در جهت تشخیص موارد نامنطبق و تعریف اقدام‌های کنترلی و اصلاحی در کمترین زمان ممکن است.

این پایش‌ها و اندازه‌گیری‌ها شامل عوامل آلاینده بخش هوا (گرد و غبار و گازهای آلاینده) عوامل فیزیکی شیمیایی و بیولوژیک پساب‌های شرکت، اندازه‌گیری آلاینده‌های محیطی، اندازه‌گیری صدای زیست‌محیطی، اندازه‌گیری خروجی اگزوز خودروها و... است.

عکس روز

صعود دوباره بستری‌ها و فوتی‌ها در کشور

عکس: ایسنا

ویژه تر از خبر

بستری کرونا در تهران از مرز ۶۰۰۰ نفر گذشت

فرمانده ستاد عملیات مدیریت بیماری کرونا در کلانشهر تهران، با بیان اینکه تعداد بستری در استان تهران از مرز ۶۰۰۰ بیمار گذشت، گفت: در حال حاضر حدود ۸۹ درصد جمعیت بالای ۷۰ سال‌مان در استان تهران واکسینه شده‌اند و از فردا هم واکسیناسیون نوبت دوم ارائه‌دهندگان خدمات سلامت آغاز می‌شود. به گزارش ایسنا، علیرضا زالی، درباره آخرین وضعیت کرونا در تهران، گفت: متاسفانه روز شنبه از مرز ۶۰۰۰ بیمار بستری گذشتیم. در حال حاضر تعداد بیماران بستری در تهران ۶۲۴۶ بیمار است که نزدیک ۲۱۴۳ بیمارمان اکنون در بخش مراقبت‌های ویژه بستری هستند و حدود ۱۱۰۰ بیمار جدید در ۲۴ ساعت گذشته در استان تهران بستری کرده‌ایم. تعداد ترخیصی‌های‌مان هم ۹۰۰ بیمار در ۲۴ ساعت گذشته بوده است.

وی با بیان اینکه حدود ۱۳ هزار و ۸۰۰ بیمار سرپایی هم در بخش بهداشت و هم در بخش درمان به ما مراجعه کرده‌اند، افزود: اگر در تهران به اندازه کافی به ما واکسن بدهند، در سرعت واکسیناسیون هیچ مشکلی نداریم. در حال حاضر حدود ۸۹ درصد جمعیت بالای ۷۰ سال در استان تهران واکسینه شده‌اند. برای گروه‌های هدف‌مان مانند بیماران خاص هم واکسیناسیون انجام شده است. زالی ادامه داد: برنامه جدیدی برای ارائه‌دهندگان خدمات شامل پزشکان و پرستاران داریم که نوبت دوم واکسیناسیون آنها آغاز می‌شود.

به‌نام تولید
به‌کام دلالی

رونمایی
از نخستین نمونه
آزمایشی تارای برقی

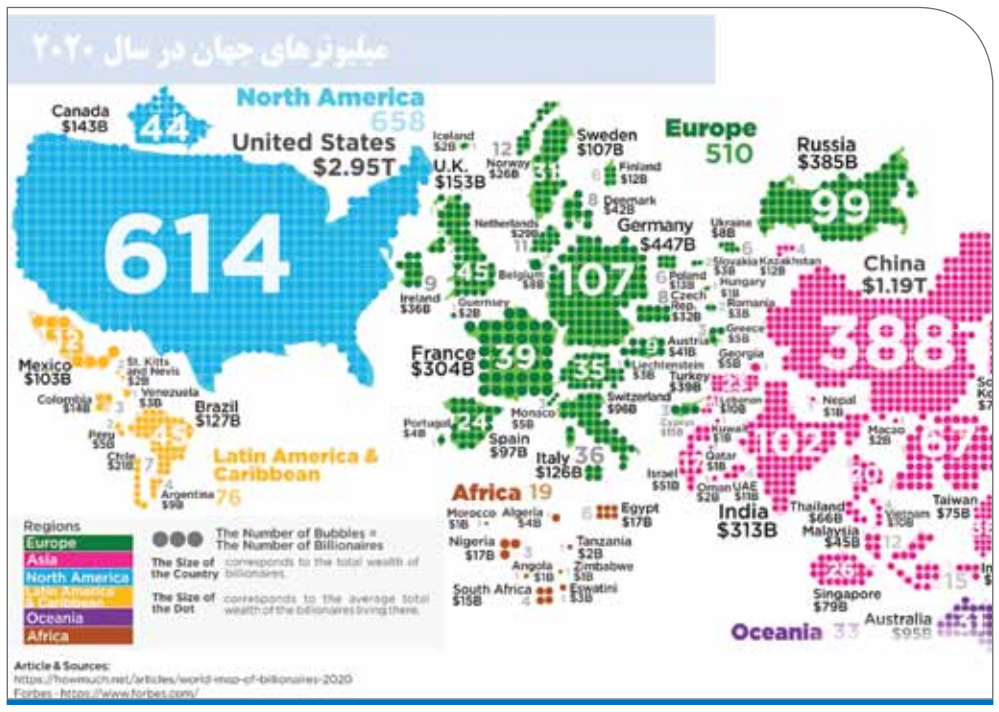

کاریکاتور
توزیع ثروت

تحلیل روز

صمت تاثیر بحران در نظام سرمایه‌داری را بررسی کرد

کرونا ویروسی در خدمت سرمایه‌داران

بررسی اغلب بحران‌های بزرگ نشان می‌دهد تمامی بحران‌ها به دلیل شکنندگی بازارهای مالی و ناهماهنگی آنها با بازار کالا ایجاد شده است. این بی‌نظمی هنگامی رخ می‌دهد که پول نقشی فراتر از وسیله مبادله را در اقتصاد برعهده گیرد و برای آن قیمتی فارغ از بخش واقعی اقتصاد تعیین شود

امیرعباس آذرموند: مجله فوربس به‌تازگی آماری از افزایش تعداد میلیونرهای جهان در سال ۲۰۲۰ ارائه کرد که به بحث‌های زیادی دامن زد. این گزارش گرچه نکات فراوان و نگران‌کننده‌ای از روند انباشت سرمایه و فاصله طبقاتی در جهان ارائه می‌کند، اما از سوی دیگر درباره وضعیت رو به رشد میلیونرها و سرمایه‌داران ایرانی سخن می‌گوید. در این گزارش باز هم ثابت می‌شود که گرچه بحران اقتصادی اکثریت جمعیت مردم را دچار مشکل می‌کند اما به هیچ وجه نمی‌توان ادعا کرد همه به یکسان از این مشکل بهره می‌برند یا همه دچار مشکل شده‌اند چراکه گزارش‌های اخیر یک بار دیگر نشان می‌دهد آنچه برای جامعه مشکل محسوب می‌شود، برای سرمایه‌داران چیزی جز واقعه پول‌ساز نیست.

به بیان دیگر، در جهانی که نظام طبقاتی بر آن حاکم است، همه چیز طبقاتی خواهد بود؛ حتی تعریف از «همه» نیز متفاوت است. در این میان با وجود اینکه برخی از کارشناسان بازارگرا تاکید می‌کنند اقتصاد ایران، دولتی و شبه‌سوسیالیستی است اما در همین آمار اخیر فوربس هم قابل مشاهده است که با وجود تضعیف شدید معیشت جامعه و فرودستان و افزایش بیش از پیش فاصله طبقاتی، ایران بالاترین نرخ رشد سرمایه‌داران را داشته است. همین امر سبب می‌شود در پی ۳ سال رکود تورمی که با کسری ۵۲ درصدی بودجه همراه شد و صد البته فاصله فزاینده غنی و فقیر همراه بود، تعداد میلیونرهای ایرانی رشد ۲۶ درصدی داشته باشد.

به عبارت دیگر، شرایطی که برای انباشت سرمایه و ثروت در ایران وجود دارد، با هیچ جای دیگر جهان قابل‌مقایسه نیست؛ به نحوی که اکنون در ایران تعداد میلیونرها از همسایه جنوبی یعنی عربستان هم بیشتر باشد و ایران به کشور اول منطقه از نظر تعداد بزرگ سرمایه‌داران تبدیل شود.

به گزارش صمت آخرین گزارش منتشرشده از سوی مجله فوربس نشان می‌دهد گرچه در سال کرونا رشد اقتصادی جهان به منفی ۴.۳ درصد رسید اما تعداد میلیونرهای جهان نه‌تنها کاهش پیدا نکرد، بلکه ۶.۳ درصد بر تعدادشان افزوده شده است. این در حالی است که در سال ۲۰۲۰ میلادی به دلیل شیوع کرونا بزرگ‌ترین رکود جهان پس از جنگ دوم جهانی تجربه شد.

این رکود چنان بزرگ بود که اقتصاد امریکا در طول یک‌سال کاهش ۳.۵ درصدی را تجربه کرد. همچنین رشد اقتصادی آلمان و انگلیس هم به ترتیب منفی ۹.۳ و منفی ۹.۹ اعلام شد.

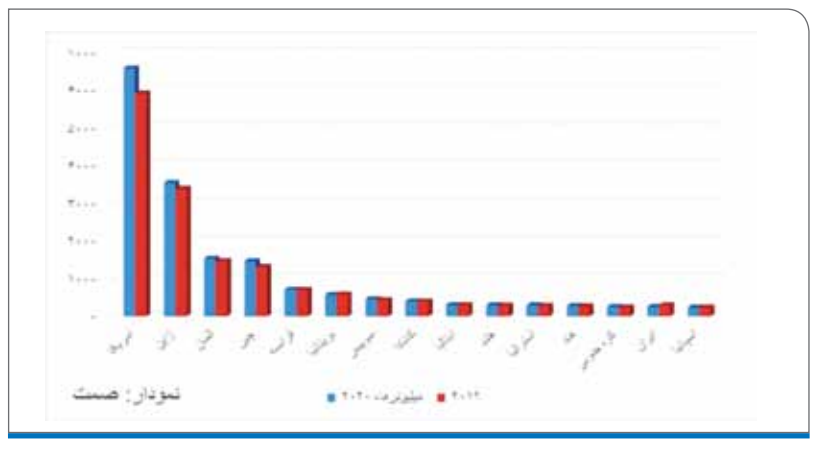
درنتیجه شیوع ویروس کرونا تقریبا تمام کسب‌وکارهای جهان شرایط غیرقابل پیش‌بینی را تجربه کردند و همین را بسیاری مهم‌ترین عامل رکود جهانی می‌دانند.

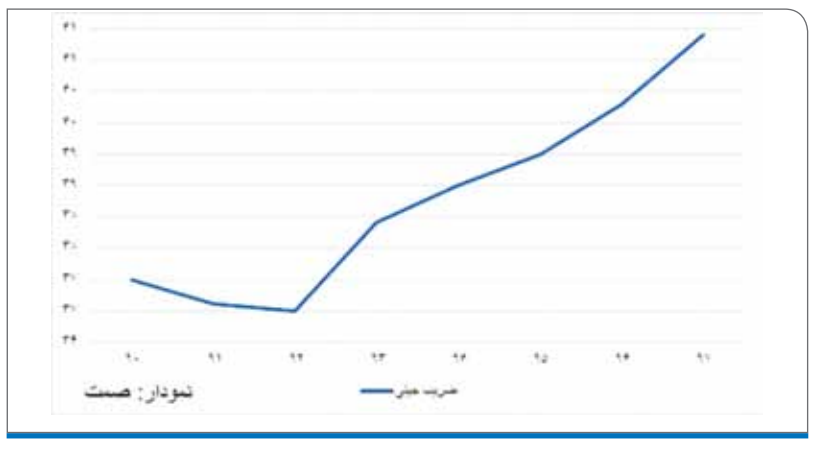
ثروتمندان جهان ثروتمندتر شدند

در میانه رونق اقتصادی در ایالات متحده و درست در زمانه‌ای که به این کشور عنوان «سرزمین آرزوها» اطلاق می‌شد، در دهه ۵۰ میلادی، یک درصد ثروتمند این کشور صاحب تنها ۵ درصد کل درآمد کشور بودند. به عبارت دیگر ۷ دهه پیش در ثروتمندترین کشور جهان، پردرآمدترین افراد تنها ۵برابر میانگین جامعه درآمد و ثروت داشتند. با گذشت ۷ دهه نه‌تنها این وضعیت توزیع ثبات بهبود نیافت بلکه شرایط چندین برابر بدتر شد. در بحران مالی سال ۲۰۰۸ همان یک درصد ثروتمندترین‌های امریکا صاحب ۹۵ درصد کل ثروت آن کشور بودند. در عین حال گابریل زوکمان، استاد اقتصاد دانشگاه کالیفرنیا هم ضمن تایید این ارقام مدعی است که ۴۰۰ فرد ثروتمند در امریکا، پس از بحران ۲۰۰۸ هم به میزان ثروتشان به نحوی افزوده شد که آنها به‌تنهایی صاحب ۱۸ درصد تولید ناخالص امریکا شدند.

در کشورهای اروپایی به دلیل قوی بودن جناح‌های چپ و مترقی در نظام تصمیم‌گیری البته که شکاف فقیر و غنی به اندازه ایالات متحده نیست اما بررسی‌ها نشان می‌دهد این کشورها از دوره اوج خود که در هه ۷۰ میلادی فاصله زیادی گرفته‌اند؛ به اندازه‌ای که دولت‌های میانه در این کشورها خود پرچمدار خصوصی‌سازی و تعدیل ساختاری شدند. در کشوری چون فرانسه هیچ دولتی به اندازه دولت هولاند بر لیبرالیزه کردن فرآیند تولید تاکید نکرد و حتی سلف میانه‌رو او یعنی امانوئل مکرون هم در حوزه تعدیل اقتصادی به هیچ وجه کوتاه نیامد. در انگلیس دولت بلر و در آلمان هم دولت شولتز چنین نقشی داشتند. از قضا مهم‌ترین دلیل شکاف بزرگ میان طبقه کارگر و چپ میانه عملکرد همین دولت‌ها است. با این حال، در قاره سبز هم با وجود رشد منفی بر میزان سرمایه‌داران افزوده شد؛ به نحوی که در آلمان با وجود بزرگ‌ترین رکود پس از جنگ باز هم بر میزان ثروتمندان بزرگ افزوده شد.

با این حال، بخشی دیگر از این آمار توجه رسانه‌های فارسی‌زبان را به خود مشغول کرد. در بخشی دیگر از این آمار تاکید شده تعداد میلیونرهای ایرانی با افزایش ۲۱.۶ درصدی به ۲۵۰ هزار نفر رسیده است. به بیان دیگر ۲۵۰ هزار ایرانی صاحب سرمایه‌ای بیش از یک میلیون دلار هستند که بخش زیادی از آنها هم ساکن ایران هستند. نرخ رشد تعداد میلیونرها در حالی در ایران به بیش از ۲۱ درصد رسیده که نرخ جهانی آن اندکی بیش از ۶ درصد است.

این نشان می‌دهد تعداد میلیونرهای ایرانی با شتابی ۳ برابر بیش از میلیونرها در دیگر نقاط جهان در حال افزایش هستند. ایران با داشتن ۲۵۰ هزار میلیونر رتبه چهاردهم جهان و اول خاورمیانه را از آن خود کرده است. مهم‌ترین رقیب ایران در این بخش عربستان سعودی بود که تعداد سرمایه‌داران آن ۴۰ هزار نفر از ایران کمتر است.

این افزایش تعداد میلیونرهای ایرانی در حالی رقم خورده که بنا بر محافظه‌کارترین آمارها هم فاصله طبقاتی در کشور به‌شدت گسترش یافته است. با این حال، مراکز رسمی و مسئول از ارائه هر نوع آمار مرتبط با مسائل معیشتی خودداری می‌کنند. به همین دلیل نرخ خط فقر در کشور مشخص نیست و معاون رفاه اجتماعی وزارت کار هم خود را در این رابطه مسئول نمی‌داند. با این حال، شوراهای اسلامی کار سراسر کشور معتقدند نیمی از جامعه ایران امسال زیر خط فقر نسبی هستند. منظور از خط فقر نسبی، مقایسه قدرت خرید در دو زمان مشابه است. با وجود این در کشورهایی مانند ایران به دلیل بالا بودن تعداد فقرا فقر نسبی کمتر کاربردی دارد.

شنیده‌ها نشان می‌دهد مرکز پژوهش‌های مجلس گزارش خود درباره نرخ فقر را کامل و جهت انتشار آماده کرده اما هنوز مجوز انتشار آن صادر نشده است. محاسبات کارشناسان مرکز پژوهش‌های مجلس از جمعیت زیر خط فقر مطلق کشور در سال ۹۸ از فقیر بودن ۳۳ درصد جامعه خبر می‌دهد. به عبارت ساده‌تر، در سال ۹۸ از هر ۳ ایرانی یک نفر زیر خط فقر مطلق قرار داشت. خط فقر مطلق یا خط بقا به جمعیتی گفته می‌شود که در تامین نیازهای اولیه زندگی دچار مشکل هستند و به همین دلیل حیات آنها در خطر است. در نقطه مقابل، در گزارش سال ۲۰۲۰ فوربس تاکید شده اغلب میلیونرهای ایرانی ساکن ایران هستند. همچنین تاکید شده که بازار سرمایه مهم‌ترین منبعی بود که برخی از میلیونرها توانستند از طریق آن بر حجم ثروت‌های خود به شکل نجومی بیفزایند. این در شرایطی است که در همین مدت بخش مهمی از سهامداران غیرحرفه‌ای در بازار سرمایه زیان کرده‌اند و حالا زیان آنها به یک مسئله ملی تبدیل خواهد شد. از سوی دیگر تاکید شده ۷۲ درصد از ۲۵۰ هزار میلیونر ایرانی در حوزه رمزارزها سرمایه‌گذاری کردند. به این ترتیب بورژوازی ایران درحالی‌که در عمده فعالیت‌های خود از پرداخت مالیات معاف است، با عناوین مختلف به تسهیلات ارزان و رانت دسترسی دارد و بیشترین مواهب را از اقتصاد ناکارآمد ایران می‌برد.

براساس آمار و به گفته بسیاری از کارشناسان، در ۳سال گذشته، اقتصاد ایران رشد منفی و تورم بیش از ۳۰ درصدی را تجربه کرده است. گرچه دولت با سیاست ارز ترجیحی تلاش کرد از افزایش نرخ کالاهای اساسی جلوگیری کند اما حداقل از سال ۹۹ نرخ تورم در کالاهای اساسی به‌ویژه خوراکی‌ها به مراتب بیش از نرخ تورم شده است. همین امر به کارشناسان سیگنال گسترش فقر را می‌دهد. متاسفانه آمار دقیقی از فاصله طبقاتی در کشور نیست اما آخرین گزارش‌ها هم نشان می‌دهد ضریب جینی کشور در طول دهه ۹۰ روندی فزاینده داشته است. البته از سال ۹۸ به این سو نرخ ضریب جینی هم هرگز اعلام نشد. در تمام طول دهه ۹۰ که وضعیت زندگی برای مردم دشوارتر می‌شد، ثروت در جامعه هم قطبی‌تر شد. به عبارت ساده‌تر، بحران تبدیل به ابزاری شد که ثروت را از پایین جامعه به طبقات بالا سوق می‌داد و به همین دلیل فقرا را فقیرتر و سرمایه‌داران را سرمایه‌دارتر می‌کرد.

بحران چیست؟

آن‌طور که فیروزه خلعتبری، تحلیلگر اقتصاد در مقاله‌اش که چند دهه قبل در نشریه‌ای منتشر شده، می‌گوید تحولات اقتصاد افت‌وخیزهایی دارد که به آن دور تجاری یا دور اقتصادی می‌گویند. به این ترتیب که اقتصاد گاهی به اوج خوبی و زمانی به نقطه غلیان بدی می‌رسد. نقطه پیشین را اوج رونق و نقطه پسین را نقطه حضیض کسادی می‌نامند. به دنبال کسادی، دوره بهبود قرار دارد و پس از آن نوبت عصر گشایش می‌رسد. به این ترتیب ۴ دوره اقتصادی تکمیل می‌شود.

از ویژگی‌های مشخص دوره بحران اقتصادی، سقوط قیمت‌ها، کاهش تولید و درآمد، افزایش بیکاری و ورشکستگی است. برخی از اقتصاددانان نیز در بیان ویژگی دوران بحران به نرخ بیکاری و مدت‌زمان کسادی اقتصاد توجه می‌کنند به طوری که کسادی بیش از ۳ سال و نرخ بیکاری بیش از ۱۲ تا ۲۰ را مشخصه اصلی دوره بحران می‌نامند.

نظام سرمایه‌داری در جهان در طول حیات خود با بحران‌های گوناگون روبه‌رو بوده است. منشأ برخی از این بحران‌ها را می‌توان به عوامل بیرونی چون جنگ و خشکسالی مرتبط دانست. از سده نوزدهم تاکنون به ازای هر ۷ تا ۱۰ سال یک بحران بزرگ جهانی در اقتصاد مشاهده شده است.

نگاه ماکس و کینز به بحران سرمایه‌داری

از جمله اقتصاددانانی که نظریه مرتبط با بحران او برای سال‌ها در جهان مورد توجه بود، جان مینیارد کینز است. از نظر او ریشه اصلی بحران اقتصاد این است که بخش پولی اقتصاد از بخش واقعی آن جدا افتاده و نرخ بهره که در بازار پول تعیین می‌شود موجب نابرابری پس‌انداز و سرمایه‌گذاری می‌شود و همین امر نیز سبب کمبود تقاضای کل و بروز رکود و بحران اقتصادی می‌شود. به این ترتیب برمبنای نظرات کینز ریشه اصلی بحران را باید در وجود انگیزه سفته‌بازی پول و نرخ بهره جست‌وجو کرد.

کینز به جای پیشنهاد حذف نرخ بهره روی انواع وام از نظام اقتصادی به‌عنوان عامل اصلی پیدا بحران، لزوم دخالت موقتی دولت در سیاست‌گذاری پولی را مطرح می‌کند. حال آنکه بحران‌های سرمایه‌داری قبل از هر چیز در تولید برمبنای سود خود را نمایان می‌کند.

علاوه‌بر این، کینز کمبود تقاضا را مشکل اقتصادی عصر خود می‌دید به همین دلیل پیشنهاداتی که ارائه می‌داد از جنس سیاست‌های انبساطی مالی برای رفع کمبود تقاضای موثر ناشی از وجود نرخ بهره ارائه کرد.

اما مارکس نگاه ویژه‌ای به اقتصاد سیاسی داشت. در نگرش مارکسی کالا به مجموعه تولیداتی گفته می‌شود صرفا به منظور مبادله تبدیل می‌شوند. به این ترتیب در نگاه مارکسیستی اقتصاد سرمایه‌داری که می‌تواند هر خدمت یا محصولی را به کالا تبدیل کند و اقتصاد کالایی را شکل دهد. این در حالی است که طبیعت تولید از ابتدا صرفا سود نبود و در بخش مهمی از تاریخ تولید فرآیندای برای مصرف مستقیم یا تامین نیاز بود که گاه به‌عنوان اقتصاد طبیعی هم معرفی می‌شود.

از نظر مارکسیست‌ها برای اینکه یک اقتصاد طبیعی به اقتصاد کالایی تبدیل شود قبل از هر چیز باید مالکیت خصوصی بر ابزار تولید به وجود بیاید.

برای باز کردن بهتر مفهوم مارکسی اقتصاد کالایی می‌توان اندکی موضوع را باز کرد. در نگرش مارکسی کالاهایی که صرفا برای رفع نیاز تولید می‌شوند کالا خوانده نمی‌شوند. درواقع کالا باید خصلت دگردیسی شده کار کارگر را که به ازای فروش نیروی کارش اقدام به کار کرده را بازنمایی کند. در این تعریف اگر کسی برای تامین نیازهای خود گندم بکارد، در عمل وارد اقتصاد کالایی نشده است.

سخن پایانی

بررسی اغلب بحران‌های بزرگ نشان می‌دهد تمامی بحران‌ها به دلیل شکنندگی بازارهای مالی و ناهماهنگی آنها با بازار کالا ایجاد شده است. این بی‌نظمی هنگامی رخ می‌دهد که پول نقشی فراتر از وسیله مبادله را در اقتصاد برعهده گیرد و برای آن قیمتی فارغ از بخش واقعی اقتصاد تعیین شود. به این ترتیب، بازار پول از بازار کالا جدا خواهد شد و ترکیب عوامل تولید تغییر خواهد کرد و پول نقش محوری و فراتر از وسیله مبادله بودن را برعهده خواهد گرفت. به این ترتیب عدم تعادل شدت خواهد گرفت.

از دیگر سو، هر آماری که منتشر می‌شود یک مصداق دیگر از وضعیت دشوار و پیچیده اقتصادی و طبقاتی در جامعه ایران است. جامعه‌ای که گرچه در ۳سال گذشته زیر فشار تحریم و شیوع کرونا قرار داشت و با رکود تورمی حاکم بر اقتصاد خود دست‌وپنجه نرم می‌کرد حالا متوجه می‌شود «همه با هم برابر نیستند». حال در آستانه تشکیل دولت جدید انتظار بر برقراری عدالت و برابری بیشتر شده است.

یادداشت

قورباغه‌ای میان معرکه

سیدمحمدبحرینیان
پژوهشگر و فعال توسعه صنعتی

وزارت نیرو یکی از مهم‌ترین دلایل فشـار بر شبکه برق و قطعی‌های کنونی را اسـتخراج رمزارز می‌داند. علم می‌گوید بی‌قاعدگی و روزمرگی و نداشتن برنامه، برای اداره کشـور مشـکل ایجاد می‌کند و به اصطلاح عامیانه در کشـورمان «یکباره انداختن قورباغه‌ای به میان معرکه» اسـت که همـان روزمرگی را می‌تواند تداعـی کند. برای نمونـه رمزارزها که از آن به عنوان «صنعـت! اسـتخراج رمز ارز» یاد می‌شـود، به نوعی فعالیتی آسـان‌خوری اسـت و نه مولد که بسیاری از نخبـگان بیهوده بودن آن را تذکر داده‌اند اما همچون همیشه برای شنیدن این واقعیت گوش شنوایی وجود نداشته و ندارد و بنابراین نتیجه سوء آن همچون مَثَل قورباغه به وسط معرکه می‌افتد.

اگـر وزیر نیرو نتوانسـته به‌عنوان مسـئول جلوی رمزارزهـا را بگیـرد و درحال‌حاضـر می‌گویـد این خاموشـی‌ها اثر آنهاسـت، چه کسـی مقصر اسـت؟ براسـاس قانون اساسـی آن وزیر مسئول است و باید پاسـخگو باشد. از سوی دیگر، شـاهد هستیم وزارت صنعت، معدن و تجارت که باید متولی صنعت باشـد، اجازه احداث واحد رمز ارز را صادر می‌کند اما درمیان نابـاوری اقدامـی را بـرای حمایت از بخـش واقعی تولیدهای مولد، در سکوت و وادادگی در مقابل وزارت نیـرو، انجام نمی‌دهد. از این‌رو معتقدم ذات اقتصاد و قوای این کشـور در بخـش اقتصاد، دفاع و حمایت از تولید نیست، بلکه ضدتولید است.

▣ خرید محبوبیت به جای مانع‌زدایی

تصمیم‌گیـران اقتصادی به‌جـای اصلاح بلندمدت اقتصادی و توسـعه پایدار، به سراغ پروژه‌های تجملی می‌رونـد که مـردم را در معرض قضاوت عملکرد آنها قرار نمی‌دهد. آنها به‌دنبال سدسـازی، اتوبان‌سـازی و... رفته‌انـد کـه به‌عنوان مثال آبی وجود ندارد که در سـدها جاری شـود، جاده و اتوبان می‌سازند و خودرو خارجی را برای تردد در آن وارد می‌کنند، زیرا بسیاری از دولت‌ها شـیفته واردات برای حل مسـائل و خرید محبوبیت هسـتند و نه اصلاح شـرایط نامطلوب که مانع‌زایـی در مقابل تولید اسـت. بـرای نمونه، وفق داده‌های رسمی وزارت صنعت، معدن و تجارت بیش از ۶۸ شـرکت به اصطلاح خصوصی در حوزه خودرو دارای پروانه بهره‌برداری هستند که مونتاژکارند و اگر ارز نداشته باشند، تعطیل می‌شوند. این در حالی است که ۴۳ واحد تولید خودرو هم طبق اطلاعات منتشـر شده از سوی وزارتخانه در دست اجرا داریم.

در ایـران حتی از چین هم واحدهای تولید خودرو بیشـتری به اصطلاح در حال فعالیت هسـتند اما از آن سـو، شـرکت‌هایی هم که به عمق ساخت داخل رفته‌انـد، در ایـن میان، دچار گرفتاری و مشـکلات فراوان غیرقابل توجیه شـده‌اند. آیا فکر می‌کنید این نحوه عمل، منطق عقلانی دارد؟!

حـال برای درک مفهـوم حمایت از صنعت از میان صدها مثال، فقط به یک نکته اشاره می‌کنم؛ سازمان همکاری برای اقتصاد و توسعه(OECD) که متشکل از ۲۸ کشور قدرتمند بوده که بیش از ۶۰درصد تولید ناخالـص داخلی(GDP) جهـان را در اختیار دارند، به تاسـیس آژانس بین‌المللی انرژی(IEA) در سـال ۱۹۷۴ میلادی کمک کرده اسـت. در اسـناد منتشر شـده این آژانـس در همین کشـورهای به اصطلاح لیبـرال یـا به اصطلاح وفـادار به اقتصـاد کاملا آزاد مشـاهده می‌شـود که قائل به تفاوت نرخ حامل‌های انرژی بین بخش صنعت و بخش خانگی هستند. برای روشن شدن موضوع براساس گزارش آژانس بین‌المللی انرژی(Key World Energy tatistics) مربوط به سـال ۲۰۰۳ یک کشـور را به‌عنوان نمونه انتخاب می‌کنیم. در امریـکا، بخش صنعت برای هر کیلووات سـاعت بـرق، ۴.۷ دهم سـنت بایـد پرداخت کند، درحالی‌کـه هر خانوار برای هر کیلووات سـاعت برق بایـد ۸.۴ دهم سـنت پرداخت کند. در همین نمونه، طبق اطلاعات سـال ۲۰۲۰ صنعت برای هر کیلووات سـاعت حدود ۶.۸دهم سنت و مصرف‌کننده خانگی باید حدود ۱۳ سـنت پرداخت کند و چنین تفاوتی را نیز در مصرف گاز می‌توانیم مشاهده می‌کنیم.

در کشور ما البته وضعیت این‌گونه نیست و نرخ گاز و برق صنایع مولد واقعی اگر بیشتر از مصرف خانگی نباشـد، کمتر از آن به صورت معناداری نخواهد بود. تعجب‌آور این اسـت که صنایـع انرژی‌بر که فعالیت عموم آنها خام‌فروشـی اسـت، مشـابه صنایع واقعی و مولـد هزینه پرداخت می‌کننـد؛ اما هنگام مواجهه بـا بحران‌هـا در ایران در بسـیاری از زمینه‌ها، هنگام خاموشـی برق، برق صنعت ۱۲ سـاعت و برق بخش خانگی ۲ سـاعت قطع می‌شـود؛ این در حالی اسـت که تاثیر بخش صنعت بر اقتصاد کشـور مشهود است و رهبـری هم همواره بر حمایت از تولید تاکید دارند. ناگفته نماند که بخشی از حقوق نیروهای وزارت نیرو از مالیاتی است که همین صنایع می‌پردازند و صنعتی که هر ساعت با توجه به قطعی‌ها دچار زیان می‌شود، حال چگونه مالیات بپردازند؟!

اعلام جرم در انتظار خودروسازان متخلف

نایب‌رئیس کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی گفت: دادستانی تهران باید به مسئله گرانی خودرو ورود کند .حسن نوروزی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره لزوم توجه تمامی نهادها به موضوع کنترل قیمت‌ها، گفت: متاسفانه در یک تا دو سال اخیر گرانی کالاهای اساسی، مسـکن و خودرو شـدت بسیاری داشته اسـت. به‌عنوان مثال در بحث گرانی خودرو تمامی نهادها مسئول هستند، چراکه خانوارها باید بتوانند با سـهولت خودرو خریداری کنند و نباید فراموش شـود که در بسیاری از کشـورها خودرو متناسـب با درآمد مردم و به صورت قسـطی عرضه می‌شود. وی افزود: درحال‌حاضر خودرو چند برابر نرخ واقعی، آن هم به صورت نقدی به فروش می‌رسد اما اگر مدیرعامل شرکت‌های خودروساز را سهامداران تعیین کنند نه دولت، از این مشکلات کاسته خواهد شد. درحالی‌که درصد کمی از سهام خودروسازی‌های کشور، دولتی است اما مدیران این شـرکت‌ها را دولت تعیین کرده و از آنجا که برخی مدیران دولتی فقط براسـاس رابطه و بدون ضابطه و تخصص انتخاب می‌شوند، مشکلات بر قوت خود باقی است؛ بنابراین مردم روزبه‌روز شرایط بدتری پیدا می‌کنند اما آن مدیر که هیچ سررشته‌ای در امر خودروسازی ندارد، پول بیشتری به جیب می‌زند.

نوروزی با بیان اینکه قبل از هر مسـئله‌ای باید مدیران شـرکت‌های خودروسـاز از طریق سهامداران انتخاب شـوند، افزود: دادستان تهران باید به مسئله گرانی خودرو ورود کند. در شرایط فعلی باید شرکت‌های خودروسازی ۳ شیفت کار کنند تا کمبود عرضه جبران شود.

تسهیلات صنعتی در بخش‌های غیرمولد هزینه می‌شود

به‌نام تولید، به‌کام دلالی

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

هر کشوری برای توسعه صنعت، یارانه‌ها و تسهیلات ویژه‌ای به تولید اختصاص می‌دهد. ایران هم در این راسـتا برنامه‌های متعددی را پیاده کرد اما در نهایت نه‌تنها رشـد صنعتی رخ نداد که یکی از معضلات فعلی واحدهای صنعتی کمبود نقدینگی اسـت. برخی کارشناسـان عنوان می‌کنند دلیل این امر، هزینه‌کرد تسـهیلات در بخش‌هایی غیر از صنعت و تولید بوده اسـت. بسـیاری از افراد با راه‌اندازی صوری واحد تولیدی، وام‌های کلان دریافت و در بازار مسکن و... سرمایه‌گذاری کردند که نه‌تنها منجر به رشد تولید نشد، بلکه به کام دلالی خوش آمد و عده‌ای را با سودهای بادآورده ثروتمندتر کرد.

عکس: صمت

کسب سود در مدت کوتاه

محمـد اسـکندری، یکـی از تولیدکننـدگان کشـور در این‌بـاره بـه صمت گفت: برخـی تولیدکننـدگان در کنار تولید، خریدوفروش زمین انجام می‌دهند، چراکه رشـد این بخش و سـودآوری آن بسیار بیشتر از تولید است. وی افزود: تولیدکنندگانـی که حتی سـود تولید را در بازار دیگر هزینه کرده‌اند، امروز بیشتر از تولیدکنندگان سود برده‌اند. به‌عنوان مثال، کسـی که ۱۰ سـال پیش زمینی را حتی در روستایی خریداری کرده، امروز سود بسیاری داشته، زیرا نرخ این زمین پس از ۱۰ سال افزایش یافته و معادل سود ۱۵ سال فعالیت یک تولیدکننده شده است. فراموش نکنیم سود کارهای دیگر به‌جز تولید بیشتر است.

اسـکندری عنوان کرد: همین سودهای نامتعارف، حتی برای صنعتگران، تشـویقی برای هزینه‌کرد تسـهیلات در بخش‌های غیرمولد شده است. ۴۰ سال است تولیدکننده معترض است که نوع بیمه، پرداخت تسهیلات بانکی، شیوه دریافت مالیات و نگرش به تولید، اشتباه است و نیاز به اصلاح دارد.

> محمد اسکندری: سودهای نامتعارف، حتی برای صنعتگران، تشویقی برای هزینه‌کرد تسهیلات در بخش‌های غیرمولد شده است

مالیات و سوداگری

علیرضا جعفری از دیگر فعالان حوزه صنعت در همین‌باره بـه صمت گفت: در ایـران هیچ‌کس به انـدازه تولیدکننده مالیات پرداخت نکرده اسـت. کسی که معامله‌های میلیونی روی ملک انجام می‌دهد، چقدر مالیات پرداخت می‌کند؟ وی ادامه داد: در چنین شرایطی افراد رغبتی به سرمایه‌گذاری و حتی صادرات ندارند. جعفری عنوان کرد: با توجه به وضعیت تسهیلات و سودهایی که این وام‌ها دارند، دریافت تسهیلات برای تولیدکننده صرفه‌اقتصادی ندارد؛ از این‌رو مشکلاتش روزبه‌روز بیشتر می‌شود.

یک استدلال

احمدرضـا رعنایی یکی دیگر از صنعتگران کشـور درباره تسـهیلاتی کـه به‌نام تولید گرفتـه و در تولید هزینه نشـده و در بازارهای سـودده سـرمایه‌گذاری می‌شـود به صمت گفت: در تمـام صنایع این امکان وجود دارد که برخی از تولیدکنندگان تسهیلاتی را که دریافت می‌کنند در جاهای دیگری غیر از بخش تولید سـرمایه‌گذاری کنند اما این موضوع را باید از دو منظر مورد بررسـی قرار داد. وی افزود: برخی تولیدکنندگان زمانی تمام سـرمایه خود را اعـم از نقدی و غیرنقدی برای فعال نگه داشـتن واحـد صنعتی هزینه کرده‌اند. این امر به‌ویژه در شـرایط سـخت، زیاد دیده می‌شود کـه تولیدکنندگان برای خاموش نشـدن چراغ تولید گاهی ناگزیر هسـتند خانه و ملک شخصی خود را نیز به‌فروش برسـانند. او ادامـه داد: خانه و ملک خیلی از صنعتگران رهن بانک‌هاسـت. ممکن اسـت در برخی موارد این تولیدکنندگان تسـهیلات را دریافت و برای جایگزین و جبران خسارت‌های قبلی در حوزه سرمایه شخصی هزینه کنند.

▣ دور شدن از اهداف

عضو انجمن تخصصـی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور در ادامه سخنان خود عنوان کرد: افرادی که تازه قرار است کار تولید را راه‌اندازی و در این‌باره تسهیلات برای تولید و اشتغالزایی دریافـت کنند، اگر در سـایر بخش‌ها مانند ملک، ساخت‌وسـاز و دلالـی هزینه کنند، به‌هیـچ وجه قابل‌قبول نبـوده و باید با آنها برخورد شـود. او گفـت: این عملکردها جدا از غیرقانونی بودن، غیراخلاقی اسـت. منابع ملی کشـور که باید برای کارآفرینی و ایجاد شـغل هزینه شود از هدف اصلی دور شده و به‌نوعی دزدی به‌شمار می‌رود. این فعال صنعت با بیان اینکه تعداد این افراد کم نیسـت، عنوان کرد: صنعتگر واقعی مبادرت به این کار نمی‌کند و کسـانی که به‌نام تولیـد تسـهیلات دریافت می‌کننـد و در حوزه‌هایی غیرتولید برای سـود بیشتر سـرمایه‌گذاری می‌کنند تولیدکننده نبوده و دلال هستند و به‌این ترتیب اهداف صنعتی از مسیر دور خود دور می‌شوند.

▣ رصد هزینه‌کرد تسهیلات

رعنایی در پاسخ به این پرسش که راهکار پیشنهادی بـرای کاهش این نوع عملکردها به‌ویژه به دولت آینده چیسـت، گفت: دولت جدید و هـر دولتی باید اجرای اهـداف را رصـد کنـد. اگر وام یا تسـهیلاتی به بخش تولیـد اختصـاص یافتـه و پرداخت می‌شـود باید در ادامـه نهادهای نظارتـی کار را دنبال کنند که تا چند درصد در مسـیر واقعی هزینه شـده و چقدر درصد انحراف داشتیم. او اظهار کرد: باید مانع رانت‌های موجود شـد که با یک سـفارش و ارتبـاط وام‌های کلان به‌نـام تولید پرداخت امـا صـرف ساخت‌وسـاز، خریـد دلار، طلا و... می‌شـود. وی تاکیـد کـرد: دولت باید با سیسـتمی که در ارزیابی و ردیابی پول دارد از طریق نهادهای مربوط مسـیر تسـهیلات را رصد کند و اجازه به بیراهه رفتن تسـهیلات صنعتی را ندهد. این فعال صنعت با اشـاره به پیش‌بینی جریمه سـنگین برای متخلفان افزود: اگر فـردی به‌نام تولید وام دریافت کرد اما در مسیر غیرتولید هزینه کرد باید جریمه سنگینی بپردازد. وقتی این قانون برای تعدادی متخلـف بـه معنای واقعی اجرایی شـود، افـراد دیگر مبـادرت به ایـن کار نمی‌کنند.عضو انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سـازان خودرو کشور گفـت: تولیـد و صنعت حرمت دارد امـا اخلاق در این بخش کم‌رنگ شـده است از این‌رو افرادی هستند که با رانت تسـهیلات گرفته و در بازار طلا، خرید ویلا و... هزینه و سـود بیشـتری می‌کنند، درحالی‌که مالیاتی هم نمی‌پردازند. در مقابل تولیدکننده با سختی تلاش می‌کنـد و تمام سـرمایه و زندگی خـود را برای تولید هزینـه می‌کنـد و مالیات می‌پردازد و سـود کمی هم می‌کند تا چراغ کارخانه‌اش خاموش نشود.

او اظهار کرد: در شـرایط فعلی همیشـه تولیدکننده به نیروی انسانی، بانک و... بدهکار است. مالیات و بیمه چنان بلایی سـر تولید آورده که همیشـه هشت تولید گرو نه آن است. رعنایی خاطرنشان کرد: این گرفتارها بیشتر و بیشـتر می‌شود درحالی‌که دلالی سود دارد و سـوداگران مالیات هم نمی‌پردازد. این افراد از سیستم رانتی خود استفاده و همیشه سود می‌کنند.

ایـن فعال صنعت کشـور با بیان اینکـه صنعتگران بـه ایـن امر همـواره گلایه دارند، گفت: در ۱۵ سـال گذشته، قرار بود از بخش انرژی به تولید یارانه پرداخت شـود اما این‌گونه نشد و دسـت تولیدکننده همچنان از اعتبار هدفمندی یارانه خالی اسـت و این اعتبارات در بخش‌های دیگر حیف‌ومیل شـد. حتی اگر صنعتگر واقعی موفق به دریافت تسـهیلات شـد بـا بهره‌های ۱۸ تا ۲۸ درصدی نه‌تنها مشـکلاتش حل نشـد، بلکه با چالش‌های بیشـتری روبه‌رو شـد. رعنایی در پایان تاکیـد کرد: تا زمانی‌که تصمیم جـدی برای مبارزه با فسـاد در کشور گرفته نشـود، نمی‌توان انتظار داشت اتفاق خاصی در حوزه شفاف‌سـازی اقتصادی از جمله تسهیلات رخ دهد.

> مجید حسنجانی: دولت به‌جای تسهیلات نقدی باید تسهیلات غیرنقدی به تولیدکنندگان بپردازد

سود دلالی در تقابل با تولید

در ادامه مجید حسنجانی یکی از تولیدکنندگان دیگر کشـور معتقد است دولت به‌جای تسهیلات نقـدی بایـد تسـهیلات غیرنقـدی بپـردازد. حسـنجانی بـه صمت گفت: بـرای جلوگیری از چنیـن اتفاق‌هایـی اینکه تسـهیلات صنعتی در بخش‌های غیرمولد هزینه شـود باید تسهیلات به صورت غیرنقدی در اختیار تولیدکننده قرار گیرد. به‌عنـوان مثال، دولت مواد اولیه تهیه و در اختیار صنعتگر و تولیدکننده با نرخ مناسـب و پایین قرار دهد و به‌این ترتیب جلوی این سوءاسـتفاده‌ها گرفته شود. وی افزود: لازم است برای از بین بردن این رویه در کشور مسئولان به‌دنبال دلیل چنیـن رویکـردی در حوزه تولید و دلالی باشـند. چرا افراد بـه‌نـام تولیـد وام گرفته و در بازار سـرمایه‌گذاری می‌کنند؟ علـت چیسـت؟ او اظهار کرد: یکـی از دلایل این است که تولید بازدهی ندارد اما برخی بازارها سود زیـادی دارند در نتیجه تولیدکننده متمایل به این بازارها می‌شود.

▣ عارضه‌یابی برای حل ریشه‌ای

حسـنجانی بـا بیـان اینکه این امـر خیلی هم غیرطبیعـی نیسـت، گفـت: اگـر به‌دنبـال حل ریشـه‌ای چالش‌هایی از این نوع هسـتیم بایـد عارضه‌یابی کنیم که دلیل اصلی این رخدادها چیسـت. چرا نباید زمینه را به‌گونـه‌ای فراهم کنیم کـه تولیدکننده به‌جای دلالی در ملک و ساخت‌وسـاز، تشـویق به این شـود که پول را برای تولیـد هزینـه کند. این فعال صنعت کفـش عنوان کرد: در کشـور ما در طول سال‌های گذشـته همواره سرمایه‌گذاری روی ملک سـود داشـته و دلال برد کرده اما تولیدکننده و کارخانه‌دار اگر زیان نکرده باشـد، سـود زیادی هم نداشته است. به‌عنوان مثال، واحد تولیدی ما با بیش از ۷ دهه فعالیت هیچ‌گاه سودی که دلال یک‌شبه به‌دست آورده نداشته است. از این‌رو افراد تشـویق می‌شـوند با رانت و ارتباط تسهیلات صنعتی دریافت و برای سـوداگری سـرمایه‌گذاری کنند که بدون پرداخت مالیات به‌راحتی می‌توانند اصل پول را با سود بانکی برگردانند.

حسـنجانی در پایـان گفت: آمار و ارقـام هم حاکی از آن اسـت که در کشور ملک ترقی می‌کند اما تولید خیر و اینکه بخش تولید همیشـه کمترین سـود را داشته است؛ از این‌رو افراد رغبتی به سـرمایه‌گذاری در تولید نداشته و تسهیلات اختصاص یافته به صنعت سر از بازارهای دیگر درمی‌آورد.

سخن پایانی

بنابـر ایـن گـزارش برخـی تولیدکننـدگان در کنـار تولیدکننده‌نماهـا تسـهیلات صنعتـی را در راسـتای دلالـی و سـوداگری هزینـه می‌کننـد، زیرا سـودی که یک‌شـبه دلالی دارد بـا فعالیـت چندین سـاله یک واحد تولیدی قابل مقایسـه نیسـت. برخی پیشنهاد می‌کنند دولـت به‌جای تسـهیلات نقدی کمک‌های غیرنقدی داشته باشد تا این سرمایه‌ها به هرز نرود.

تولید ۵ خودرو سواری با ۴ ستاره کیفی

براسـاس آخریـن گـزارش ارزیابـی کیفی انجام‌شـده در اردیبهشـت ۱۴۰۰، چهار خودرو شـامل یک خودرو سـبک و ۳ خودرو سـنگین موفق به کسـب ۵ سـتاره کامل کیفی شدند. به‌گزارش شاتا، گزارش ارزیابی و ارزشیابی خودروهای سـاخت داخل در اردیبهشت ۱۴۰۰ از سوی اداره کل صنایع حمل‌ونقل وزارت صنعت، معدن و تجارت منتشـر شده است. در اردیبهشـت ۱۴۰۰ در گروه خودروهای سبک، بخش وانت و در فهرسـت قیمتی ۲، وانت‌های کارا ۲۰۰۰ تک‌کابین تیپ ۳ و وانـت کارا ۲۰۰۰ دوکابیـن تیـپ ۳ از تولیدات شـرکت بهمن‌موتور و خودرو سـایپا ۱۵۱ شـرکت سـایپا بن‌رو موفق به کسـب ۳ ستاره کیفی شـده‌اند. همچنین وانت‌های نیسان تک‌سـوز آپشنال و نیسان دوگانه‌سـوز آپشنال از محصولات شرکت زامیاد هر کدام‌یک ستاره کیفی به‌دست آوردند.

در گروه سـبک، بخش سـواری و در فهرسـت قیمتی یک، خودرو تیگو ۷ تولید شـده در شرکت مدیران‌خودرو ۳ ستاره کیفی دریافت کرده اسـت. همچنین در فهرسـت قیمتی ۲، هایما S۷ اتوماتیک ایران‌خودرو خراسـان ۴ سـتاره کیفی را از آن خود کرد.

JAC_S۵ و JAC_S۳ کرمان‌موتور در این فهرست قیمتی ۳ سـتاره‌ای شـدند و تیگو ۵ و آریزو ۵ توربـو مدیران‌خودرو نیـز ۳ سـتاره کیفی به‌دسـت آوردند. در ایـن گروه و کلاس قیمتی MVM X۳۳S مدیران‌خودرو نیز ۲ سـتاره کسـب کـرد. همچنین در کلاس قیمتی ۴، دنا پلاس توربو اتوماتیک شـرکت ایران‌خودرو ۵ سـتاره کامل کسب کرد و خودروهای پـژو ۲۰۷، پژو ۲۰۷ اتوماتیک و دنا‌پـلاس از ایران‌خودرو هر کدام ۴ سـتاره کیفی به‌دست آوردند. رانا، پژو SD۲۰۶ و پژو ۲۰۶ نیـز همگی از محصولات ایران‌خودرو ۳ سـتاره کیفی را از آن خود کردند و پژوپارس اتوماتیک ایران‌خودرو کرمانشـاه نیز ۳ ستاره‌ای شد.

در این فهرست، سمند و سورن ایران‌خودرو تبریز، پژوپارس ایران‌خـودرو خراسـان، پژوپـارس ایران‌خودرو کرمانشـاه، پژوپـارس ایران‌خودرو، پژوپـارس ایران‌خودرو فارس همگی ۳ سـتاره کیفی و پژو ۴۰۵ ایران‌خودرو خراسـان و پژوپارس صنایع خودروسازی فردا نیز ۳ ستاره کیفی کسب کردند.

در سـطح قیمتی ۵ کوییک سـایپا، ۴ ستاره به‌دست آورد. در این سـطح قیمتی کوییک R پارس‌خودرو، تیبا ۲ و تیبا ۲ پلاس شرکت سایپا و همچنین سایناي پارس‌خودرو موفق به دریافت ۳ ستاره کیفی شدند. سایناي شرکت سایپا سیتروئن کاشـان و تیبای شرکت سـایپا سیتروئن نیز ۳ ستاره دریافت کردند.

در بخـش کامیونـت، ایسـوزو NMR۸۵ و ایسـوزو NPR۷۵K بهمن‌دیزل موفق به کسـب ۵ ستاره کامل کیفی شـدند. کامیونت شـیلر بهمن‌دیزل به همـراه کامیونت الوند شـرکت سـایپا دیزل نیز ۴ سـتاره کیفی را از آن خود کردند. در بخـش کامیـون نیز ایسـوزو NPR۷۵M بهمن دیزل ۴ ستاره کیفی و بنز WH ایران‌خودرو دیزل نیز ۳ ستاره کیفی به‌دست آوردند.

در بخش کشـنده، خودرو کشـنده FAWJ۶ سـیبا‌موتور و کشـنده نیوفوتـون AUMAN H۴ ایران‌خودرو دیزل ۴ ستاره‌ای شدند. در این بخش، کشنده سیتراک C۷ متعلق به شرکت پیلسان نیز ۴ ستاره کیفی را از آن خود کرد.

در بخـش مینی‌بوس، ایسـوزو سـحر شـرکت بهمن‌دیزل ۵ سـتاره کیفـی به‌دسـت آورد و مینی‌بـوس آرین شـرکت ایران‌خـودرو دیزل نیز ۳سـتاره کیفـی را از آن خود کرد. در بخش اتوبوس شـهری نیز اتوبوس شـهری ATROS تولید شرکت ایران‌خودرو دیزل ۳ ستاره کیفی را به‌دست آورد.

بحران جدی در راه است

شکاف طبقاتی از تولد تا مرگ

بورژوازی وطنی مانع توسعه

نیروی انسانی زیربنای مهم رونق بخش معدن

مدیران کارآمد، ضامن توسعه معادن هستند

عکس: آیدا فریدی

ملیکا انصاری: توجه به زیربنای فعالیت‌های اقتصادی و رفع مشکلات در این بخش، از مهم‌ترین اقداماتی به‌شمار می‌رود که باید در جهت توسعه کشور ازسوی نهادهای دولتی در پیش گرفته شود. بخش معدن نیز مانند سایر بنگاه‌های مهم اقتصادی، دارای زیرساخت‌ها و زیربناهایی است که اساس فعالیت معدنی را تشکیل می‌دهند و در صورت بروز نقص در هر یک از آنها، معادن در روند فعالیت خود دچار مشکل خواهند شد. تجهیزات، فناوری مناسب و نیروی کار متخصص از جمله مواردی است که همواره ازسوی فعالان معدنی به‌عنوان زیربنای فعالیت معدنی مطرح می‌شود. درباره مصادیقی که زیربنای فعالیت معدن را تشکیل می‌دهند و کمبودهای موجود در هر یک از آنها، صمت با کارشناسان و فعالان بخش معدن گفت‌وگو کرد که در ادامه می‌خوانید:

جای خالی نقشه راه معدن

احسان پیری، رئیس هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران در گفت‌وگو با صمت توجه به زیربناهای بخش معدن را وابسته به تدوین نقشه راه این حوزه معرفی کرد و گفت: به‌طور معمول اکتشاف ذخایر و محدوده‌های معدنی از مهم‌ترین فعالیت‌های زیربنایی بخش معدن است، اما نباید از خاطر برد که زمینه‌ها و مسائل دیگری نیز جزو مجموعه زیربناهای بخش معدن محسوب می‌شوند و توجه به آنها ضرورت دارد. ماشین‌آلات و تجهیزات، استفاده از فناوری مناسب در تمامی مراحل فعالیت‌های معدنی از جمله استخراج و فرآوری، حامل‌های انرژی، حمل‌ونقل، بکارگیری نیروی انسانی کارآمد و... از جمله زیربناهای بخش معدن محسوب می‌شوند که با رسیدگی مناسب به آنها می‌توان به حداکثر بهره‌وری در این حوزه دست یافت. وی در ادامه صحبت‌های خود گفت: تا زمانی که نقشه راه معدن تدوین نشود، نمی‌توان زیربناهای بخش معدن را اولویت‌بندی و براساس میزان اهمیت به آنها توجه کرد. بخش معدن امروز نیاز به تدوین شدن نقشه راه مناسب توسط سازمان‌های دولتی با همکاری فعالان بخش خصوصی دارد. همچنین ضمن تدوین نقشه راه، باید قوانین الزام‌آوری برای اجرایی شدن این نقشه ایجاد و نقش هر سازمان در آن معین و مشخص شود.

تاثیر زیربناها در بهره‌وری

پیری در ادامه سخنان خود به شیوه اولویت‌بندی زیربناهای بخش معدن اشاره کرد و گفت: با تدوین نقشه راه معدن، ضمن توجه به موضوعاتی که زیربنای معادن را تشکیل می‌دهند، نوعی اولویت‌بندی نیز شکل خواهد گرفت. البته تمامی موارد زیربنایی معدن، از اهمیت برخوردارند و اولویت‌بندی به‌معنای توالی زمانی یا جایگاه بالاتر در بحث تخصیص بودجه است که این موضوع باید با برنامه‌ریزی و نظر کارشناسی مشخص شود، چراکه با نگاه تخصصی و توسعه‌ای به این بخش، می‌توانیم به حداکثر بهره‌وری و بازدهی دست یابیم. این فعال معدنی در ادامه افزود: به‌طور کلی می‌توان گفت بروزرسانی تجهیزات و ماشین‌آلات از مسائل مهمی است که امروزه با محدودیت در این زمینه، برای فعالیت معادن مشکل ایجاد شده و دلیل آن را می‌توان تحریم‌های بین‌المللی دانست. باید به این نکته توجه کرد که با نبود فناوری و تجهیزات مناسب برای فعالیت‌های معدنی شاهد کاهش بهره‌وری در معادن خواهیم بود، زیرا استفاده از تجهیزات و ماشین‌آلات فرسوده ضمن کاهش کیفیت فعالیت‌های معدنی، باعث افزایش نرخ تمام‌شده محصول نهایی خواهد شد. از طرفی با این کار، حضور فعالان معدنی داخلی در بازارهای جهانی کمرنگ می‌شود و در نتیجه کاهش بهره‌وری ثمره کمبود تجهیزات مناسب معدنی خواهد بود.

سرمایه‌های انسانی ارزشمند

رئیس هیات‌مدیره خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان ایران با اشاره به اینکه توسعه لزوما به بودجه‌های کلان مالی نیاز ندارد، گفت: بودجه مالی بیشتر لزوما باعث رشد نخواهد شد، بلکه مدیران متخصص و لایق می‌توانند اقتصاد کشور را روی ریل توسعه قرار دهند؛ به‌عبارت دیگر نیروی انسانی کارآمد، جوان و شایسته از بودجه‌های کلان مالی ارزش بیشتری دارد و باید ضمن تربیت این سرمایه‌های ارزشمند، از آنها به‌نحوی مطلوب در جهت توسعه و رونق اقتصاد کشور استفاده کرد. پیری در ادامه تصریح کرد: در حال حاضر سوء مدیریت بزرگ‌ترین آسیب را نه‌تنها به بخش معدن بلکه به تمامی حوزه‌های اقتصاد کشور وارد کرده است. ناهماهنگی دستگاه‌های مدیریتی و دولتی و همچنین موازی‌کاری‌های بیهوده، نبود تخصص کافی در تصمیم‌گیری‌های نهادهای دولتی و در نهایت کمبود آموزش‌های مدیریتی از جمله دلایلی است که بخش معدن کشور را با کمبود نیروی انسانی کارآمد و دیگر مشکلات این حوزه مواجه کرده است.

تحریم مانع توسعه

همان‌طور که گفته شد، بنا بر نظر کارشناسان و فعالان معدنی تامین ماشین‌آلات و تجهیزات مناسب برای فعالیت‌های معدنی یکی از مهم‌ترین زیربناهای این بخش محسوب می‌شود و رسیدگی به این موضوع از اهمیت زیادی برخوردار است. تحریم‌های بین‌المللی را می‌توان یکی از مهم‌ترین عوامل مشکلات در این حوزه تعریف کرد، اما دلایلی که این تجهیزات در داخل کشور تولید نمی‌شوند نیز شایان توجه است. براتعلی قبادیان، معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت به تحلیل شرایط فعلی و تشریح راهکارهای پیش‌رو برای دستیابی به خط تولید باکیفیت تجهیزات و ماشین‌آلات داخلی پرداخت. او وجود فناوری‌های نوین در فعالیت‌های معدنی را با هدف بهره‌برداری بهینه از ذخایر معادن الزامی دانست و گفت: معدن و ذخایر معدنی، یک منبع ارزشمند خدادادی هستند که باید از آنها استفاده بهینه و صحیحی در راستای توسعه کشور شود. باید به این نکته توجه کرد مواد معدنی به‌تنهایی ارزش ندارند و باید با استفاده از علم، دانش، فناوری یا مظاهر آن، این ارزش ارتقا یابد. مظاهر فناوری شامل تجهیزات و امکانات فعالیت‌های معدنی است که وجود آن باعث افزایش چن برابری ارزش مواد معدنی می‌شود. وی در ادامه افزود: متاسفانه در کشور ما همچنان فرآیندها و فعالیت‌های معدنی با شیوه‌های قدیمی انجام می‌شود و ماشین‌آلات و تجهیزات معادن فرسوده‌اند؛ از همین رو به‌نظر می‌رسد تا امروز استفاده مطلوب و مناسبی از معادن کشور صورت نگرفته است. قبادیان تحریم‌ها را یکی از دلایل استفاده معادن از فناوری و تجهیزات قدیمی عنوان کرد. به‌عقیده او تحریم‌ها مانع بکارگیری فناوری مناسب در تمامی بنگاه‌های صنعتی و معدنی شده و به همین جهت ماشین‌آلات و تجهیزاتی که در ایران تولید می‌شوند، از کیفیتی متناسب با نمونه‌های مشابه خارجی برخوردار نیستند.

دانش‌بنیان‌ها یاری‌رسان معادن

معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزیر صنعت، معدن و تجارت به غنی بودن ایران از نظر نیروی انسانی اشاره کرد و گفت: خوشبختانه ایران از نظر سرمایه انسانی در شرایط مناسبی قرار دارد و بالغ بر ۳۰ میلیون جوان در کشور وجود دارند که باید از آنها در صنایع و بنگاه‌های اقتصادی از جمله معادن استفاده کرد. اقدام درست آن است که اغلب این جوانان مستعد در کسب‌وکارهای نوپا حضور یافته و به بخش استارت‌آپی کشور رونق بخشند. تنها نباید به وارد کردن فناوری از خارج از کشور متکی باشیم و باید با توجه به تولید فناوری و استفاده از شرکت‌های دانش‌بنیانی که در زمینه صنعت و معدن می‌توانند راهگشا باشند، به سمت توسعه حرکت کنیم. قبادیان در ادامه افزود: مشاغل استارت‌آپی به‌تازگی در کشور ما ایجاد شده و توسعه یافته‌اند و جوانان ما در دهه اخیر به سمت فناوری‌های نوین در صنعت حرکت کرده‌اند. این استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند در زمینه تولید تجهیزات و ماشین‌آلات باکیفیت در داخل کشور گام مثبت و موثری برداشته و یاری‌رسان فعالان بخش معدن و صنایع معدنی باشند. در این صورت نه‌تنها نیاز فعالان و صنعتگران به فناوری و تجهیزات رفع خواهد شد، بلکه کشور در تمامی ابعاد اقتصادی، صنعتی و معدنی به رشد و توسعه دست خواهد یافت.

سخن پایانی...

توجه به سرمایه‌های انسانی و تربیت نیروی کار متخصص چه در حوزه فنی و چه مدیریتی، از دغدغه‌های امروز است و امیدواریم در آینده شاهد فعالیت نسلی متخصص و کارآمد برای اقتصاد و توسعه کشور باشیم.

آگهی فراخوان شرکت فولاد مبارکه اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارسال مدارک	مدیریت مرتبط
۱	مناقصه عمومی	۴۸۵۳۳۷۹۷	انجام عملیات حمل، تخلیه و بارگیری و بسته‌بندی بخشی از محصولات ناحیه نورد گرم شرکت فولاد مبارکه	۱۴۰۰/۰۴/۳۱	قراردادهای خرید
۲	مناقصه عمومی	۴۸۵۳۴۳۴۷	خرید پوشاک، لوازم و تجهیزات ورزشی	۱۴۰۰/۰۵/۰۲	خرید مواد مصرفی
۳	مناقصه عمومی	۴۸۵۳۵۴۴۳	خرید ۲۰ ردیف ابزار آلات دستی	۱۴۰۰/۰۵/۰۲	خرید مواد مصرفی
۴	مناقصه عمومی	۴۸۵۳۱۸۵۳	خرید ۴۵۰۰ تن کلسیم آلومینات فولاد سبا	۱۴۰۰/۰۵/۰۲	خرید مواد اولیه

مناقصات و مزایدات: جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.msc.ir لینک مناقصات و مزایدات بخش خرید و تأمین کنندگان مراجعه و طبق راهنمای موجود، نسبت به انتخاب مناقصه مورد نظر از طریق سیستم ارتباط با تأمین کنندگان (SRM) اقدام نمائید.

سایر فراخوان‌ها: جهت کسب اطلاعات بیشتر به نشانی www.msc.ir بخش اطلاعیه‌ها فراخوان مربوطه مراجعه بفرمایید.

کد آگهی: ۲۶-۱۴۰۰

روابط عمومی شرکت فولادمبارکه اصفهان

فراخوان مناقصات عمومی و تجدید مناقصه یک‌مرحله‌ای

نوبت اول

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصات ذیل را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصات از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است که مناقصه‌گران درصورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	تهیه و تحویل ۵۰۰ تن شمش چدن واحد احیاء آلومینیوم شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۱۴
۲	تهیه، تامین، ساخت، نصب و راه‌اندازی دو عدد آسانسور کارگاهی (بالابر صنعتی) جهت دودکش و سیلو ذخیره آلومینای شمش به همراه کلیه متعلقات مربوطه	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۰
۳	تامین، ساخت، مونتاژ، حمل، تخلیه و تحویل ۵۰۰ عدد مجموعه آند راد و یوک واحد شمش شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۲۳
۴	خرید وسایل حفاظت فردی شرکت آلومینای ایران	تجدیدمناقصه یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۰۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۱۹

مهلت زمانی دریافت اسناد مناقصه از سایت: از مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۳ لغایت مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۳۱ می‌باشد.

مهلت زمانی ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۰ می‌باشد.

زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۱:۰۰ مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۲ می‌باشد.

اطلاعات تماس مناقصه‌گزار جهت دریافت اطلاعات بیشتر درخصوص اسناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف:

استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا.

به شماره تلفن: ۳۲۶۰۵۳۴۵ - ۰۵۸ و فکس ۳۲۲۷۲۴۸۷-۰۵۸

پست الکترونیک Info@iranAlumina.ir

آدرس اینترنتی WWW.IranAlumina.ir

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه: مرکز تماس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱

دفتر ثبت‌نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۴/۲۳

روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

آگهی مناقصه عمومی- دو مرحله‌ای

نوبت دوم

شماره ۱۱۶۰۹۶۰

شرکت گاز استان گلستان

موضوع: خرید لوله‌های فولادی ۲ و ۴ و ۶ اینچ

(شماره مناقصه ۰۰۱۳۰۴-R) کد فراخوان در پایگاه ملی مناقصات ۵۳۰۹۱۰۶۹ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۹

زمان دریافت اسناد: کلیه اسناد مناقصه ۲ روز پس از چاپ آگهی نوبت دوم به مدت حداقل ۳ روز از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www. Setadiran.ir قابل دریافت (دانلود) می‌باشد.

نحوه دریافت اسناد مناقصه و مهلت ارائه مدارک: تولیدکنندگان و تامین‌کنندگان دارای صلاحیت و مورد تائید همراه با (توانایی مالی، تخصص و سابقه کاری مرتبط) می‌بایست ضمن ثبت‌نام در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس WWW.Setadiran.ir و دریافت گواهینامه امضاء الکترونیکی (در صورت عدم عضویت قبلی) جهت شرکت در مناقصه از طریق سامانه ستاد اقدام نمایند. ضمناً لازم است مناقصه‌گران محترم کلیه مدارک خواسته شده براساس دستورالعمل شرکت در مناقصه ارسالی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) WWW.Setadiran.ir و پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات http://iets.mporg.ir درج گردیده را پس از تهیه و تکمیل مستندات، حداکثر تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۳ از طریق سامانه ستاد بارگذاری نمایند. (دراین مرحله مناقصه‌گران علاوه بر بارگذاری مستندات همزمان با آن ملزم به ارسال پاکت ضمانت‌نامه شرکت در فرآیند ارجاع کار و مستندات مربوط به ارزیابی کیفی و فنی به‌صورت دستی به آدرس شرکت گاز استان گلستان - امور قراردادها ارسال نمایند. در غیر اینصورت از روند مناقصه حذف خواهند شد). همچنین شرکت‌هایی که دارای عضو هیات‌مدیره مشترک می‌باشند مجاز به شرکت همزمان در مناقصه و ارائه پیشنهاد قیمت به‌صورت توامان نخواهند بود و در هر مرحله از مناقصه که این موضوع ثابت شود مناقصه‌گذار نسبت به حذف مناقصه‌گران مربوطه از روند مناقصه اقدام خواهد نمود.

نوع و میزان تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار: مطابق با بند الف ماده ٦ آئین‌نامه تضمین معاملات دولتی جهت مناقصه به مبلغ ۵/۴۷۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال می‌باشد.

کمیسیون مناقصات(بازگشایی پاکات): روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۲۴

شماره مرکز تلفن: کد شهری ۵-۳۲۴۸۰۳۷۲ (۰۱۷) داخلی ۱۰۵۹-۱۰۶۱ فاکس: ۳۲۴۸۰۲۹۸ (۰۱۷)

آدرس اینترنتی: http:// www.nigc- golestan.ir

WWW.SHANA.ir

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۱۹ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۴/۲۱

روابط عمومی شرکت گاز استان گلستان

"آگهی تمدید مناقصه عمومی دو مرحله‌ای احداث پست جنبی شماره ۴ به صورت EPC مجتمع جهان فولاد سیرجان"

شرکت فولاد سیرجان

شرکت کانی مس

پیرو آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای احداث پست جنبی شماره ٤ به صورت EPC مجتمع جهان فولاد سیرجان چاپ شده در روزنامه‌های صنعت، معدن تجارت و کرمان امروز و هفته‌نامه پاسارگاد سیرجان در مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۱ و روزنامه دنیای اقتصاد مورخ ۱۴۰۰/۰٤/۰۱ بدین وسیله به اطلاع می‌رساند که مهلت ارسال اسناد مناقصه تا روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰٤/۲۶ تمدید شده است.

جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره ۹۱۲۱۷۲٤٥٤۰(آقای فلاح) و یا ایمیل MR.FALLAH@CANYMES.COM تماس حاصل نمایید.

واحد بازرگانی شرکت کانی مس(مدیریت طرح پروژه‌های مجتمع جهان فولاد سیرجان)

خبر

عضویت فولاد مبارکه در هیات‌مدیره بورس

در انتخابات هیات‌مدیره شرکت بورس کالای ایران که در مجمع عمومی عادی سالانه این شرکت انجام شد، شرکت فولاد مبارکه با کسب اکثریت آرا به یکی از کرسی‌های ارزشمند هیات‌مدیره بورس کالای ایران تا ۲ سال آینده دست یافت. شرکت فولاد مبارکه از بدو تاسیس بورس کالا حضور پررنگی در این سازمان داشته و به‌منظور حفظ و صیانت از حقوق خود، شفافیت قیمت‌گذاری و عرضه بخش عمده‌ای از محصولاتش از طریق بورس کالا، همواره سعی بر داشتن نماینده در هیات‌مدیره این سازمان داشته است. این شرکت در آخرین انتخابات هیات‌مدیره شرکت بورس کالای ایران با کسب اکثریت آرا موفق به دستیابی به یکی از کرسی‌های ارزشمند هیات‌مدیره بورس کالای ایران تا ۲سال آینده شد. به گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه، غلامرضا طاهری، معاون سرمایه‌گذاری و امور شرکت‌های این مجموعه گفت: بورس کالا یکی از شرکت‌هایی است که عملیات عرضه بسیاری از محصولات تولیدی در کشور از جمله محصولات فولادی در آن انجام می‌شود؛ حال با توجه به اینکه کشف قیمت محصولات فولادی در بورس کالای ایران انجام می‌شود و بخشی از محصولات به‌صورت عرضه مستقیم و بخش عمده دیگر براساس قیمت کشف‌شده از طریق مچینگ به فروش می‌رسد، داشتن یک کرسی متناسب با این امر در هیات‌مدیره بورس کالای ایران بسیار حائز اهمیت است.

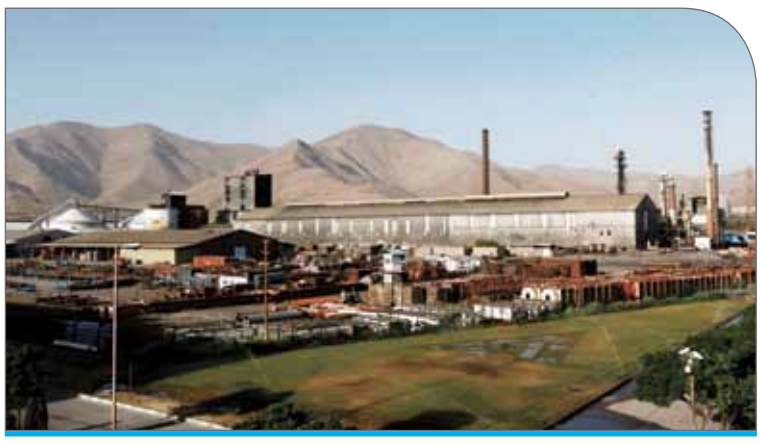
وی درباره اینکه آیا بورس کالا توانسته در عرضه محصولات و روند قیمت‌گذاری عملکرد شفافی داشته باشد، افزود: بورس کالا محلی برای عرضه و تقاضاست و به‌طور طبیعی بهترین و مهم‌ترین فاکتور فعالیت در آن شفافیت است که به‌یقین این مهم رقم خورده و در بورس کالا متناسب با مکانیسم عرضه و تقاضا، قیمت برای خریدار و فروشنده مشخص می‌شود تا شرایط رقابتی برای عرضه‌کنندگان کالا در بورس ارائه شود؛ بنابراین می‌توان گفت شفافیت کافی در عرضه و قیمت‌گذاری محصولات محقق شده است.

قطع برق در کمین سیمانی‌ها و فولادی‌ها

بحران جدی در راه است

هفته گذشته نامه‌ای از سوی شرکت مدیریت تولید، انتقال و توزیع نیروی برق ایران (توانیر) به واحدهای فولادی و سیمانی ابلاغ شده است. در این نامه تاکید شده با توجه به محدودیت جدی در تامین برق به دلیل افزایش بی‌سابقه مصرف و به منظور حفظ پایداری شبکه سراسری برق و جلوگیری خاموشی‌های گسترده، ضروری است نسبت به هشدار توقف فرآیند اصلی فعالیت مشترکان فولادی و سیمان با حداکثر برق دریافتی از شبکه به میزان ۱۰ درصد دیماند مصرفی این دسته از مشترکان اقدام شود. این اقدام به منزله توقف تولید در واحدهای سیمانی و فولادی کشور است و زمینه چالش‌های جدی‌تر همچون توقف تولید در صنایع پایین‌دستی، بیکاری کارگران و رشد واسطه‌گری و دلالی در بازار آزاد و به دنبال آن رشد قابل‌توجه بهای فروش محصولات یادشده را فراهم می‌کند.

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

موجی از نارضایتی

شهریار گراوندی، عضو هیات‌مدیره انجمن کارفرمایان صنعت سیمان کشور در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: مشکل کمبود و قطعی برق برای واحدهای سیمانی از حدود یک ماه قبل آغاز شد. این محدودیت عموما از ساعت ۱۰ صبح آغاز می‌شد و در مواردی حتی تا ۹ شب نیز ادامه می‌یافت. در همین حال وزارت نیرو تاکید داشت واحدهای سیمانی مصرف برق خود را به ۲۰ درصد دیماند مصرفی کاهش دهند. البته واحدهای سیمانی تلاش می‌کردند ضمن کاهش مصرف برق، همچنان روند تولید خود را ادامه دهند؛ اما از هفته گذشته به تمامی واحدهای سیمانی کشور ابلاغ شده که موظفند مصرف برق خود را به میزان ۱۰ درصد دیماند مصرفی کاهش دهند. بدین ترتیب روند فعالیت در واحدهای سیمانی کشور عملا متوقف شده است.وی افزود: کشور از سال گذشته به دلایل مختلف با کمبود برق روبه‌رو شده است؛ این کمبود همزمان با گرم‌تر شدن هوا شدت گرفته است. این کمبود طی هفته‌های گذشته زمینه خاموشی برق خانوارها را فراهم کرد و موجی از نارضایتی‌ها را به وجود آورده است.

در چنین شرایطی سیاست‌گذاران برای کاهش این حجم از نارضایتی اقدام به محدود کردن هرچه بیشتر برق صنایع کردند. این در حالی است که این روند زمینه تعطیلی و توقف تولید واحدهای سیمانی را فراهم می‌کند و در آینده نزدیک پیامدهای بیشتری خواهد داشت؛ از جمله آنکه در آینده نزدیک و به دنبال توقف تولید واحدهای سیمانی، این محصول در بازار کمیاب می‌شود و دست دلالان و واسطه‌گران به خرید و فروش سیمان باز خواهد شد بدین معنی که بازار سیاهی برای خرید این محصول ساختمانی شکل می‌گیرد که زمینه رشد قیمت آن را فراهم می‌کند. در چنین شرایطی حتی شاهد توقف فعالیت در پروژه‌های ساخت‌وساز و عمرانی نیز خواهیم بود. در همین حال به دنبال قطع تولید، بسیاری از کارگران بیکار خواهند شد. از مجموع موارد یادشده این‌طور می‌توان نتیجه گرفت که موج نارضایتی قوی‌تری در راه است. به اعتقاد من، سیاست‌گذاران بین بد و بدتر، شرایط بدتر را انتخاب کردند.

شهریار گراوندی

سید رضا شهرستانی

عضو هیات‌مدیره انجمن کارفرمایان صنعت سیمان در ادامه اظهار کرد: علاوه‌بر این، باید تاکید کرد واحدهای سیمانی نیز همچون سایر صنایع هزینه‌های ثابتی مثل هزینه حقوق و دستمزد، بازپرداخت تسهیلات بانکی و... را دارند و با این توقف تولید، ضرر و زیان قابل‌توجهی را متحمل خواهند شد.

وی در پاسخ به سوالی مبنی‌بر زمان تداوم این شرایط گفت: نقل‌قول‌های مختلفی در این باره وجود دارد. در یکی از نامه‌های ابلاغ‌شده به واحدهای سیمانی تاکید شده این روند قطعی برق تا اطلاع ثانوی ادامه دارد. در نامه دیگری آمده که این روند تا ۷ مرداد ادامه دارد. اما در مجموع اگر این کمبود به دلیل گرمای هوا یا کمبود آب مورد نیاز نیروگاه‌های برق‌آبی باشد نمی‌توان در مدت‌زمان کوتاهی به رفع آن امید داشت. درواقع مشکلات ظرف ۲ یا ۳ هفته حل نمی‌شود و نمی‌توان به بهبود شرایط امیدوار بود.

تفاوتی عجیب میان خصوصی‌ها و خصولتی‌ها

سید رضا شهرستانی، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت درباره نامه توانیر به شرکت‌های سیمانی و فولادی مبنی‌بر کاهش برق مصرفی این صنایع تا ۱۰ درصد دیماند مصرفی این واحدها گفت: این ابلاغیه روند فعالیت واحدهای فولادی کشور را با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند. ابلاغیه مورد بحث بدون برنامه‌ریزی قبلی صادر شده و حتی امکان برنامه‌ریزی از تولیدکنندگان سلب شده است.

در چنین شرایطی تنها می‌توان تاکید کرد که گویی برخی مسئولان و سیاست‌گذاران داخلی حتی مصرتر از خارجی‌ها کمر به نابودی صنایع ما بسته‌اند. حتی دولت ایالات متحده نیز برای شروع تحریم علیه صنایع ایران فرصتی ۳ ماهه تعیین کرد؛ اما این بار مسئولان داخلی بدون هیچ تعیین زمانی، زمینه توقف تولید را در صنایع فولادی فراهم کرده‌اند.عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندان فولاد در ادامه افزود: کاهش برق مصرفی فولادی‌ها تا ۱۰ درصد دیماند مصرفی زمینه افت قابل‌توجه تولید فولاد و محصولات فولادی را فراهم می‌کند؛ در همین حال در ادامه سودآوری این مجموعه‌های تولیدی کاهش خواهد یافت. اما این پایان کار نیست چراکه به‌زودی شاهد کمبود فولاد در بازار، تقویت بازار سیاه و رشد قابل‌توجه بهای فولاد و محصولات فولادی خواهیم بود.وی در ادامه گفت: نکته عجیب‌تر ماجرا آنجاست که ابلاغیه یادشده تنها به شرکت‌های خصوصی تعلق دارد اما این روند برای واحدهای وابسته به دولت با سخت‌گیری کمتری دنبال می‌شود. بدون تردید این روند مورد پذیرش تولیدکنندگان نیست و باید چاره‌ای اساسی برای آن اندیشیده شود.شهرستانی افزود: تداوم این روند معضلاتی را به دنبال خواهد داشت از جمله آنکه وقتی واحدهای فولادی تولید خود را متوقف کنند در ادامه ناچار به تعدیل نیروی انسانی نیز خواهند بود؛ بدین ترتیب در شرایط کنونی با چالش‌های جدی روبه‌رو خواهند شد. وی گفت: براساس ابلاغیه این کاهش برق برای ۲ تا ۳ هفته ادامه خواهد داشت. اما از شرایط این‌طور برداشت می‌شود که این روند برای مدت‌زمان طولانی‌تری ادامه دارد. به‌علاوه آنکه باید تاکید کرد مشکل برق و تامین انرژی مورد نیاز واحدهای تولیدی به امسال اختصاص ندارد؛ یعنی با وجود شرایط فعلی این روند ادامه‌دار است و حتی در سال‌های آینده بیشتر هم می‌شود. بنابراین هرچه سریع‌تر باید راه‌حلی برای آن اندیشیده شود.

سخن پایانی

معضل تامین برق از سال گذشته به چالشی جدی در مسیر فعالیت صنایع بدل شده است. توقف‌های طولانی برق که از حدود یک ماه پیش آغاز شده روند تولید این صنایع را دشوار کرده است اما این بار ابلاغیه نهایی توانیر مبنی‌بر کاهش برق مصرفی این صنایع تا ۱۰ درصد دیماند مصرفی از شرکت برق در عمل به معنی توقف تولید در صنایع فولاد و سیمان است. این مانع در شرایطی در مسیر فعالیت فعالان صنعتی به وجود آمده که سال جاری از سوی رهبر معظم انقلاب با عنوان «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام گرفته است؛ هرچند سیاست‌های اجرایی کاملا مخالف رونق یافتن تولید هستند.

فراخوان مناقصه عمومی (دومرحله‌ای)
شماره ۱/۱۴۰۰

نوبت اول
شناسه ۱۱۶۲۵۴۴

شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان

شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان (به عنوان دستگاه مناقصه‌گزار) در نظر دارد خرید کلید و سکسیونر ۱۳۲ کیلوولت به شماره ثبت ۱۸۰۰۰۰۰۱۴۰۶۰۰۰۰۲ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

تاریخ انتشار اسناد مناقصه در سامانه: ساعت ۱۳ روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۲.

آخرین مهلت دریافت اسناد مناقصه از سامانه: ساعت ۱۹ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۸.

آخرین مهلت بارگذاری اسناد مناقصه و پاکت‌های پیشنهادی: تا ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۹.

مهلت ارسال اصل پاکت الف: تا ساعت ۱۳:۳۰ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۹.

زمان و محل بازگشایی پاکات مناقصه: ساعت ۱۱:۳۰ روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۱۰. ساختمان شماره ۵ – طبقه همکف (اتاق جلسات) شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان.

محل تحویل پاکت الف: کرمان-بلوار شهید عباسپور-اداره دبیرخانه شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان کدپستی: ۷۶۱۴۶۵۳۱۴۳

تذکر مهم: تحویل نسخه اصل پاکت الف به صورت لاک و مهر شده به آدرس فوق‌الذکر الزامی می‌باشد.

مبلغ و نوع تضمین شرکت در فرایند ارجاع کار: مبلغ ۵،۱۲۹،۲۱۸،۱۶۷ ریال به صورت یک یا ترکیبی از ضمانتنامه‌های مندرج در ذیل:

-رسید واریز وجه به‌شماره شبا IR ۸۱۰۱۰۰۰۰۴۱۰۱۱۲۱۶۳۸۱۶۲۰۲۸ و شناسه‌واریزی ۳۶۳۱۲۱۶۵۹۲۲۴۵۰۰۸۱۰۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰ بانک مرکزی

- ضمانتنامه بانکی و یا ضمانتنامه‌های صادره از سوی موسسات اعتباری غیربانکی که دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی هستند.

- سایر ضمانتنامه‌های مقرر در بندهای (پ)، (ج)، (چ)، (ح) و (خ) ماده ٤ آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی به شماره ۱۲۳٤۰۲/ت۵۰۶۵۹ هـ مورخ ۹/۲۲/ ۹٤ و اصلاحیه‌های بعدی آن.

- به پیشنهادهایی که فاقد سپرده یا امضاء، مشروط، مخدوش، سپرده‌های کمتر از میزان مقرر، چک شخصی و نظایر آن و پیشنهادهائی که پس از انقضاء مدت مقرر در آگهی واصل شود مطلقاً ترتیب اثر داده نخواهد شد.

- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مناقصه مندرج است.

ضمناً این آگهی در سایت اینترنتی به آدرس‌های www.krec.co.ir http://iets.mporg.ir و WWW.Tavanir.org.ir در دسترس می‌باشد.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۴/۲۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۴/۲۲

روابط عمومی شرکت سهامی برق منطقه‌ای کرمان

آگهی تجدید مزایده (نوبت اول)
و مزایده املاک سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان
به شماره ۱۴۰۰/۵/س

شهرداری اصفهان

سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان در نظر دارد یک واحد آپارتمان مسکونی، یک قطعه زمین مسکونی و یک واحد تجاری متعلق به خود را از طریق تجدید مزایده(نوبت اول) و مزایده واگذار نماید. متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد و مشخصات موارد واگذاری از تاریخ نشر آگهی همه روزه به جز ایام تعطیل در ساعات اداری به ستاد مرکزی سازمان واقع درخیابان سروش، خیابان مصلی، کوچه شاهزاده‌ابراهیم مراجعه و نسبت به کسب اطلاعات و تهیه اسناد تجدید مزایده (نوبت اول) و مزایده اقدام نمایند.

آخرین مهلت تهیه اسناد و ارسال پیشنهاد قیمت تا ساعت ۱۴:۰۰روز دوشنبه مورخ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ می‌باشد.

▣ **مشخصات آپارتمان مسکونی:**

● یک واحد آپارتمان مسکونی به شماره ۳۶ واقع در ضلع شرقی طبقه چهارم مجتمع مسکونی ابوریحان واقع در خیابان بعثت چهارراه ابوریحان به مساحت ۸۸ مترمربع

▣ **مشخصات زمین مسکونی:**

● یک قطعه زمین مسکونی به شماره ۱۵۲ واقع در اتوبان شهید دستجردی، جنب ترمینال صفه، موسوم به چشمه توتی به مساحت ۲۷۷/۵ متر مربع

▣ **مشخصات واحد تجاری:**

● یک واحد تجاری به شماره موقت ۵۸ واقع در خیابان چهارباغ بالا، مجتمع تجاری اداری مبلمان شهری (مترو پل) به مساحت ۴۱/۶۰ متر مربع

▣ **شرایط:**

۱- ارائه سپرده شرکت در تجدید مزایده (نوبت اول) و مزایده به صورت واریز نقد به حساب سپرده سازمان یا ضمانت‌نامه بانکی با اعتبار حداقل سه ماه.

۲- درصورتی که نفرات اول و دوم شرکت‌کننده از انجام معامله خودداری نمایند سپرده شرکت آنان به ترتیب به نفع سازمان ضبط خواهد شد.

۳- سازمان در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار است.

۴- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد تجدید مزایده(نوبت اول) و مزایده موجود می‌باشد. در صورت نیاز در ساعات اداری با شماره تلفن ۰۳۱۳۴۴۵۶۰۶۰ تماس حاصل نمائید.

سازمان خدمات موتوری شهرداری اصفهان

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالانه
شرکت تامین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص)
برای سال منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۲۹

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران **شرکت تامین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص)** دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع عمومی عادی** که در روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۲ راس ساعت ۱۹:۳۰ در محل «تالار خورشید» واقع در: قزوین، چهارراه فلسطین، طبقات فوقانی مجتمع نور برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

▣ **دستور جلسه:**

۱- استماع گزارش هیات‌مدیره و گزارش مالی درخصوص حساب‌های سال منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۲۹.

۲- تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی.

۳- انتخاب بازرس قانونی شرکت.

عبدالحسین کولجی، مدیرعامل شرکت تامین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص)

آگهی دعوت مجمع فوق‌العاده
شرکت تامین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص)
برای سال منتهی به ۱۳۹۹/۱۲/۲۹

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران **شرکت تامین نیاز بنکداران متحد البرز(سهامی خاص)** دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه **مجمع فوق‌العاده** که در روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۵/۰۲ راس ساعت ۲۰:۳۰ در محل «تالار خورشید» واقع در: قزوین، چهارراه فلسطین، طبقات فوقانی مجتمع نور برگزار می‌گردد حضور بهم رسانند.

▣ **دستور جلسه:**

۱- افزایش سرمایه.

عبدالحسین کولجی، مدیرعامل شرکت تامین نیاز بنکداران متحد البرز (سهامی خاص)

با ما
سبک زندگی اقتصادی
را گسترش دهید

www.Gostaresh.news
پایگاه خبری «گسترش نیوز»

گسترش
تجارت
همشهری
دوشنبه
۲۱ تیر ۱۴۰۰
اول ذی‌الحجه ۱۴۴۲
۱۲ ژوئیه ۲۰۲۱
شماره ۱۸۳۶
پیاپی ۳۱۵۴
www.Tejaratdaily.com

روزنه‌های فساد در سیستم کارت‌های بازرگانی

دخالت دولت بزرگ‌ترین عارضه اقتصاد ایران

درمان قطعی برق با نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس

افزایش قیمت خرید تضمینی شیر خام

شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی نرخ خرید تضمینی هر کیلوگرم شیر خام را ۶۴۰۰ تومان تصویب کرد.
به گزارش ایسنا، در متن مصوبه منتشر شده شورای قیمت‌گذاری محصولات کشاورزی آمده است که این شورا در جلسه مورخ ۱۴ تیر ۱۴۰۰ به استناد مفاد قانون اصلاح قانون تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی در راستای حمایت از دامداران و پایداری تولید در خشکسالی، نرخ هر کیلوگرم شیرخام را با ۳.۲ درصد چربی و بار میکروبی زیر ۱۰۰ هزار، ۶۴۰۰ تومان تصویب کرده است و به ازای هر ۰.۱ درصد افزایش یا کاهش درصد چربی مبلغ ۸۰۰ ریال متناسب با افزایش یا کاهش درصد چربی به نرخ شیر خام اضافه یا از آن کسر خواهد شد.این مصوبه در حالی است که یک کارشناس صنایع لبنی به ایسنا می‌گوید نرخ مصوب ۶۴۰۰ تومانی خرید تضمینی شیر خام در راستای حمایت از دامداران و جلوگیری از ضرر و زیان آنها بوده است و برای سازمان‌های زیر پوشش وزارت جهاد جهت خرید تضمینی شیر خام تکلیف ایجاد کرده، نه صنایع لبنی. وی می‌افزاید: البته اگر نرخ محصولات لبنی هم توأمان افزایش یابد و بازار هم کشش داشته باشد به نظر نمی‌رسد کارخانه‌ها مخالفتی با این نرخ داشته باشند اما اگر قرار باشد نرخ شیر خام بالا رود اما محصولات لبنی ثابت بمانند مصوبه قابلیت اجرا نخواهد داشت.

ارز ترجیحی برای چه کسانی نان داشت؟

سوبسید و سودجویی

چندین دهه است اقتصاد کشور به دلیل فراز و نشیب‌های درونی و بیرونی، دستخوش نوسانات و بی‌ثباتی‌های فراوان است. از این رو، بسیاری از اقشار جامعه به دلیل این وضعیت، توان کافی برای تهیه مایحتاج ضروری و اساسی خود ندارند. به همین دلیل از همان سال‌های نخست انقلاب دست‌اندرکاران در پی یافتن راهکارهایی برای حل این معضل عمومی بودند. در این سال‌ها در کنار روش‌هایی مثل کالاهای کوپنی، قیمت‌گذاری‌های دستوری و یارانه‌های نقدی، یکی از راهکارها برای تامین معیشت به‌ویژه درباره کالاهای اساسی و ضروری، توزیع ارز یارانه‌ای برای کالاهای اساسی و مواد اولیه وارداتی بوده است. دلایل اتخاذ چنین تصمیمی واردات و توزیع کالاها با بهایی کمتر از بهای واقعی آن و برخورداری همه اقشار جامعه از حداقل‌های مورد نیاز بوده است. اما آیا ارز یارانه‌ای، ترجیحی و به‌اصطلاح امروز ۴۲۰۰ تومانی، در این سال‌ها توانسته به رسالت خود در تامین معیشت اقشار کم‌درآمد کمک کند یا باعث تقسیم بی‌برنامه و منطق ثروت ملی و سودجویی عده خاصی شده و حکایت آن داستان «به نام گروهی و به کام عده‌ای» بوده است؟ در گزارش این شماره صمت به بررسی این موضوع پرداخته‌ایم و تحلیل کارشناسان را جویا شده‌ایم. با ما همراه باشید:

عکس: آیدا فریدی

یکی از موثرترین روش‌ها با توجه به شرایط کنونی اقتصاد کشور، واقعی و تک‌نرخی کردن ارز و در پیش گرفتن سیاست‌های حمایتی سنجیده‌تر از معیشت مردم است که دولت سیزدهم می‌تواند آن را در اولویت‌های کاری خود قرار دهد

سوداگران و سود ارز ترجیحی واردات

مجیدرضا حریری، کارشناس و فعال اقتصاد و رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: آنچه امروز به شکل یارانه ارزی به چند صد نفر واردکننده پرداخت می‌شود به هیچ وجه نمی‌تواند صحیح باشد. این طرز نگرش به یارانه و ارز ترجیحی که همواره در سیاست‌های اقتصادی ما وجود داشته مربوط به دهه اخیر نیست و نتیجه اصرار بر ادامه این مسیر وضعی است که امروز در برخی بازارهای کشور با آن مواجهیم. این رویکرد باعث می‌شود ثروت ملی که باید برای بهبود معیشت در اختیار اقشار مختلف جامعه قرار بگیرد، تنها نصیب عده‌ای از سوداگران شود.وی با اشاره به اینکه از نگاه کارشناسان اصل موضوع حمایت از اقشاری که به هر دلیلی در تامین نیازهای معیشتی خود ناتوان هستند موضوع درستی است، خاطرنشان کرد: اقتصاددانان با این موضوع نیز که دولت سهم مردم از فروش منابع عمومی کشور را در اختیار آنها بگذارد مخالفتی ندارند و اجماع حداکثری درباره اختصاص یارانه به اقشار جامعه وجود دارد و امروز نیز یارانه در بسیاری از کشورهای پیشرفته و اقتصادهای مدرن و آزاد وجود دارد که به اشکال مختلف در اختیار برخی اقشار جامعه قرار می‌گیرد اما موضوعی که محل اختلاف‌نظر است، چگونگی توزیع این یارانه در سطح جامعه است. حریری در ادامه عنوان کرد: با توجه به روایت‌های مختلف در سال گذشته حدود ۱۲ تا ۱۸ میلیارد دلار یارانه برای واردات کالا به کشور اختصاص داده شده‌است بنابراین با محاسبه اختلاف نرخ ارز آزاد و ترجیحی، درباره حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان صحبت می‌کنیم. وی در این باره تاکید کرد: برای تخصیص این رانت‌ها ممکن است میزهای فساد و رشوه تشکیل شود. موضوع امضاهای طلایی نیز در اینکه این ارز نصیب چه کسانی می‌شود تاثیرگذار است؛ در عین حال اصلا معلوم نیست که آیا واقعا واردات با این ارزها صورت می‌گیرد یا نه خیر. آیا واردکننده در مبدأ واردات فاکتور واقعی دریافت می‌کند یا کالا را با فاکتور بالاتر از نرخ اصلی وارد کشور می‌کند؟ و در مرحله بعد آیا کالای وارد شده در شبکه موردنظر تزریق می‌شود یا اینکه سر از بازارهای آزاد درمی‌آورد؟ در نتیجه هر یک از این مراحل نیاز به سازمان‌های نظارت‌کننده دارد و تازه در این مرحله با این موضوع مواجه می‌شویم که آیا امکان فساد در همین سازمان‌های ناظر و مسئولان آن وجود دارد یا خیر.

رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و چین همچنین درباره تخصیص ارز ترجیحی به واردکنندگان و نتایجی که امروز از این سبک و سیاق توزیع یارانه در کشور ایجاد شده است، خاطرنشان کرد: تجربه نشان می‌دهد اگر بین واردکنندگان تبعیض قائل شویم و ارز ارزان‌قیمت‌تر از بهای واقعی آن را در اختیار گروه خاصی قرار دهیم، کالای وارد شده به آن ارز، هیچ‌گاه با قیمت تعلق گرفته، به دست مصرف‌کننده نمی‌رسد و همواره علامت قیمتی خود را از بازار می‌گیرد.

حریری در این باره گفت: وقتی رقم تا این حد درشت باشد، خودبه‌خود می‌تواند برای فساد جذابیت ایجاد کند اما همچنان به استفاده از این راهکار اصرار داریم و ده‌ها با در نرخ‌های مختلف این سیاست را اعمال کرده‌ایم؛ جالب اینکه هر بار نیز پس از اجرا به اشتباه بودن آن پی برده‌ایم اما دوباره مدتی بعد در همان مسیر حرکت کرده‌ایم و این چرخه غلط تا امروز نیز ادامه داشته است.

وی درباره ساختار چنین سیستمی در تجارت کشور نیز خاطرنشان کرد: اگر به شاکله این ساختار دقت کنیم، می‌بینیم ۷۰ درصد آنها در طول همه این سال‌ها ثابت بوده‌اند و درواقع این‌طور به نظر می‌رسد برای به وجود آمدن این شرایط موضوع معامله با نهادهای قدرت در میان است و دکانی برای سودجویی است و متاسفانه به طور معمول هیچ سهمی از این مبالغ نصیب مصرف‌کننده نهایی نمی‌شود. حریری در پایان گفت: بارها در طول این چند دهه این اتفاق افتاده اما متاسفانه باز هم همین روش را مورد استفاده قرار می‌دهیم. باید سال‌ها پیش به این نتیجه می‌رسیدیم که به جای توزیع یارانه در مبدأ کالا، باید راهکارهای دیگری را برای بهره‌مند شدن مصرف‌کننده درنظر بگیریم.

در سال گذشته حدود ۱۲ تا ۱۸ میلیارد دلار یارانه برای واردات کالا به کشور اختصاص داده شده‌است

بازار، ارز یارانه‌ای نمی‌خواهد

قاسم‌علی حسنی، دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی درباره سابقه سودجویی‌های انجام‌شده از ارز ترجیحی و نیمایی در بازارهای داخلی در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: سال گذشته و در پی کاهش ارزش پول ملی و مسائل به دنبال تحریم‌ها شاهد بودیم ۹۰ درصد کالاهای وارداتی در بخش مواد غذایی با ارز دولتی یا نیمایی وارد کشور شد اما گرانی کالاها و عرضه آن در سطح بازار آزاد رخ داد. گرانفروشی سودجویانه‌ای که از جانب افرادی رخ داد که با دسترسی به ارزهای دولتی و نیمایی کالاهای مورد نظر خود را وارد کشور کرده بودند و مطمئنا با ایجاد تبعیض در امکان دسترسی به این ارزهای دولتی و نیمایی چنین شرایطی همواره وجود خواهد داشت.

وی در این باره افزود: حاکم شدن این وضعیت بر بازار کشور باعث شد تا درحال‌حاضر فروش دو فاکتوره کالا به‌عنوان یک امر رایج اتفاق بیفتد و فاکتور ظاهری با قیمت صوری برای ارائه به نهادهای بازرسی صادر شود اما قیمت اصلی در فاکتوری غیررسمی بین فروشنده و خریدار رد و بدل شود. حسنی درباره این وضعیت تصریح کرد: واضح است که بسیاری از بارهایی که تا امروز با ارز دولتی وارد کشور شده، در بازار داخلی به قیمت ارز آزاد و نیمایی به فروش رفته است و همین الان هم کالاهایی را می‌توان یافت که با ارز نیمایی وارد کشور شده‌اند اما با قیمت دلار آزاد به دست مصرف‌کننده می‌رسند. این فعال اقتصاد در ادامه تصریح کرد: راه چاره بیرون آمدن اقتصاد بازار کشور از این وضعیت چندان دور از دسترس نیست اما اولین قدم برای رهایی از این وضعیت این است که دولت در این زمینه واقع‌گرا باشد. دولت و نهادهای زیرمجموعه آن باید بپذیرند که وضعیت موجود حاکم بر بازار کشور، پیامدی جز دردسر، رانت و فساد به همرا نخواهد داشت و با چاره‌اندیشی مناسب واگذاری این کار به بخش خصوصی، شفاف‌سازی و ایجاد رقابت در این زمینه را در دستور کار خود قرار دهد.

دبیر اتحادیه بنکداران مواد غذایی با اشاره به پتانسیل‌های فعلی موجود در بازار برای تامین کالاها بیان کرد: اصلاح این مسیر نیاز به دلار دولتی و ارز نیمایی و حمایت‌هایی از این دست ندارد و فقط لازم است که اجازه دهیم نظام عرضه و تقاضا قیمت‌های بازار را مشخص کند. این روش اگرچه ممکن است در یک مقطع با افزایش قیمت کالاها در بازار روبرو شود ولی در درازمدت به صلاح مصرف‌کننده و اقتصاد کشور است و می‌تواند یک روند پایدار را در اقتصاد کشور ایجاد کند.

حسنی در پایان گفت: تا زمانی که شفاف‌سازی و شیوه‌های متداول و امتحان پس‌داده‌ای مثل آزادسازی و نظام تک‌نرخی در اقتصاد کشور وجود نداشته باشد و ارزهای دولتی و نیمایی در این اقتصاد نقش داشته باشند، رانت، فساد و مشکلاتی از این دست در نظام اقتصادی کشور ما وجود خواهند داشت و نمی‌توانیم انتظار شرایطی بهتر از این را داشته باشیم.

تک نرخی شدن جلوی فساد را می‌گیرد

سپهر عبدالله‌پور، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت درباره ارزهای ترجیحی در تامین کالاهای اساسی اظهار کرد: بررسی‌ها نشان می‌دهد که یارانه این نوع ارز تا امروز چندان نصیب اقشار مورد نظر قرار نگرفته و این سیاست عملا یک سیاست شکست‌خورده در این حوزه به شمار می‌آید؛ سود این نوع اختصاص ارز و یارانه نصیب عده معدودی از فعالان اقتصاد قرار می‌گیرد و مردم تاثیر آن را در سفره‌های معیشت خود احساس نمی‌کنند. عبدالله‌پور افزود: البته کارشناسان از ابتدا درباره آثار منفی ارز ۴۲۰۰ تومانی در اقتصاد، هشدار داده بودند و از همان اول مشخص بود که این طرح به تاریخ خواهد پیوست اما دولت سعی کرد آن را تا جای ممکن پیش ببرد که در این امر هم موفق نبود.

وی درباره راه اصلاح این مشکل و توزیع آن به شکل صحیح در میان مردم به جای اختصاص آن به سودجویان بیان کرد: یکی از موثرترین روش‌ها با توجه به شرایط کنونی اقتصاد کشور، واقعی و تک‌نرخی کردن ارز و در پیش گرفتن سیاست‌های حمایتی سنجیده‌تر از معیشت مردم است که دولت سیزدهم می‌تواند آن را در اولویت‌های کاری خود قرار دهد.

این کارشناس اقتصاد افزود: تا امروز در عمل بسیاری از کالاها از دریافت ارز ۴۲۰۰ تومانی برای واردات حذف شده‌اند و امروز تنها معدودی از واردات ما با استفاده از ارز ترجیحی انجام می‌شود که از این بین هم مهم‌ترین واردات در این زمینه مربوط به نهاده‌های دامی است و همان‌طور که می‌دانید بیشتر نهاده‌ها درحال‌حاضر با قیمت آزاد به دست مصرف‌کنندگان آن می‌رسد و سود ارز ترجیحی فقط متوجه دلالان این بازار است.

عبدالله‌پور درباره آثار مثبت تک‌نرخی‌سازی ارز برای بازارهای داخلی عنوان کرد: اگر با تک‌نرخی شدن ارز، تخصیص آن به صورت آزاد انجام شود، مشکل تامین کالاهای وارداتی برطرف خواهد شد و تجربه نشان می‌دهد در این صورت حتی می‌توان با توجه به رقابتی شدن بازار، انتظار کاهش قیمت‌ها را نیز داشت.

این کارشناس اقتصاد در پایان گفت: سودجویی‌هایی که در شکل امروز از موضوع ارز ترجیحی و سوبسیدهای اختصاص یافته به کالاهای اساسی انجام می شود به نفع مصرف‌کنندگان نهایی و اقشار آسیب‌پذیر نیست و تک‌نرخی شدن قیمت ارز در کنار اختصاص یارانه‌ها به انتهای زنجیره مصرف، هم از سودجویی و ثروت‌اندوزی یک عده خاص جلوگیری خواهد کرد و هم یارانه‌ها را با انحراف کمتری به هدف خواهد رساند.

اولین قدم را برداریم

بسیاری از صاحب‌نظران حوزه‌های اقتصادی بر این عقیده‌اند که یارانه‌های وارداتی که تا امروز در قالب ارز ترجیحی تعریف می‌شوند به هدف نهایی خود که افزایش توان خرید اقشار آسیب‌پذیر بوده نمی‌رسند و تنها جیب یک عده معدود را از منابع ملی کشور پر می‌کند. بنابراین باید این یارانه‌ها از دسترس رانت‌خواران و دریافت‌کنندگان ارز ترجیحی دور شود و با سیستم سنجیده‌تری در اختیار اقشار هدف قرار گیرد. این کارشناسان معتقدند در این صورت سودجویی و رانت نیز می‌تواند جای خود را به رقابت سالم در بازار و حتی کاهش قیمت‌ها دهد. بی‌شک انتقال یارانه‌ها از مبدأ واردات، به مصرف‌کننده نهایی می‌تواند جایگزین مناسبی برای نظام فعلی تقویت‌کننده رانت و فساد خواهد بود اما قطعا این تغییر روش با مخالفت‌هایی روبه‌رو خواهد بود. در ضمن بررسی این موضوع که این یارانه چگونه در انتهای زنجیره در میان مصرف‌کنندگان توزیع شود جای بررسی‌های فراوان دارد و همچنان محل اختلاف بین کارشناسان است. اما با همه سختی‌ها اولین قدم آن است که رانت‌خواری و فساد را از مسیر معیشت مردم برداریم.

یادداشت

الزامات شکل‌گیری بازار رقابتی

داود چراغی
استادیار موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی

ساختار بازار شامل تعدادی از ویژگی‌های مرتبط یا مشخصات یک بازار است. این ویژگی‌ها شامل تعداد خریداران و فروشندگان در بازار، سطح و نوع رقابت، میزان تمایز محصولات و شرایط ورود و خروج به بازار است. هرچند در بین تمام این ویژگی‌ها، «رقابت» رکن اصلی بازار است. ساختار بازار وقتی در شرایط رقابت کامل است که در آن تعداد زیادی خریدار و فروشنده، کالای استاندارد و همگنی را معامله می‌کنند. هرچند در دنیای واقعی، شکل‌گیری ساختار رقابت کامل در بازارها، بسیار دشوار و سخت است. اما می‌توان به ساختاری نزدیک به ساختار بازار رقابتی نزدیک شد. تفاوت عمده ساختار بازار رقابت چندجانبه با بازار رقابت کامل، در نرخ بالاتر محصول در بازار رقابت چندجانبه نسبت به بازار رقابت کامل است. عمده‌ترین پیش‌فرض‌ها برای شکل‌گیری بازارهای رقابتی، عبارتند از:

۱- تعداد زیاد فروشنده‌ها و خریداران برای محصول.
۲- محصول همگن باشد.
۳- آزادی ورود و خروج افراد (حقیقی و حقوقی) در سمت عرضه و تقاضا.
۴- آگاهی همه فعالان عرضه و تقاضا با اطلاعات بازار.
۵- قابلیت انتقال عوامل تولید.

در بازار رقابت کامل، فروشندگان قدرت تعیین نرخ ندارند. خصوصیت دیگر بازار رقابت کامل این است که هیچ منع قانونی، مالی و... برای ورود و خروج به بازار وجود ندارد.

نوع دیگر ساختار بازار رقابت ناقص است. در این بازار شرایط لازم برای رقابت کامل مهیا نیست. به معنای دیگر، بازار رقابت ناقص محصولات همگن نیستند، بلکه متنوع هستند. انواع بازار رقابت ناقص عبارتند از: بازار رقابت انحصاری که درواقع ترکیبی از دو بازار انحصاری و رقابت کامل است. عمده‌ترین خصوصیات این بازار عبارتند از:

۱. تعداد زیاد فروشندگان و خریداران.
۲. محصولات متنوع، در این بازار از جنبه‌های متعددی همچون برند، شکل، سبک، علامت تجاری، دوام و کیفیت محصولات با یکدیگر فرق دارند.
۳. ورود و خروج آزاد.
۴. محدودیت در انتقال عوامل تولید (در این بازار، امکان انتقال عوامل تولید، خدمات و محصولات به سایر کسب‌وکارها بدون پرداخت هزینه آن امکان‌پذیر نیست).
۵. عدم کنترل نرخ محصولات در بازار.

به بازاری که تعداد فروشندگان کم است و این فروشندگان، محصولات همگن یا متمایزی می‌فروشند، انحصار چندجانبه می‌گویند. در بازار انحصار چندجانبه، نرخ و کیفیت محصول یک رقیب، روی فروش و سود سایر رقبا اثر می‌گذارد.

عمده‌ترین خصوصیات این بازار عبارتند از:

۱- فروشندگان محدود و خریداران فراوان (فروشندگان بر نرخ یکدیگر اثرگذار هستند).
۲- محصولات مشابه یا متمایز.
۳- موانع ورود و خروج، در این بازار، بنگاه‌های جدید به‌سادگی اجازه ورود نمی‌گیرند. موانع زیادی مانند موانع قانونی، اجتماعی و تکنیکی برای ورود وجود دارد؛ به طوری که بنگاه‌های موجود روی بازار کنترل کامل دارند.
۴- وابستگی متقابل، بنگاه‌ها از تصمیمات یکدیگر تاثیر می‌پذیرند. این تصمیمات شامل تصمیم درباره نرخ و مشخصات تولیدی بنگاه‌هاست، در بازار انحصار چندجانبه، چند فروشنده محدود با یکدیگر در حال رقابت هستند. در چنین شرایطی، فروش یک بنگاه نه‌تنها به قیمت‌گذاری خودش بستگی دارد، بلکه به نرخ محصول رقیب هم وابسته است.
۵- عدم انطباق، در بازار انحصار چندجانبه بنگاه‌ها از نظر اندازه با یکدیگر برابر نیستند. برخی بنگاه‌ها بسیار بزرگ هستند، درحالی‌که سایر بنگاه‌ها ممکن است کوچک باشند.
۶- مشکل در تغییر قیمت، فروشندگان علاقه‌ای به تغییر نرخ محصولات خود ندارند چون تغییر در نرخ برای بنگاه‌های این نوع بازار سودآور نیست.

نوع دیگر از ساختار بازارها، بازار انحصار کامل است که به شرایطی از بازار اطلاق می‌شود که تنها یک بنگاه وجود دارد و روی کل بازار کنترل دارد.

عمده‌ترین خصوصیات بازار انحصاری هم عبارتند از:

۱- تک‌فروشنده.
۲- عرضه محصول منحصر به فرد (تنوع محصول وجود ندارد).
۳- موانع ورود، در این بازار موانع ورودی برای بنگاه‌های جدید وجود دارد. این موانع ممکن است قانونی، حق اختراع ثبت‌شده، حقوق علائم تجاری، حق کپی‌رایت، نیاز به سرمایه‌گذاری بالا و موانع دولتی باشد.
۴- اطلاعات محدود، اطلاعات به طور انحصاری در دست بنگاه انحصارگر است و انتقال این اطلاعات به دیگران ممنوع است و تنها از طریق حفظ حق کپی‌رایت امکان‌پذیراست.

در کشورها ساختار بازارهای مختلف در طیف گسترده‌ای از ساختارهای مختلف بین بازار رقابت کامل (بهترین ساختار برای مصرف‌کنندگان) و انحصار کامل (بدترین بازار برای مصرف‌کنندگان) قرار گرفته‌اند؛ به گونه‌ای که هرچه ساختار بازار در فرآیندهای مختلف به ساختار رقابت کامل نزدیک‌تر باشد، در آن بازار منافع خریداران (مصرف‌کنندگان) همچون قیمت، کیفیت، تنوع و...، بیشتر مورد توجه بنگاه‌ها فعال در آن بازار قرار می‌گیرد. برعکس این موضوع یعنی نزدیکی ساختار بازار محصول یا محصولات به ساختار بازار انحصار کامل، موجب اولویت منافع بنگاه انحصاری به منافع خریداران است. به دلایل مختلف همچون موانع قانونی، ساختار برخی بازارها به سمت بازارهای انحصاری گرایش دارد. البته هرچه ساختار بازاری به بازار انحصار کامل نزدیک باشد، آنگاه منافع خریداران در این بازارها کمتر مورد توجه قرار دارد و اولویت در منافع بنگاه یا بنگاه‌های انحصاری است. در این حالت دولت‌ها ضمن پیگیری برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری اصولی اقتصادی باتوجه به دانش اقتصاد برای افزایش رقابت و کاهش انحصار، از قوانین و مقررات ضدانحصار هم برای کاهش قدرت انحصاری بنگاه یا بنگاه‌ها استفاده می‌کنند.

در این بین استفاده از سیاست‌های کلان اقتصادی به‌ویژه استفاده از سیاست‌های تجاری مناسب برای توسعه سمت عرضه و تقاضا اقتصاد کشور و در نتیجه از این ابزار برای سوق‌دهی ساختار بازار تامین محصولات به سمت ساختار رقابتی بیشتر استفاده می‌کنند. کلام آخر آنکه انحصار هیچ‌گاه مطلوب و مناسب عموم مردم جامعه نبوده و نیست.

پیمان صفر دوست
editor@smtnews.ir

روزنه‌های فساد در سیستم کارت‌های بازرگانی

پیمان صفردوست: سال‌های زیادی است که موضوع کارت‌های بازرگانی صادرکنندگان چالش‌های فراوانی را برای فعالان این حوزه ایجاد کرده است. مشکلات مربوط به کارت‌های بازرگانی که در سال‌های گذشته در پس ارزآوری‌های نفتی پنهان می‌شد، در یکی دو سال گذشته، به‌دلیل تحریم‌های اقتصادی، کاهش فروش نفت و دسترسی محدود به ارز به‌شکل جدی‌تری مورد توجه گرفت. اعداد و ارقام مطرح درباره سوداگری‌های انجام شده به‌وسیله این کابزار تجاری و فشار کمبود ارز و نیاز کشور به ارز حاصل از صادرات، نهادهای دست‌اندرکار و در رأس آنها بانک مرکزی را بر آن داشت تا تدابیری برای جلوگیری از سودجویی‌های انجام شده با کارت بازرگانی ببینند. البته خود این تدابیر نیز در برخی موارد موجب ایجاد التهاب بیشتر در اقتصاد کشور شد و حتی در مواردی، بانک مرکزی را به عقب‌نشینی از مواضع خود واداشت. چه مشکلاتی در صدور و نحوه استفاده از کارت‌های بازرگانی وجود دارد و آیا این موارد با اقدامات انجام شده نهادهای ذی‌ربط به سامان رسیده‌اند؟! با گزارش صمت در این باره همراه باشید:

کارت بازرگانی هزینه‌زا است

میرهادی رهگشای، کارشناس اقتصاد درباره نقش کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای در سوءاستفاده‌های تجاری در کشور در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: کارت بازرگانی اجاره‌ای یکی از مسیرهای فرار مالیاتی است که در آن افرادی با استفاده از کارت‌های بازرگانی افراد بی‌نام و نشان که در آینده نیز قابل‌پیگیری نیستند، اقدام به انجام فعالیت‌های بازرگانی می‌کنند و پس از مدتی سراغ یک کارت بازرگانی دیگر می‌روند. این افراد سوداگر بدون ادای وظایف قانونی خود و بدون آنکه اطلاعاتی از سرنوشت ارزهای دریافتی آنها در دسترس باشد، ثروت کلانی را برای خود خلق می‌کنند.

وی در این باره افزود: گرچه رسیدن به نظام اقتصادی مطلوب و ایده‌آل در کشور مستلزم حذف هدفمند کارت‌های بازرگانی از نظام تجاری کشور است اما در همین شیوه کنونی نیز اگر بخواهیم تجارت کشور را به سمت هدف مطلوب هدایت کنیم باید سقف پلکانی را برای بازرگانان در نظر بگیریم که در آن هر بازرگان باتوجه به حسن سابقه و خوش‌حسابی، مجاز به انجام فعالیت‌های تجاری تا سقف مالی معینی باشد. با این روش می‌توان میزان فرار مالیاتی سوداگران را تا حد قابل‌توجهی کاهش داد. رهگشای در ادامه عنوان کرد: تا چند سال گذشته حجم قابل‌توجهی از فرارهای مالیاتی از ناحیه همین کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای بود که برخی افراد از آن ثروت قابل‌توجهی برای خود فراهم کردند؛ البته باتوجه به اینکه فهرست دقیقی از این سودجویی‌های بازرگانی وجود ندارد، نمی‌توان به‌شکل قطعی درباره میزان آن اظهارنظر کرد. وی در عین حال سوءاستفاده‌های بازرگانی را محدود به کارت‌های اجاره‌ای ندانست و در این باره گفت: شکل‌های مختلفی از سوءاستفاده از قوانین تجاری کشور وجود دارد که شاید ثبت شرکت در مناطق آزاد تجاری و برخورداری از معافیت‌های آن در حالی که فعالیت شرکت در سرزمین اصلی است، یکی از این موارد باشد. این کارشناس اقتصاد درباره سختگیری‌های موجود برای دریافت کارت بازرگانی و ترجیح فعالان این حوزه برای استفاده از کارت بازرگانی دیگران و روش‌هایی مانند حق‌العمل‌کاری گفت: شرایط ایده‌آل در زمینه کارت‌های بازرگانی این است که مانند بسیاری از کشورها به سمت حذف چنین کارت‌هایی برویم، اما اگر چنین شرایطی نیز فراهم نیست باید به‌گونه‌ای عمل کنیم که شرکت‌های بازرگانی و فعالان این حوزه به‌دلیل پیچ‌وخم‌های موجود در مسیر دریافت کارت بازرگانی، مجبور به صرف‌نظر کردن از این کار و اجاره کارت بازرگانی نشوند. وی در این باره افزود: مکانیسم صدور کارت بازرگانی در حال حاضر به‌نحوی است که متقاضیان آن باید به‌صورت سالانه درصد زیادی از گردش مالی و دریافتی‌های خود را کاملا بدون توجیه به اتاق بازرگانی پرداخت کنند و در مقابل نیز خدمات خاصی را از این نهاد دریافت نمی‌کنند. در واقع ارائه کارت بازرگانی نباید برای متقاضیان آنقدر هزینه در بر داشته باشد که آنها را وادار به انصراف از این تصمیم و افتادن در مسیرهای فرعی مثل اجاره کارت کند.

رهگشای در پایان گفت: باتوجه به این شرایط به‌نظر می‌رسد دولت آینده می‌تواند با برنامه‌ریزی دقیق‌تر در مسیر و مکانیسم تجارت، به‌شکل ریشه‌ای با پدیده کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای، کارت‌های یک‌بار مصرف و رفع تعهدات ارزی مقابله کند.

سوءاستفاده به حداقل رسیده است

کیوان کاشفی، عضو هیات رئیسه اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگو با صمت درباره سودجویی‌های انجام شده در حوزه کارت‌های بازرگانی عنوان کرد: در سال‌های گذشته سوءاستفاده از کارت‌های بازرگانی به شکل‌های مختلف در حوزه واردات و صادرات وجود داشت اما با توجه به شرایط و سبک و سیاق کنونی این مشکلات به میزان قابل توجهی کاهش یافته است.

کاشفی در این باره عنوان کرد: در ۵ تا ۶ سال قبل افرادی به‌واسطه کارت‌هایی که به نام دیگران دریافت می‌کردند، واردات کلانی را انجام می‌دادند و چون مباحث مالیاتی در آن زمان ۲ تا ۳ سال پس از واردات پیگیری می‌شد این افراد فرصت سوءاستفاده و شانه خالی کردن از بار مسئولیت‌های حقوقی را پیدا می‌کردند، اما از حدود ۴،۳ سال پیش با تغییر قوانین، ۴ درصد ارزش واردات هنگام ورود محموله، در گمرک دریافت می‌شود و سپس کالا اجازه ترخیص می‌یابد؛ به این ترتیب مشکل سوءاستفاده‌های وارداتی از کارت‌های بازرگانی تا حدود زیادی برطرف شده است. ضمن اینکه در حال حاضر واردات کشور محدود به کالاهای اساسی و مواد اولیه و نهاده‌ها است و عملا فرصت چنین سواستفاده‌هایی به حداقل رسیده است.

رئیس اتاق بازرگانی کرمانشاه در ادامه درباره سوءاستفاده‌های صادراتی از کارت بازرگانی نیز تصریح کرد: این مشکل در زمینه کارت‌های بازرگانی از سال ۱۳۹۷ یعنی زمانی که جهش ارزی ایجاد شد، پدید آمد. در این دوره به‌دلیل سیاست‌های انقباضی بانک مرکزی برای رفع تعهدات ارزی، بسیاری از صادرکنندگان ترجیح دادند از کارت‌های بازرگانی دیگری غیر از کارت‌های خود استفاده کنند. از همان زمان کمیته‌هایی در استان‌ها تشکیل شد که در آن نمایندگانی از وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک و یک نماینده از اتاق بازرگانی حضور دارند و صادرات را پایش می‌کنند تا چنین مواردی رخ ندهد. در حال حاضر نیز پرونده‌های بسیاری از افرادی که صادرات با استفاده از کارت‌های بازرگانی آنها انجام شده باز است. کاشفی گفت: از سال ۱۳۹۹ و رونمایی از سامانه جامع تجارت بخش اعظم فرآیند صدور کارت بازرگانی در این سامانه انجام می‌شود؛ به‌طوری که حدود ۸۰ درصد مراحل آن در وزارت صنعت، معدن و تجارت پیگیری می‌شود و اتاق بازرگانی حدود ۲۰ درصد نهایی آن را انجام می‌دهد. در حال حاضر نظارت‌های کافی در سامانه جامع تجارت انجام می‌شود و با شرایط امروز نظارت‌ها در چارچوب قانونی در حدود حداکثری است و امکان تقلب بسیار کاهش یافته است. وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود عنوان کرد: باتوجه به قوانین و مقررات موجود، اگر در پی تسهیل تجارت به‌شکل درست و جلوگیری از ورود آن به مسیرهای انحرافی هستیم، باید توجه داشته باشیم که روند صدور کارت بازرگانی بسیار طولانی، وقت‌گیر و هزینه‌بر است و اگر شرایط حذف کارت بازرگانی از این مسیر وجود ندارد باید برای تسهیل در ارائه آن کاری کنیم. این عضو هیات رئیسه اتاق ایران تاکید کرد: امروز برای صدور کارت بازرگانی باید ۱۱ مرحله را پشت سر بگذاریم که طی هر کدام از این مراحل به دستگاه‌های مختلف وابسته است و تازه این مراحل باید هر سال طی شود؛ بنابراین شرکت‌هایی که به‌صورت روزمره صادرات ندارند ترجیح می‌دهند برای انجام امور صادراتی از کارت‌های دیگران و روش‌هایی مانند حق‌العمل‌کاری استفاده کنند.

کاشفی در پایان گفت: امروزه با راهکارهای در پیش گرفته شده، سوءاستفاده از کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای و یک‌بارمصرف به حداقل رسیده اما چون آمار دقیقی از تعداد این کارت‌ها وجود ندارد نمی‌توان به‌طور مطلق در این باره اظهارنظر کرد.

راه پیش روی دولت سیزدهم

در سالی که محوریت شعار آن مانع‌زدایی از مسیر اقتصاد است ما هنوز در برخی از موارد اقتصادی و حتی بدیهیاتی که جهان تجارت سال‌هاست به آن رسیده، در حال آزمون و خطا و هزینه دادن هستیم. همین تلاش‌های ظاهری که اگر نگاهی دقیق‌تر به آن بیندازیم مصداق کامل فرصت‌سوزی است، در این سال‌ها کشتی تجارت کشور را به گل نشانده است. صدور یک کارت بازرگانی که ذاتا در تجارت جهان بی‌کاربرد شده، آنقدر «آفتابه و لگن» دارد که اصل صادرات را زیر سوال می‌برد. پس اگر دولت آینده می‌خواهد در مسیر تجارت و اقتصاد، درست گام بردارد می‌تواند اصلاح ساختار را از همین کارت‌های بازرگانی شروع کند.

انتخاب «رسکو» به عنوان شرکت پیشرو در جشنواره حاتم

سومین دوره از جشنواره حاتم با هدف معرفی برندهای خوشنام و صاحب سبک داخلی با همکاری مرکز پژوهش‌های وزارت صمت، دانشگاه صنایع و معادن و خانه کارگر در مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۱۵ در مرکز همایش‌های صدا و سیما برگزار شد و در آن جشنواره شرکت رسکو موفق به کسب نشان حاتم در محور «باز طراحی و مهندسی معکوس محصولات خارجی انحصاری با استفاده از دانش بومی در راستای مبانی اقتصاد مقاومتی» برای تولید دو محصول، روغن محافظ سطوح ورق‌های فولادی RES PTO ۲۵ و گریس کمپلکس لیتیم گردید.

شایان ذکر است قبل از این تولید دو محصول مذکور جزء کالاهای وارداتی بود که هر ساله واردات آنها موجب خروج میزان قابل توجه ارز از کشور می‌شد.

شرکت روانکاران احیاء سپاهان زیرمجموعه شرکت نفت ایرانول و از شرکت‌های تابعه شستا در امر تولید انواع روغن‌های صنعتی، موتوری، گریس‌های تخصصی با برند رسکو است که در سال ۸۲ تحت لیسانس Lubritalia و با بهره‌گیری از توانمندی‌ها و دانش فنی مهندسین داخلی، خط تولید خود را راه‌اندازی نمود و در طول سال‌های متمادی خبرگان و متخصیص شرکت رسکو با ارتباط پیوسته و تبادل اطلاعات با سایر تولیدکنندگان مطرح دنیا مانند شرکت Petronas همواره سعی بر این داشتند تا بهبود مستمر را علی‌الخصوص در زمینه تولید محصولات جدید با تمرکز بر محصولات وارداتی سرلوحه فعالیت خویش قرار دهد.

گفتنی است در ۴ سال گذشته رسکو تمام نیاز روغن لوکومتیو شرکت راه‌آهن جمهوری اسلامی را تامین کرده و تامین بخش عمده‌ای از روانکاران کشتیرانی جمهوری اسلامی، فولاد مبارکه و ذوب‌آهن را نیز در کارنامه خود دارد در سومین جشنواره حاتم که به استناد اصل ۴۴ قانون اساسی و پیرو اجرای ماده ۸ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۲/۰۱ مجلس شورای اسلامی در راستای ایجاد و تقویت نشان برندهای داخلی برگزار گردید نشان حاتم به مهندس سیدابوالفضل علوی مدیرعامل و نایب‌رئیس هیات‌مدیره شرکت روانکاران احیاء سپاهان (رسکو) تقدیم شد.

حضور عکاس خوزستانی در نمایشگاه عکس امریکا

مرکز تاریخی و هنری Lewis-Clarck شهر لوئیس‌تون وابسته به کالج ایالتی Lewis-Clarck در ایالت آیداهوی امریکا قصد دارد پاییز امسال نمایشگاهی شامل مدیوم‌های مختلف هنری از جمله عکاسی با هدف معرفی و بزرگداشت فرهنگ، هنر و تاریخ ایران برگزار کند که نسیم منصوری، عکاس ایسنای خوزستان، با یک اثر در این نمایشگاه حضور خواهد داشت. نسیم منصوری متولد ۱۳۷۰ در اهواز و فارغ‌التحصیل مهندسی برق الکترونیک است. پذیرش ۲ اثر در هشتمین جشنواره خیام ۲۰۲۰، حضور در نمایشگاه عکس گروهی خیابانی که تمام نشد /اهواز، ۱۳۹۸، راهیابی ۳ اثر در هجدهمین جشنواره تصویر سال، پذیرش یک اثر در جشنواره ملی عکس صلح و مهرورزی، پذیرش یک اثر در دومین جشنواره ملی عکس شمعدانی و چاپ آثار در کتاب مهستان (مجموعه آثار عکس هنرمندان خوزستان) در کارنامه فعالیت‌های این عکاس به چشم می‌خورد. گزینش ۱۵ عکس نهایی برای نمایشگاه توسط کاوه بغدادچی، تیراژه اسلامی (دبیر نمایشگاه و استاد کالج ایالتی Lewis-Clarck) و یک نماینده از مرکز تاریخی و هنری Lewis-Clarck انجام خواهد شد. طبق اعلام برگزارکنندگان این نمایشگاه، ۱۹۲ عکاس از سراسر ایران برای شرکت در این فراخوان آثار خود را ارسال کردند که در نهایت ۳۲ عکس از ۲۷ عکاس موفق به راهیابی به نمایشگاه شدند. حسن الماسی، علی خوانین (۲ عکس)، حمیدرضا امیری‌متین، امیرحسین کمالی، ابراهیم علی‌پور (۲ عکس)، امیر صادقی، حسین اسماعیلی، جاوید تفضلی، عبداله حیدری، مجید حجتی (۲ عکس)، مهران مافی‌بردبار، حسین میرکمالی، یعقوب خوانسالار، محمدحسن باقری، حسین حاجی‌لری، داود ایزدپناه، کیوان جعفری (۲ عکس)، نسیم منصوری، میلاد رفعت، سارا موسی‌زاده، محمدرضا نظمی، حمیدرضا نوروزی، احمد تاجی، محمدبهمن زیاری، زهره لک، امیدرضا پورنبی (۲ عکس) و برنا میراحمدیان، ۲۷ عکاس راه‌یافته به این نمایشگاه هستند.

در گفت‌وگوی دبیرکل اتاق بازرگانی تهران با صمت:

دخالت دولت بزرگ‌ترین عارضه اقتصاد ایران

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

کمتر از یک ماه تا روی کار آمدن دولت سیزدهم زمان باقی است و به همین دلیل بازارها تحت‌تاثیر همین موضوع در رکود به سر می‌برند. بازارها چشم‌انتظار روی کار آمدن دولت جدید و اعمال سیاست‌های جدید هستند تا مسیر حرکت خود را براساس این سیاست‌ها تنظیم کنند.

اما بهمن عشقی، دبیرکل اتاق بازرگانی تهران بر این باور است که دولت باید پای خود را از اقتصاد و صنعت کشور بیرون بکشد تا بلکه بتوان بارقه امیدی به بهبود نسبی شرایط در آینده داشت. صمت با این فعال اقتصادی در زمینه مشکلات موجود و درخواست از دولت سیزدهم به گفت‌وگو نشسته که در ادامه می‌خوانید.

عشقی در ابتدای این گفت‌وگو گفت: به عقیده من مهم‌ترین موانع تجاری‌سازی صنعتی در کشور تنها و تنها دولت است. دولت باید کارهایی که درگذشته انجام می‌داده را دوباره تکرار نکند.

◉ حدود یک ماه دیگر تحویل دولت به تیم جدید انجام می‌شود. در این شرایط چه راه حلی برای بهبود اقتصاد ایران پیشنهاد می‌کنید؟

بزرگ‌ترین عارضه در اقتصاد، صنعت و تجارت کشور ما مداخله دولت‌هاست. دولت‌ها در ایران مداخله‌گرند. دولت باید دست از مداخله بردارد و بپذیرد که بهتر از عامه مردم نمی‌تواند تصمیم بگیرد چه‌بسا بهتر از نخبگان.

اگر ما از یک شخص عادی و به عبارتی از عام مردم سوال می‌کردیم که پس از پیدایش واکسن کرونا چگونه باید با شیوع این ویروس مقابله می‌کردیم بدون شک او پاسخ می‌داد که باید واکسیناسیون عمومی با سرعت انجام شود.

عجیب است که این موضوع پیش‌پاافتاده به ذهن دولت نرسید. بنابراین طرز تفکر و میزان تراز عقلانی دولت در حد عوام مردم هم نیست.

◉ فعالان بخش خصوصی چه درخواستی از دولت سیزدهم دارند؟

از دولت سیزدهم انتظار داریم برای حل هیچ‌کدام از مشکلات فعالان بخش خصوصی و فعالان تجاری و صنعتی کشور هیچ اقدامی انجام ندهد، چراکه عموما برای حل چالش‌ها ما ابزاری و راهکاری ندارد.

آیا دولت سیزدهم قادر خواهد بود مسائل مربوط به مبادلات خارجی کشور را حل کند؟ در پاسخ باید گفت خیر، چراکه به‌دلیل تحریم‌ها این امکان وجود ندارد.

آیا دولت قادر است مناسبات کارفرما و کارگر را حل کند؟ خیر.

دولت سیزدهم این چالش را نیز نمی‌تواند حل کند، چراکه خارج از ظرفیت او است.

آیا دولت می‌تواند تورم را کنترل کند؟ خیر.

تا زمانی که دولت ناچار است از جیب بانک مرکزی به صورت ماهانه مبلغ هنگفتی پول چاپ کند و حقوق و دستمزد بدهد موضوع تورم کنترل نخواهد شد؛ بنابراین درمی‌یابیم که دولت سیزدهم نیز در حل چالش‌ها و مشکلات با در بسته روبه‌رو خواهد شد.

◉ در این‌صورت شما معتقد هستید تصدی‌گری دولت در امور باید کاهش یابد؟

بدون شک دولت باید مداخله خود را کمتر کند، اگر دولت دست از مداخله‌گری بردارد ما را قدری به آینده امیدوارتر خواهد کرد. عدم‌مداخله دولت ایجادکننده ثبات خواهد بود، چراکه مداخله او ثبات را از بین می‌برد. ثبات در شرایط و قوانین نیز موجب می‌شود صنعتگر با فراغ‌بال بیشتری نسبت به آینده خود برنامه‌ریزی کند.

از سویی هم وقتی خارجی‌ها مشاهده کنند که دولت کشوری، در زمینه‌های مختلف کمتر دخالت می‌کند، نسبت به سرمایه‌گذاری در آن کشور اقبال بیشتری از خود نشان می‌دهند. باید توجه داشت تا در کشوری سرمایه‌گذاری خارجی انجام نشود، اتفاق خاصی رخ نخواهد داد.

البته اینکه ما می‌گوییم دولت دخالت خود را کمتر کند به معنای این نیست که پس از کمتر شدن مداخله دولت، کشور با سرعت به بهشت برین تبدیل خواهد شد.

ما معتقدیم در صورت کاهش مداخلات وضعیت از شرایط امروزی بسیار بهتر خواهد شد. دولت ایران با سازکار کنونی نمی‌تواند اسباب توسعه را فراهم کند.

◉ در بررسی این روند توسعه روابط خارجی چه تاثیری در توسعه اقتصاد خواهد داشت؟

واقعیت این است که، اینکه چه کسی رئیس‌جمهوری باشد، تأثیری بر شرایط کلی کشور ندارد، چراکه با این سازکار، بینش کنونی و مدل تعامل با دنیا، نباید انتظار یک دولت کارآمد و پیشرفته داشته باشیم.

اما اگر دولت کمتر مداخله کند وضع معیشتی مردم بهتر خواهد شد.

◉ منظورتان از اینکه اگر دولت کمتر مداخله کند وضع معیشتی مردم بهتر خواهد شدچیست؟

تا زمانی که ما قرارگاه مرغ تشکیل می‌دهیم شرایط به همین منوال خواهد بود. تا زمانی که دولت قیمت‌گذاری دستوری داشته باشد، وضعیت ما همین خواهد ماند. بزرگ‌ترین مشکل تولیدکنندگان در حال‌حاضر قیمت‌گذاری دستوری است.

دولت چقدر در جریان مسائل پیرامون تولید است که قیمت‌گذاری می‌کند؟

دولت برای توجیه قیمت‌گذاری خود ارز یارانه‌ای پرداخت می‌کند. این ارز دولتی به جیب چه کسانی سرازیر شد؟

ارز ۴۲۰۰ تومانی توزیع رانت و فساد بود که خود دولت نیز از این موضوع منتفع می‌شد.

دولت با این اقدام خود برای یک بخشی از جامعه به دوران رسیده، ایجاد ثروت کرد و از این طریق پول یک کشور را به یغما داد.

◉ و پیشنهاد آخر شما به‌عنوان یک فعال اقتصادی چیست؟

امیدوارم دولت آینده جیب خود و اطرافیان خود را از رانت دولتی پر نکند.

بهمن عشقی

دولت ایران با سازکار کنونی نمی‌تواند اسباب توسعه را فراهم کند

روی‌خط خبر

حضور ایران در نمایشگاه کشاورزی عراق

دوازدهمین نمایشگاه بین‌المللی کشاورزی، دام و طیور عراق، ۱۹ تیرماه در محل نمایشگاه بین‌المللی این کشور آغاز به‌کار کرد.

در این نمایشگاه با حضور ۲۵۰ شرکت از کشورهای عراق، ایران، ترکیه، هلند، آلمان، ایتالیا، فرانسه، چین، عربستان سعودی و اردن در فضایی به مساحت ۷۰۰۰ مترمربع برگزار شد.

به گزارش گسترش نیوز در این دوره از نمایشگاه که به شعار خودکفایی و امنیت غذایی برگزارشده، ۱۰ واحد تولیدی از ایران در فضایی به مساحت ۵۰۰ مترمربع حضور یافته‌اند.

به گفته علیرضا صدرزاده، مجری پاویون جمهوری اسلامی ایران در این نمایشگاه، شرکت‌های ایرانی حاضر در این نمایشگاه سابقه فعالیت در بازار عراق را داشته و با حضور در این نمایشگاه بازار کالا و محصولات به‌ویژه خدمات فنی‌مهندسی ایران در عراق را توسعه می‌دهند.

بازدیدکنندگان و برخی از مسئولان کشور میزبان معتقدند؛ نمایشگاه تخصصی صنایع کشاورزی در عراق با حضور ویژه ایران از رونق خوبی برخوردار شده است.

نمایشگاه تخصصی صنایع کوچک در زنجان

نمایشگاه تخصصی توانمندی‌های صنایع کوچک و شهرک‌های استان زنجان برگزار می‌شود.

این رویداد از ۲۰ تا ۲۲ مرداد در محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی کاسپین زنجان با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار خواهد شد.

گفتنی است ۷۰ درصد واحدهای تولیدی استان صنایع کوچک بوده و ۳۰ درصد واحدهای صنعتی هم صنایع متوسط و بزرگ هستند.

براساس آمار سال گذشته این استان رتبه ۱۳ سرمایه‌گذاری در سطح کشور را به خوداختصاص داده‌است.

همچنین براساس اخبار منتشر شده ۱۴ واحد تولیدی و صنعتی در استان با حجم سرمایه‌گذاری حدود ۸ هزار میلیارد تومان در دست اجرا است و برای بیش از ۲ هزار نفر اشتغال ایجاد خواهد شد.

اهداف امسال ایساکو در حوزه فروش قطعات یدکی تشریح شد

افزایش ۱۰۷۰ درصدی سود عملیاتی خدمات پس از فروش ایران‌خودرو

همایش سراسری فروشگاه‌های مجاز شرکت ایساکو و مدیران دفاتر منطقه‌ای با حضور مدیر عامل این شرکت، به منظور تشریح اهداف فروش و هم‌اندیشی در خصوص توسعه و ارتقای کیفیت فروش قطعات و لوازم یدکی به‌صورت برخط برگزار شد.

ایکوپرس- در این نشست، مدیرعامل ایساکو گفت: در شرایطی که به دلیل مشکلات اقتصادی، فروش قطعات تقلبی تبدیل به معضل بازار لوازم یدکی شده، فروشگاه‌های مجاز، به عنوان بازوی اصلی فروش لوازم یدکی، متعهدانه در تلاشند که قطعات اصلی و با کیفیت را به دست مشتریان برسانند.

مهدی مونسان تشریح کرد: ایساکو در راستای اصلاح فرآیندهای کسب و کار، برنامه‌ای سه ساله را از سال ۹۹ آغاز کرد و طی این برنامه ۵۶ فرآیند در سال گذشته به شکل موثری تغییر یافت که امیدواریم تا پایان سال ۱۴۰۱ با ادامه این تغییرات فرآیندی، بتوانیم به بهترین و پربارترین ساختار تامین و فروش دست یابیم.

وی با اشاره به برنامه‌های کلیدی ایساکو در سال ۱۴۰۰ یادآور شد: به منظور حمایت از شبکه فروشگاه‌های مجاز و مشتریان، طرح فروش تسهیلاتی قطعات با استفاده از «ایساکو کارت» که طی سال‌های اخیر اجرایی شده بود با جدیت بیشتر و تخصیص تسهیلات تا سقف ۱۲۰ میلیون تومان با همکاری بانک رسالت ادامه خواهد یافت؛ همچنین امسال با فراهم کردن امکان فروش اینترنتی قطعات از طریق فروشگاه‌های مجاز، گام مهم دیگری برای سهولت خرید و افزایش سطح دسترسی مشتریان، خصوصا در شرایط کرونایی برداشته خواهد شد.

وی در ادامه با ابراز تاسف از این‌که روزانه حجم بالایی از لوازم یدکی در کارگاه‌های زیرزمینی تولید و یا با نوسازی قطعات مستعمل به چرخه مصرف وارد می‌شود، گفت: علاوه بر تولیدات مجعول، قطعات وارداتی بی‌کیفیت و درجه چندم نیز در اختیار هموطنان قرار می‌گیرد که افزون بر ایجاد خطرات جانی و مالی برای مردم، باعث فلج شدن تولید داخل و ایجاد مشکلات اقتصادی عدیده برای فروشندگان قطعات اصلی و با کیفیت می‌شود.

مونسان ادامه داد: بر خلاف مشکلات تحریم‌های ظالمانه اقتصادی، کرونا و کمبود نظارت بر بازار قطعات تقلبی، در سال ۹۹ موفق شدیم، به دستاوردهایی همچون افزایش ۵۰ درصدی فروش لوازم یدکی معادل ۱۲۰۰میلیارد تومان و افزایش سود عملیاتی به میزان ۱۰۷۰درصد دست یابیم؛ همچنین در خرداد ماه امسال نیز موفق به پشت سر گذاشتن رکورد ماهیانه فروش شرکت شدیم.

در ادامه این همایش، برخی از صاحبان امتیاز فروشگاه‌های مجاز، مسایل و مشکلات مربوط به حوزه کسب وکار خود را اعلام کردند که مقرر شد برای بررسی و رفع آن کارگروه‌هایی تشکیل شود.

نوبت دوم

آگهی مزایده عمومی شماره ۱۴۰۰/۱۴ – FU
بشکه های فلزی و پلاستیکی بندر لنگه

شرکت نفت فلات قاره در نظر دارد کالاهای خود به شرح مذکور و با جزئیات مندرج در اسناد مزایده را با بهره گیری از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (www.setadiran.ir) با شماره مزایده ۱۰۰۰۰۹۳۶۳۱۰۰۰۰۱۵ به صورت الکترونیکی به فروش برساند
زمان انتشار در سایت: ۱۴۰۰/۰۴/۲۰
مهلت دریافت اسناد مزایده: ۱۴۰۰/۰۵/۰۳
تاریخ بازدید: ۱۴۰۰/۰۴/۲۱ تا ۱۴۰۰/۰۵/۰۳
توضیحات: جهت بازدید از اقلام مزایده، ۴۸ ساعت قبل با شماره تماس های ۰۲۱-۲۳۹۴۲۶۳۶ و یا ۰۲۱-۲۳۹۴۲۶۱۷ هماهنگی های لازم بعمل آید.
آخرین مهلت ارسال پیشنهاد قیمت: ۱۴۰۰/۰۵/۰۳
زمان بازگشایی: ۱۴۰۰/۰۵/۰۴
زمان اعلام به برنده: ۱۴۰۰/۰۵/۰۵
ضمناً رعایت موارد ذیل الزامی می باشد:
۱- برگزاری مزایده صرفاً از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت می باشد و کلیه مراحل فرآیند مزایده شامل خرید و دریافت اسناد مزایده (درصورت وجود هزینه مربوطه)، پرداخت تضمین شرکت در مزایده (ودیعه)، ارسال پیشنهاد قیمت، بازگشایی پاکات، اعلام به برنده، واریز وجه مزایده و تحویل کالا در بستر سامانه از این طریق امکان پذیر می باشد.
۲- پیشنهاد میگردد با توجه به تنوع کالاهای مطرح شده در مزایده قبل از ارائه پیشنهاد از اقلام موضوع مزایده بازدید بعمل آورید.
۳- علاقمندان به شرکت در مزایده می بایست جهت ثبت نام و دریافت گواهی الکترونیکی (توکن) با شماره های ذیل تماس حاصل نمایند:
مرکز پشتیبانی و راهبری سامانه: ۰۲۱-۴۱۹۳۴
اطلاعات تماس دفاتر ثبت نام سایر استانها، در سایت سامانه (www.setadiran.ir) بخش «ثبت نام/پروفایل مزایده گر» موجود است.

روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران
شماره آگهی ۱۱۶۱۶۴۷

سازمان آگهی ها
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

روی خط خبر

۴۸ واحد شناورسازی در هرمزگان فعال است

مهین حیدری: سرپرست معاونت امور صنایع سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان گفت: درحال‌حاضر ۴۸ واحد شناورسازی در زمینه ساخت و تعمیر انواع کشتی‌های فلزی و فایبرگلاس در استان فعالیت دارد. به گزارش صمت از هرمزگان، سیامک نیکان افزود: این واحدهای شناورسازی برای بیش از ۴ هزار نفر در هرمزگان شغل ایجاد کرده است. وی بیان کرد: حمایت از سرمایه‌گذاران در زمینه صنایع دریایی به منظور ایجاد و توسعه صنایع جانبی از اولویت‌های سازمان صنعت، معدن و تجارت در راستای رونق اقتصادی و اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است. سرپرست معاونت امور صنایع سازمان صنعت، معدن و تجارت هرمزگان اظهار کرد: شرکت‌های متعددی با توان و تخصص لازم در اجرای طرح‌های مختلف با ظرفیت‌های عظیم صنعت کشتی‌سازی در استان مستقر هستند که امیدواریم با جذب سرمایه‌گذاران و توسعه بازارهای خارجی این صنعت بیش از پیش رونق یابد. نیکان یادآور شد: استان هرمزگان با داشتن قابلیت‌های عظیم دریایی فرصت مناسبی را برای سرمایه‌گذارانی که دانش و توانمندی لازم را برای ایجاد طرح‌های صنایع دریایی دارند، مهیا کرده است.

ساخت راه‌های اصفهان بدون توقف

معاون مهندسی و ساخت اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان گفت: پروژه‌های عمرانی این استان با پیشرفت قابل‌قبولی در حال اجرا بوده و با بهره‌گیری از راهکارهای موثر، مشکلات در روند اجرای آن تاثیری نداشته است. به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی اصفهان، بهزاد شاهسوندی با بیان اینکه پروژه‌های عمرانی بدون توقف و با سرعت در حال اجرا هستند، اظهار کرد: در این اداره کل تنها در صورت تامین اعتبار لازم و کافی، عملیات اجرایی پروژه جدید آغاز می‌شود و تمرکز ما اتمام پروژه‌های اولویت‌دار است تا شاهد پیامدهای اجتماعی عدم اجرای پروژه‌ها نباشیم. وی با اشاره به اینکه در سال‌های گذشته شاهد پروژه‌هایی بودیم که عملیات اجرایی آنها آغاز می‌شد اما به دلایل مختلف غیرفعال و مسکوت می‌ماندند، اذعان کرد: عمده مشکل این پروژه‌ها مربوط به عدم تامین منابع مالی آنها بود که به لطف خدا توانستیم تعدادی از پروژه‌های مسکوت‌مانده این اداره کل را با هماهنگی‌ها و پیگیری‌ها تامین اعتبار، راه‌اندازی مجدد و بهره‌برداری کنیم، بخشی دیگر را نیز در دست اجرا داریم. معاون مهندسی و ساخت اداره کل راه و شهرسازی استان اصفهان بیان کرد: هزینه‌های مرتبط با حوزه ساخت و پروژه‌های عمرانی همواره سهم عمده‌ای از اعتبارات اداره کل راه و شهرسازی استان را به خود اختصاص داده است. اعتبار درنظر گرفته‌شده برای این بخش در سال ۱۳۹۹ از نظر استانی ۱۸ درصد و از لحاظ ملی ۱۲۲ درصد نسبت به یک سال پیش از آن، افزایش داشته است. وی درباره آخرین وضعیت پروژه باند دوم محور تیران-سامان، یکی از پروژه‌های فعال این اداره کل تشریح کرد: این محور به طول ۱۹ کیلومتر بوده که راه ارتباطی استان اصفهان با استان چهارمحال و بختیاری به شمار می‌رود و از جمله جاده‌های پرحادثه از نظر تردد بسیار بالا است.

فعال‌ترین استان کشور در صنایع کوچک و متوسط

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: اصفهان با بیش از ۷۰ شهرک و ناحیه صنعتی به‌عنوان فعال‌ترین استان کشور در حوزه صنایع کوچک و متوسط محسوب می‌شود. به گزارش شاتا، علی رسولیان در حاشیه افتتاح تصفیه‌خانه فاضلاب شهرک صنعتی سگزی در گفت‌وگو با خبرنگاران افزود: توجه به دو حوزه تصفیه فاضلاب شهرک‌های صنعتی برای حفظ سلامت مردم و حفظ محیط‌زیست از اهمیت ویژه برخوردار است. وی اضافه کرد: امین آب مورد نیاز صنایع استان اصفهان، موضوع مهم‌تری است که در دستور کار جدی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران قرار دارد. رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران ادامه داد: امروز طرح‌های مهمی در زمینه تامین آب پایدار در استان اصفهان به بهره‌برداری رسید که برای آنها بیش از ۲۰۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری شده است. رسولیان تصریح کرد: رویکرد جدی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران برای تامین آب صنایع، توجه به احداث تصفیه‌خانه‌های فاضلاب و انتقال پساب به واحدهای تولیدی است. وی اظهار کرد: اکنون ۲ تصفیه‌خانه فاضلاب در شهرک‌های صنعتی اصفهان افتتاح شد که یکی از آنها در شهرک صنعتی جی با ۲۵ میلیارد تومان احداث شده که سرمایه‌گذاری روز آن بیش از ۵۰ میلیارد تومان است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت بیان کرد: روزانه ۲ هزار مترمکعب پساب در این تصفیه‌خانه تصفیه می‌شود که به فضای سبز شهرک‌های صنعتی برمی‌گردد. به گفته رسولیان، مدول تصفیه‌خانه شهرک صنعتی سگزی هم با ۵ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری اولیه به صورت شبانه‌روزی ۲ هزار مترمکعب پساب را تصفیه می‌کند. وی خاطرنشان کرد: تامین به‌موقع آب برای صنایع اصفهان از اهمیت ویژه برخوردار است و امسال بیش از ۵۰۰ میلیارد تومان در زیرساخت‌های شهرک‌ها و نواحی صنعتی این استان سرمایه‌گذاری شده است.

همکاری مشترک پژوهشی و نوآوری در البرز

جلسه‌ای در راستای انعقاد تفاهمنامه همکاری بین شرکت شهرک‌های صنعتی و دانشگاه آزاد اسلامی استان با حضور حمیدرضا عقاب‌نشین، مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی و برهانی، ریاست دانشگاه آزاد اسلامی استان و جمعی از معاونان دو نهاد برگزار شد.

به گزارش صمت در این جلسه رئیس هیات‌مدیره و مدیرعامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان البرز در راستای ارتقای سطح همکاری‌های فناوری و علمی و پژوهشی دانشگاه آزاد اسلامی با نهادها و سازمان‌های دولتی کشور خبر داد. حمیدرضا عقاب‌نشین گفت: موضوع تفاهمنامه ایجاد همکاری‌های مشترک پژوهشی، فناوری و نوآوری و همکاری‌های مشترک در زمینه علمی، تحقیقات کاربردی و تولید محصولات مشترک با درنظر گرفتن ظرفیت‌ها و امکانات طرفین است. عقاب‌نشین ادامه داد: اهداف تفاهمنامه تدوین اجرای پایان نامه‌های دانشجویی پژوهش‌محور و پروژه‌های تحقیقاتی مشترک با همکاری استادان و دانشجویان دانشگاه و فناوران شرکت‌های فناور و استارت‌آپ‌های عضو سرا براساس اولویت‌های اعلام‌شده شرکت، تدوین و چاپ انتشارات علمی مشترک، برگزاری کارگاه‌های تخصصی و دوره‌های آموزش فناوری کسب‌وکارمحور و برگزاری تورهای صنعتی و بازدیدهای علمی مشترک و برگزاری فن‌بازارهای استانی، ملی و بین‌المللی و نمایشگاه‌های فنی و تخصصی و فناورانه مشترک و تعامل طرفین برای حضور فعال و موثر واحدهای صنعتی است.

بخش خصوصی را باور کنیم

درمان قطعی برق با نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس

زینب زارع
editor@smtnews.ir

عکس: صمت

به دلیل نبود برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری و مدیریت صحیح متولیان صنعت برق، چند سالی است توازن بین چرخه تولید و مصرف برق در کشور به هم خورده است

قطعی برق امسال با وسعت بیشتری کشور را در همه سطوح درگیر کرده است. درواقع نبود توازن میان تولید و مصرف برق، زمینه‌ساز چالش‌ها و کمبودهای جدی در این حوزه شده است. حمیدرضا صالحی، نایب‌رئیس انجمن نیروگاه‌های تولید پراکنده کشور در گفت‌وگو با صمت درباره قطعی برق، عوامل آن و مشکلات نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس، گفت: نقش صنعت استراتژیک برق در توسعه کشور و اهمیت آن به‌عنوان زیربنای تولید در کارخانجات تولیدی و صنعتی بر کسی پوشیده نیست. روش‌های مختلف تولید برق از ابتدا تاکنون در مسیر تکاملی بوده از مازوت و زغال سنگ و گاز و گازوئیل همگی تجدیدناپذیر و باعث آلودگی هوا و نیز افزایش دمای کره زمین می‌شوند.

صالحی بیان کرد: تولید برق از طریق باد، زمین گرمایی، سد آبی، خورشیدی از متدهای جدیدی هستند که تجدیدپذیر و فاقد آلودگی هوا هستند.

وی افزود: ایران به‌واسطه داشتن منابع عظیم خدادادی گاز و خورشید همواره از بهترین شرایط و امکانات لازم برای تولید برق برخوردار بوده و هست. این در حالی است که به دلیل عدم برنامه‌ریزی و سیاست‌گذاری و مدیریت صحیح متولیان صنعت برق، چند سالی است توازن بین چرخه تولید و مصرف در کشور به هم خورده است.

صالحی بیان کرد: از طرفی، رشد مصرف برق ناشی از توسعه صنایع و نیز افزایش جمعیت و از طرفی بی‌توجهی به وزارت نیرو به افزایش تولید برق متناسب با رشد مصرف برق باعث کمبود برق در شرایط کنونی شد که متاسفانه باز هم به جای بیان مشکل اصلی همواره از عوامل فرعی و کم‌تاثیر مانند خشکسالی یا مصرف رمز ارزها یا مصرف زیاد به دلیل گرمای زودرس و زیاد، سخن به میان می‌آید.

نایب‌رئیس انجمن نیروگاه‌های تولید پراکنده کشور در ادامه به اینکه وزارت نیرو همواره دچار محدودیت نقدینگی برای پرداخت مطالبات نیروگاه‌های دولتی و خصوصی بوده، اشاره و اظهار کرد: دولت مابه‌التفاوت یارانه قیمت ارزان برق و نرخ تمام‌شده را در این چند سال به وزارت نیرو نداده و این باعث تاخیر در پرداخت مطالبات ناشی از فروش برق به تولیدکنندگان بخش خصوصی شده است.

وی همچنین پایین نگه داشتن قیمت برق با وجود افزایش شدید عوامل تولید برق و نرخ ارز را عامل ضرر در این صنعت دانسته و افزود: در شرایطی که می‌شد با مدیریت صحیح و با استفاده از انرژی گاز و خورشیدی، ایران مرکز تولید برق خاورمیانه باشد اکنون کار به جایی کشیده شده که باید صنایع تولیدی و صنعت تولید را تعطیل کرده یا مجبور به کار با نصف ظرفیت باشیم و اسمش را بگذاریم مدیریت مصرف!

حمیدرضا صالحی

تولید برق از طریق باد، زمین‌گرمایی، سد آبی و خورشیدی از متدهای جدید تجدیدپذیر و فاقد آلودگی هوا هستند

وی در ادامه به خسارت‌های ناشی از قطع برق اشاره کرد و گفت: شوک‌های الکتریکی که به تجهیزات برقی کارخانجات به دلیل قطع و وصل مکرر و نیز اختلالات ناشی از قطع برق در فرآیند خط تولید کارخانه‌ها و بیکاری کارگران و... ایجاد شد از مواردی است که هیچ‌کس ضرر و زیان و خسارات ناشی از آن را محاسبه نکرده و بر همگان پنهان مانده است.

وی یادآور شد: از دهه ۸۰ وزارت نیرو در راستای سیاست‌گذاری خصوصی‌سازی بخش تولید برق دستورالعمل احداث نیروگاه‌های مقیاس کوچک تولید پراکنده را ارائه کرد که به دنبال آن سرمایه‌گذاران کاملا خصوصی در این رشته سرمایه‌گذاری و با احداث این نیروگاه‌ها و خرید موتورهای دائم‌کار گارسوز از خارج کشور و نصب و راه‌اندازی آن، توان و سرمایه خود را در این موضوع به کار بستند.

صالحی با بیان به‌صرفه بودن نیروگاه‌های مقیاس کوچک در تولید برق، افزود: در ایران هم با توجه به شرایط نسبتا مناسب و وجود سیاست‌های تشویقی مانند دادن پیش‌پرداخت اولیه برای احداث و نیز پرداخت به‌موقع بهای برق تحویلی، در ابتدا استقبال خوبی از این حرفه شد اما متاسفانه سیاست‌های وزارت نیرو و توانیر ناگهان تغییر کرده نه‌تنها باعث عدم سرمایه‌گذاری بیشتر بخش خصوصی شد بلکه سرمایه‌گذاران در این رشته را با ضرر و زیان زیاد و در آستانه ورشکستگی قرار داده است.

نایب‌رئیس انجمن نیروگاه‌های تولید پراکنده کشور به عدم افزایش نرخ برق خریداری شده متناسب با افزایش عوامل تولید برق و قیمت ارز اشاره کرد و گفت: کاهش تولید برق به علت گرمای هوا، تفاوت چشمگیر قیمت خرید در قراردادهای برنامه توسعه ششم و پنجم، نبود امکان صادرات برق، نبود امکان فروش به صنایع به صورت مستقیم و عدم امکان مصرف در رمز ارز یا هر مصرف داخلی در نیروگاه دیگر، قطع عقد قرار داد احداث این نیروگاه در یکی دو سال اخیر و مواردی دیگر همه و همه باعث کاهش سرمایه‌گذاری در این حوزه شده است.

صالحی عنوان کرد: خیلی عجیب است با وجودی که شاهد خاموشی و بی‌برقی در صنایع تولیدی و بعضا شهرها هستیم خیلی از این نیروگاه‌ها به دلیل نبود نقدینگی ناشی از پرداخت نکردن مطالبات‌شان از سوی شرکت توانیر و به دلیل استفاده از قطعات مستعمل خارج از استاندارد فنی سازنده، تعطیل شده یا با نصف ظرفیت کار می‌کنند.

این در حالی است که بارها اعلام شده اگر توانیر مطالبات مهر سال ۹۹ تاکنون را به این نیروگاه‌ها پرداخت و نرخ خرید اصلاح شود، نیروگاه‌های کوچک‌مقیاس می‌توانند در زمان کوتاه وارد مدار تولید شوند و هم از خاموشی‌ها بکاهند و هم از بیکاری کارگران پیشگیری شود.

وی گفت: برق را از سرمایه‌گذار داخلی به یک‌سوم قیمتی خریداری می‌کنند که از خارجی‌ها می‌خرند؛ این است سیاست متولیان کنونی صنعت برق در حمایت از تولید داخل و پشتیبانی از تولید در سالی که رهبر معظم انقلاب آن را به‌عنوان «تولید، پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» نام‌گذاری کرده‌اند.

صالحی درباره حال و روز نیروگاه‌های بزرگ بخش خصوصی این‌گونه بیان کرد: پایین نگه‌داشتن قیمت برق و عدم افزایش آن در چند سال اخیر و نیز تاخیر بسیار زیاد در پرداخت مطالبات این نیروگاه‌ها باعث شده نیروگاه‌هایی که حدود ۶۰درصد تولید برق کشور را در اختیار دارند نیز در آستانه تعطیلی باشند.

از طرفی، شبکه‌های انتقال و توزیع ترانس‌ها و تجهیزات سایر بخش‌های صنعت برق نیز مستعمل و نیاز به تعویق و تعمیر و توسعه دارند و متاسفانه اگر وضع به همین منوال پیش رود شاهد نابسامانی‌های زیادتری در این بخش خواهیم بود.

وی در پایان افزود: به نظر می‌رسد برای برون‌رفت از این معضل مجلس باید به‌سرعت از هر محل ممکن بودجه نقدینگی مناسب و فوری برای پرداخت مطالبات تولیدکنندگان برق به توانیر اختصاص دهد تا نیروگاه‌ها با تعویض و تعمیر تجهیزات ادامه فعالیت داده و از طرفی با اصلاح نرخ برق خریداری و حذف قوانین یک‌طرفه و عامرانه و سرمایه‌گذار گریز، سیاست‌ها و مشوق‌های مناسب سرمایه‌گذاری در رشته تولید برق وضع شوند.

نایب‌رئیس انجمن نیروگاه‌های تولید پراکنده کشور با بیان اینکه با وجود شرایط مناسب در کشور می‌توانیم ایران را سراسر نیروگاه کنیم، افزود: ایجاد سریع نیروگاه‌های بیشتر در کشور یکی از الزامات است و باید هرچه زودتر این اقدام انجام شود قبل از اینکه بی‌برقی باعث رکود تولید و خسارات ملی و به دنبال آن بروز عوارض اجتماعی شود.

در جلسه هیات نمایندگان اتاق بازرگانی اصفهان عنوان شد

راه خروج اقتصاد ایران از بحران

بیست‌وششمین جلسه هیات‌نمایندگان اتاق بازرگانی اصفهان با حضور کرمانی، اقتصاددان برجسته کشور برگزار شد.

این اقتصاددان برجسته کشور در بیست‌وششمین جلسه هیات نمایندگان اتاق بازرگانی اصفهان تغییر پارادایم موجود را تنها راه خروج اقتصاد ایران از شرایط بحران عنوان کرد.

به گزارش روابط‌عمومی اتاق بازرگانی اصفهان رئیس اتاق بازرگانی اصفهان در ابتدای این جلسه گفت: تشکیل میزهای گفتمانی با صاحبان اندیشه، صاحب‌نظران و فعالان اقتصاد درباره فرصت‌ها و تهدیدهای اقتصادی دولت جدید، با توجه به ایام تغییر دولت و تاکید رهبر معظم انقلاب بر قرار گرفتن حوزه اقتصاد به‌عنوان محور برنامه‌های رئیس‌جمهوری منتخب، بیش از پیش ضروری است.

مسعود گلشیرازی ابراز امیدواری کرد در دولت جدید با اتکاء به نیروهای جوان صاحب دانش و مسلط به علم روز و براساس استیلای تجربه دانش‌آموختگان بین‌المللی در حوزه اقتصاد، می‌توان این مسیر را به نحو مطلوب طی کرد.

وی در ادامه پرورش دانشجویان مطابق با شرایط روز اقتصاد کشور را در تربیت نیروی جوان نخبه برای کمک به توسعه اقتصاد کشور مهم ارزیابی کرد.

بهنام ابراهیمی، جانشین دبیرکل اتاق بازرگانی اصفهان نیز در این جلسه ضمن تشریح وضعیت اقتصادی ایران در حوزه‌های کسب‌وکار، رشد اقتصادی، تجارت خارجی و... مهم‌ترین شاخص‌های اولویت‌دار اقتصادی با استفاده از نظرات خبرگان دانشگاهی و فعالان اقتصاد را بی‌ثباتی اقتصادی، مواجهه با کرونا، حل مسئله تورم، رکود، اصلاح روش بودجه‌نویسی و حل مشکل کسری بودجه، حل مشکل نظام ارزی و نوسانات نرخ ارز، رشد نقدینگی، توجه به تولید ناخالص داخلی، اصلاح نظام مالیاتی کشور، رفع مداخلات قیمتی دولت در بازار و... ذکر کرد.

در ادامه این نشست کرمانی به تشریح فرصت‌های اقتصاد ایران در دهه پیش رو پرداخت و تصریح کرد: باوجود تهدیدهای زیاد، اقتصاد ایران در دهه پیش رو با ۳ فرصت خیلی مهم روبه‌رو است که در صورت بهره‌مندی از این فرصت‌ها می‌توان به توسعه اقتصادی دست یافت.

وی رشد سریع اقتصادی چین و هند و ظرفیت‌هایی که توسعه همکاری تجاری با این کشورها برای ایران ایجاد خواهد کرد را یکی از فرصت‌های بزرگ اقتصاد ایران دانست.

کرمانی کاهش هزینه استفاده از فناوری در بخش صنعت را یکی از نتایج توسعه اقتصادی کشور چین دانست. وی توسعه شتابان طبقه متوسط و ثروتمند کشورهای چین و هند را از ظرفیت‌های بی‌نظیر کشور برای توسعه گردشگری دانست.

این پژوهشگر ارشد، عبور پروژه جاده ابریشم جدید از ایران و توسعه کیفی و کمی نیروی انسانی متخصص و نخبه ایرانی در داخل و خارج از کشور را از دیگر فرصت‌های اقتصاد کشور دانست و افزود: درحال‌حاضر نیروی انسانی داخل کشور یکی از کم‌هزینه‌ترین نیروهای انسانی متخصص در سطح جهان است و از طرف دیگر حجم وسیع نیروی متخصص ایرانی در خارج از کشور بهترین دروازه برای ورود نیروی کار متخصص داخل ایران به اقتصاد جهانی است.

وی ۵ سال نخست دهه ۱۴۰۰ را بهترین زمان برای توسعه صنعتی کشور دانست که می‌توان با استفاده از ظرفیت نیروی انسانی موجود، به رشد و توسعه قابل‌توجه در اقتصاد کشور دست یافت.

این اقتصاددان برجسته کشور، افزایش صادرات غیرنفتی کشور به‌ویژه در صنایع پتروشیمی و فولاد طی دو دهه گذشته را از دیگر فرصت‌های اقتصاد ایران دانست و تصریح کرد: توسعه صادرات غیرنفتی سبب رهایی کشور از آسیب‌های اقتصاد تک‌محصولی خواهد شد که این امر تا حدی از تاثیر شوک‌های نرخ جهانی نفت و تحریم‌ها بر اقتصاد ایران خواهد کاست.

وی در ادامه مشکلات ارزی موجود در کشور را ناشی از سیاست‌گذاری نامناسب این حوزه در دهه‌های اخیر دانست و گفت: اگر نظام ارزی-تجاری کشور براساس توسعه صنعتی بود، با توسعه صادرات غیرنفتی، آسیب‌پذیری کشور از تحریم‌ها به‌شدت کاهش می‌یافت و تراز پرداخت‌های کشور به نحو مطلوبی مدیریت می‌شد.

کرمانی ایجاد بسترهای مناسب برای توسعه همکاری‌های منطقه‌ای را فرصت مناسبی برای افزایش قدرت و نفوذ اقتصادی ایران در منطقه، توسعه صادرات غیرنفتی و همچنین کاهش آسیب‌پذیری از تحریم‌ها دانست و تاکید کرد: در زمان تغییر بازی اقتصاد جهانی کشورمان می‌تواند نقش مهمی در این زمینه ایفا کند.

وی با تاکید بر اینکه کشورهای زیادی در جهان با بحران اقتصادی مواجه بوده و با یک نظام فکری جدید، موفق به گذر از این مرحله شده‌اند، گفت: حرکت به سوی نظام حمایتی برمبنای پرداخت یارانه مستقیم، استفاده از سود انباشته و توزیع نشده شرکت‌ها برای تامین نقدینگی بنگاه‌های اقتصادی و عوض شدن سیاست ارزی-تجاری بهترین راه‌حل عبور از بحران کنونی است.

کرمانی تاکید کرد لازم است از نرخ ارز نه برای کنترل تورم، بلکه درجهت رشد تولید استفاده کرد.

این اقتصاددان برجسته کنترل نرخ رشد تسهیلات و نرخ رشد نقدینگی کلان را موجب ایجاد ثبات اقتصادی و ایجاد انگیزه برای سرمایه‌گذاری دانست.

کرمانی تصریح کرد: بخش خصوصی از طریق ارائه راه‌حل‌های درست به دولت می‌تواند علاوه‌بر کمک به افزایش درآمدهای دولت زمینه رشد متوازن خود را فراهم کند. وی تاکید کرد پارلمان بخش خصوصی اصفهان با ارائه بسته‌های معیشتی، اقتصاد کلان و تجاری-ارزی به دولت می‌تواند در ایجاد آرامش در اقتصاد کشور موثر واقع شود.

ایران چهاردهمین کشور ثروتمند جهان

به نوشته فوربس بیش از ۲۵۰ هزار ثروتمند در ایران زندگی می‌کنند. به گزارش ایسنا، نشریه فوربس در گزارشی نوشت که با وجود تشدید تحریم‌های امریکا و شیوع گسترده کرونا، تعداد میلیونرها (کسانی که یک میلیون دلار و بیشتر ثروت دارند) به طرز قابل‌توجهی بیشتر شده است. تعداد ایرانیان ثروتمند در سال ۲۰۲۰ بیش از ۲۱ درصد نسبت به سال قبل آن بیشتر شده، در حالی که متوسط جهانی ۶.۳ درصد بوده است. ثروت این افراد نیز طی همین سال برحسب دلار ۲۴.۳ درصد افزایش داشته است.

از جمله دلایل اصلی افزایش ثروت برخی افراد، رشد بی‌سابقه ۶۲۵ درصدی شاخص بورس تهران در سال ۲۰۲۰ بود. اکنون حدود ۲۵۰ هزار میلیونر در ایران وجود دارد. بخش دیگری از این میلیونرها ثروت خود را مانند دیگر نقاط جهان از ارزهای دیجیتال به‌دست آورده‌اند. به نوشته این نشریه، دولت ایران تسهیلاتی برای استخراج ارزهای دیجیتالی فراهم کرده که این فعالیت را برای بسیاری سودآور کرده است.

این نشریه در ادامه ادعاهایش نوشت: از زمان خروج دولت ترامپ از برجام، اقتصاد ایران با مشکلات بیشتری مواجه شده و نرخ تورم عموما رو به افزایش بوده است.

نرخ تورم در ایران به محدوده ۵۰ درصد رسیده است. فوربس در ادامه به نقل از یک کارشناس می‌نویسد: این اختلاف طبقاتی باعث شده برخی از شهروندان ایرانی احساس تبعیض در توزیع امکانات رفاهی و اقتصادی داشته باشند.

طبقه‌طبقه از بالای شهر تا پایین‌شهر

شکاف طبقاتی از تولد تا مرگ

در این سال‌ها اخباری مبنی بر شدت گرفتن فاصله طبقاتی در کشور به گوش می‌رسد؛ اینکه ایران در رده کشورهایی با بیشترین افراد ثروتمند قرار دارد و هر ساله نیز بر این تعداد افزوده می‌شود. احتمالا هر کدام از ما مردم طبقه متوسط در اطراف خود و به سبب ضرورت‌های زندگی با افرادی ثروتمند روبه‌رو شده‌ایم و تفاوت‌های میان این قشر را با خود و عموم مردم دیده‌ایم اما به جرأت می‌توان اذعان کرد این دست اختلافات فراتر از تصور بسیاری است. به‌علاوه آنکه افراد طبقه مرفه نیز در طبقات مختلفی جای دارند و حتی برخی از آنها با خانه‌های چندصد میلیاردی و ماشین‌های لوکس، همچنان زندگی خود را لاکچری نمی‌دانند و تو را به گروهی دیگر ارجاع می‌دهند که به مراتب شرایط مرفه‌تری دارند. به هر ترتیب، شکاف میان طبقات و توزیعی که در ثروت رخ داده از نخستین روزهای تولد خود را نشان می‌دهد و حتی تا مرگ هم ادامه دارد. بی‌ثباتی حاکم بر فضای اقتصادی و نبود دورنمایی روشن از آینده، تداوم زندگی را در روزهای پیش‌رو بیش‌ازپیش دشوار می‌کند. این روزها برخی از مردم از فروافتادن به سطح اجتماعی پایین‌تر می‌هراسند و بسیاری در تلاشند به هر روشی، وضعیت معیشتی خود را بهبود بخشند، چراکه پول از یک‌سو پایگاه اجتماعی افراد را بهبود می‌بخشد و از سوی دیگر گذران عمر راحت‌تری را برای ثروتمندان رقم می‌زند. در این گزارش تلاش کرده‌ایم با پرس‌وجو میان مردم در نواحی مختلف شهر تهران، آماری از فاصله طبقاتی و توزیع ثروت در تهران به‌دست آوریم.

عکس: آیدا فریدی

> بی‌ثباتی حاکم بر فضای اقتصادی و نبود دورنمایی روشن از آینده، تداوم زندگی را در روزهای پیش‌رو بیش‌ازپیش دشوار می‌کند. این روزها مردم از فروافتادن به سطوح اجتماعی پایین‌تر در هراسند و بسیاری در تلاشند به هر روشی، وضعیت معیشتی خود را بهبود بخشند

تولد ۸۰ میلیونی

براساس گزارشی از صمت نوزادان فارغ از طبقه‌ای که به آن اختصاص دارند، متولد می‌شوند؛ عده‌ای در بخش‌های عمومی بیمارستان‌های دولتی و با حداقل هزینه‌های ممکن و برخی در هتل بیمارستان‌های معروف و با هزینه‌هایی گزاف. هزینه تولد یک کودک در هتل بیمارستان‌های معروف تهران و به‌ازای دریافت خدمات کامل و اقامت یک‌شبه مادر و نوزاد افزون بر ۸۰ میلیون تومان برآورد می‌شود. اگر بپذیریم هر تولدی معجزه‌ای است برای تغییر و ابتدای مسیری که می‌تواند زمینه تغییرات شگرف را در زندگی بشر ایجاد کند، با آمار و ارقام موردبحث جا دارد که به شک بیفتیم و از خود بپرسیم در چنین دنیایی و با چنین سطح اختلاف طبقاتی، تغییر چگونه ممکن است؟ اصلا بهبود شرایط و اصلاح چه معنایی دارد؟

شادی‌های کودکانه متفاوتند

خنده و هیجان لحظات بازی کودکان، نمایشگر روح کودکی و جذابیت‌های دوران خردسالی است. اما این بازی‌های کودکانه نیز درگیر تفاوت‌های طبقاتی هستند. کودکانی که به ضعیف‌ترین اقشار جامعه تعلق دارند و اطراف شهر در محل‌های بازیافت زباله یا کوره‌های آجرپزی زندگی می‌کنند، از هر نوع وسیله بازی محرومند. این کودکان برای کار به دنیا آمده‌اند و شاید تنها برای مدتی محدود بتوانند با اسباب‌بازی یا عروسکی کهنه یا توپی که دور انداخته شده، سرگرم باشند. کودکانی که از بازی به‌عنوان حق اولیه کودکی محروم هستند. توپ پلاستیکی، حباب‌ساز، عروسک، وسایل خانه پلاستیکی، تفنگ‌های ساده آبپاش و... در رده مهم‌ترین وسایل بازی کودکان در مناطق جنوبی شهر تهران هستند. وسایلی که نرخ آنها از ۵ تا ۱۰۰ هزار تومان متغیر دارند. در این محله‌ها همه کودکان دوچرخه یا اسکوتر ندارند اما آنهایی که دارند موردتوجه هستند. حال کافی است به مناطق شمال شهر تهران سری بزنید و اسباب‌بازی‌فروشی‌ها را از نظر بگذرانید. نرخ عروسک پارچه‌ای از ۹۰۰ هزار تومان شروع می‌شود. از فروشنده می‌پرسم این عروسک کارآیی خاصی هم دارد؟ مثلا آهنگ می‌زند یا.....؟ می‌گوید خیر. یک عروسک پارچه‌ای ساده است که گل‌کلم نام دارد و جزو ارزان‌ترین عروسک‌های اینجاست. به قفسه کنار اشاره می‌کند و می‌گوید تمامی عروسک‌های آن قفسه در رنج قیمتی ۳ میلیون تومان هستند. مغازه‌ای دوچرخه می‌فروشد. در کنار دوچرخه‌های بزرگسالان که از قیمت‌های نجومی آنها صرف‌نظر می‌کنم، چرخ‌هایی نیز برای خردسالان و کودکان به فروش می‌رسد؛ دوچرخه‌هایی که قطعا برای مدت زمان بیش از ۲ تا ۳ سال کاربرد ندارند و باید تعویض شوند. این وسیله بازی کودکان از ۴ تا ۱۰ میلیون تومان نرخ دارند.البته که این تمام ماجرا نیست. بدون تردیدآموزش و تفریحات کودکان نیز بسته به شرایط اقتصادی که در آن زندگی می‌کنند، تفاوت دارد. کودکانی محروم از تحصیل هستند و در همین حال مدارس غیرانتفایی با دریافت هزینه‌های قابل‌توجه تمام تلاش خود را برای تربیت برخی فرزندان این سرزمین به کار می‌بندند؛ مدارسی که شهریه آنها برای آموزش یک کودک کلاس اولی تا ۲۲ میلیون تومان هم برآورد می‌شود.البته که در طول سال‌های گذشته بخش قابل‌توجهی از قشر متوسط و متوسط رو به بالا نیز کوشیده‌اند هزینه قابل‌توجهی را صرف آموزش فرزندان خود کنند و مدارس غیرانتفایی متوسطی شکل گرفته‌اند. مدارسی که کسب‌وکارشان در طول یک دهه اخیر رونق یافت. هرچند با گسترده شدن شکاف طبقاتی در یکی، دو سال گذشته و چالش‌های اقتصادی که بر زندگی تک‌تک خانوارها تاثیر گذاشته، نمی‌توان به تداوم حضور فرزندان خانواده‌های متوسط در این مدارس امید داشت. در واقع در سایه سقوط قشر قابل‌توجهی از مردم به سطوح پایین‌تر و تغییراتی در روند زندگی آنها آشکار می‌شود.

رستوران‌هایی با منوهای عجیب‌وغریب

واژه رستوران‌های گران بارها به گوش‌مان خورده است. رستوران‌هایی که پاتوق قشر مرفه هستند و افراد طبقه متوسط و متوسط رو به بالا نیز گاها سری به این رستوران‌ها می‌زنند تا به قولی تفریحی کنند و از زندگی لذت ببرند. به بهانه رزرو میز برای تولد با چند رستورانی که به گران‌ترین‌های تهران معروفند، تماس گرفتم. قیمت‌ها برای هر نفر از حدود ۴۰۰ تومان شروع می‌شد و تا یک میلیون هم ادامه داشت. تزئینات تولد نیز بسته به انتخاب شما از ۵۰۰ هزار تومان تا چند میلیون هستند. اما اینها تنها رستوران‌های گرانی هستند که با یک جست‌وجوی ساده در گوگل نام و آدرس آنها مشخص می‌شود. با این وجود، شناسایی رستوران‌های فوق‌گران آن‌قدرها هم آسان نیست. برای اطلاع از نرخ غذا در رستوران‌های فوق‌گران به دوستی از طبقه مرفه اما با منش طبقه کارگر متوسل شدم. همان‌طور که انتظار داشتم در خیابان فرشته تهران کافه‌هایی هستند که نرخ یک لیوان چای در آنها ۱۰۰ هزار تومان است و استیک با بهای ۳ تا ۵ میلیون تومان سرو می‌شود. جالب آنکه تعداد این رستوران‌ها و کافه‌ها هر روز بیشتر می‌شود. گویی این روزها و در سایه رشد طبقه فوق‌ثروتمند رقابتی برای مصرف‌گرایی و خرج ثروت ایجاد شده است.

تفریح هم طبقاتی است

فاصله طبقاتی خود را در همه سطوح نشان می‌دهد. تفریح و ورزش یکی دیگر از مصادیق آشکار شدن طبقه اج تماعی است. طبقات پایین‌دست و فرودست جامعه عموما به سبب شرایط دشوار کار و زندگی از هر نوع تفریحی به دور مانده‌اند. طبقات متوسط نیز در تلاشند با استفاده از ورزشگاه‌ها برای ارتقای سطح سلامت خود هزینه کنند. قشر متوسط رو به بالا نیز برای پیوند خوردن با طبقات بالاتر و ارتقای جایگاه طبقاتی خود با ورود به باشگاه‌هایی با وجهه طبقاتی مشخص در تلاش هستند از یک‌سو با گروه‌های بالای اجتماعی گره بخورد و از سوی دیگر، پز مرفه‌مابانه را حفظ کند.

اما در همین حال، باشگاه‌های ورزشی در فرمانیه و نیاوران هستند که هزینه عضویت آنها سالانه ۳۰ میلیون تومان است و به‌ازای پرداخت این هزینه‌ها شما امکان استفاده از انواع ورزش‌ها را (مانند شنا، اسکواش، استخر، سونا و...) را دارید. در مجموع می‌توان گفت هزینه‌هایی که ثروتمندان برای ورود به این مکان‌ها می‌پردازند نه به‌دلیل خدمات ارائه‌شده به آنها، بلکه به این دلیل است که با افرادی هم‌سطح خود معاشرت کنند و وقت بگذرانند.

از کالاهای لوکس‌مان عکس هم نگیرید

وارد یک هایپر لوکس می‌شوم. در تمامی قفسه‌ها اجناس خارجی به چشم می‌خورند. از بیسکوییت و آب گرفته تا شکلات‌های خارجی، انواع سس‌ها و حتی ادویه‌هایی که ایرانی نیستند. چندتایی از آنها را برمی‌دارم اما هیچ‌کدام برچسب قیمت نخورده‌اند. برخلاف آنچه تصور می‌کردم و با آنکه حدود ساعت ۱۰ شب است اما افراد قابل‌توجهی برای خرید آمده‌اند. چند کودک زیبا با لباس‌های قشنگ‌شان که احتمالا بر زیبایی آنها اثرگذار بوده، چرخ‌ها را از کالاهای خارجی پر می‌کنند. انتهای فروشگاه قسمتی به فروش محصولات پروتئینی اختصاص دارد و انواع گوشت با تزئیناتی عجیب به چشم می‌خورد. آنقدر که دوست داری فقط نگاه کنی. اینجا هم برچسب قیمت به چشم نمی‌خورد. به فروشنده می‌گویم روزنامه‌نگارم و قصد دارم فهرستی از نرخ محصولات‌تان داشته باشم و عکسی بگیرم. خوش‌برخورد است و می‌گوید حتما ولی کاش برای عکاسی فردا صبح بیایید تا کالاهای‌مان کامل باشد و من فکر می‌کنم کامل‌تر از این؟

اما همکارش یادآوری می‌کند که ابتدا با مسئول‌شان هماهنگ کنند. مسئول پس از ۱۰ دقیقه می‌آید و من در این زمان با دقت لابه‌لای قفسه‌های را می‌گردم که به جرأت با کمتر محصول آن روبه‌رو شده‌ام. متاسفانه مسئول اجازه هیچ نوع پرس‌وجویی را نمی‌دهد و خواهش می‌کند که محیط را ترک کنم. گویی برخی از افراد طبقه ثروتمند حتی از انتشار عکس و نرخ اجناس لوکس خود نیز خوششان نمی‌آید. البته که این دست هایپرهای لوکس در شمال شهر فراوان هستند.به سراغ فروشگاه دیگری می‌روم. اغلب کالاها برچسب قیمت دارند، به جز چند مورد میوه خارجی که احتمالا بهای فروش‌شان به ارز وابسته است و نرخ دلار نیز روزانه و چه بسا در چند ساعت تغییر می‌کند. این بار کاری به مقایسه نرخ و خرید محصول در مناطق حاشیه شهر با این فروشگاه لوکس ندارم، چراکه مردم این مناطق مدت‌هاست توان خرید این کالاها را ندارند. اما نکته جالب اینجاست که نرخ این محصولات با مناطق متوسط شهر هم تفاوت‌های قابل‌توجهی دارد. نکته‌ای که افزون بر نرخ توجهم را جلب می‌کند، فهرست پرتنوع نان‌هایی است که در این فروشگاه فروخته می‌شود. نان مدیترانه، ماراتن، چاودار، چاپاتا، سبوس، جو و... در کنار این نان‌ها، انواع شیرینی هم فروخته می‌شود اما با قیمت‌های چند برابری. شیرینی کشمشی که در سطح شهر هر کیلوگرم ۳۰ تا ۴۰ هزار تومان است. هر کیلو شیرینی نارگیلی ۱۸۰ هزار تومان است و شیرینی دانمارکی با بهای ۸۵ هزار تومان به‌ازای هر کیلو فروش می‌رسد. عجیب‌تر آنکه این فروشگاه نسبت به اغلب شیرینی‌فروشی‌های سطح شهر که این روزها و به سبب کاهش توان مالی مردم در خرید، سوت‌وکور شده‌اند، همچنان پررونق است.قیمت میوه‌ها نیز به مراتب بالاتر از سطح شهر است. میوه‌های که تنها بسته‌بندی‌شده‌اند و هر کیلو زردآلو با نرخ ۹۵ هزار تومان به فروش می‌رسد درحالی که همین میوه را می‌توانید با همین کیفیت در سطح شهر با حدود ۳۰ هزار تومان هم خرید کنید. گلابی و سیب سبز ۱۵۰ هزار تومان به فروش می‌رسند و ۲ عدد آوکادو برچسب قیمتی ۱۸۷ هزار تومانی خورده است. در مجموع می‌توان اعتراف کرد بهای فروش هر میوه‌ای در این فروشگاه ۳ تا ۵ برابر سطح شهر است. این فروشگاه لوکس آب‌های معدنی خارجی نیز دارد. آب ساده ۸۰۰ میلی‌لیتری ۲۵۵ هزار تومان فروخته می‌شود. آب گازدار لیموبی کوچک ۳۷۵ میلی‌لیتری ۱۹۹ تومان نرخ خورده است. این تفاوت نرخ در سایر محصولات از جمله پنیر، زیتون، انواع گوشت و مرغ و سایر محصولات پروتئینی نیز به چشم می‌خورد. بحث خریدوفروش میوه در جنوب و حاشیه شهر به‌شدت متفاوت است. در این مناطق اغلب میوه‌هایی باکیفیت پایین و به‌دنبال آن نازل‌ترین نرخ به فروش می‌رسند. خریداران نیز محدود هستند و میوه‌ها را محدود خریداری می‌کنند؛ تاجایی‌که خریدوفروش میوه‌های کمتر از یک کیلو رایج است. این روند برای خرید سایر محصولات خوراکی نیز جریان دارد. کافی است سری به قصابی‌های جنوب شهر بزنید؛ تمام فروشندگان اعتقاد دارند فروش‌شان در ماه‌های اخیر به‌شدت محدود شده که حکایت از بدی زندگی خانوارها در این منطقه دارد.

خانه‌هایی فول امکانات

مسکن در رده نیازهای اولیه افراد است که تامین آن را دولت‌ها بر عهده دارند. برای آشنایی با فاصله طبقاتی از تهران و اطراف شهر بهای مسکن دیوار و آگهی‌های منتشر شده در آن بزنید. نرخ خرید مسکن در منطقه زعفرانیه تهران از متری ۱۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان متغیر است. آپارتمانی ۵۵۰ متری در منطقه زعفرانیه برای اجاره در دیوار آگهی شده است. این واحد ۶ سال ساخت است که ۴ اتاق خواب دارد و به‌ازای پرداخت ۲ میلیارد تومان ودیعه و ماهانه ۹۰ میلیون تومان اجاره داده می‌شود. در همین حال شما می‌توانید با پرداخت ۷۵۰ میلیون تومان، آپارتمانی نوساز در منطقه شوش تهران خریداری کنید؛ یعنی میانگین بهای فروش آپارتمان در این مناطق از ۱۰ تا ۱۳ میلیون تومان متفاوت است. بهای اجاره‌خانه در شوش نیز برای یک واحد ۵۰ متری ۱۵ میلیون تومان پیش و ماهانه ۱.۲۰۰ تومان اجاره است. هرچند در مناطقی از تهران و اطراف شهر بهای مسکن به مراتب کمتر است. نکته جالب آنکه اغلب آپارتمان‌های فروشی یا اجاره‌ای در مناطق شمال و مرفه‌نشین شهر دارای متراژهای بالا هستند. خانه‌های واقع در برج‌های فرمانیه، زعفرانیه، فرشته و نیاوران به‌ازای هر متر ۲۰۰ تا ۲۵۰ میلیون تومان به فروش می‌رسند. واحدهایی که اغلب هم ۱۰۰۰ متری هستند و شما برای خرید آنها باید ۲۵۰ میلیارد تومان ناقابل بپردازید. این واحدها به استخر، سالن ورزش و... مجهزند. درواقع از این دست موارد با عنوان فول امکانات یاد می‌شود. اما وقتی در محدوده جنوب شهر قصد دارید خانه‌ای بخرید منظور از فول امکانات داشتن پارکینگ و انباری است یا نهایتا پنجره‌ای که رو به آفتاب باز شود. در همین حال اغلب آپارتمان‌های این محدوده ۴۰ تا ۷۰ متری هستند.

همه از خاکیم و به خاک می‌رویم

همه از خاکیم و به خاک می‌رویم. این جمله برای اغلب ما آشناست؛ جمله‌ای که حکایت از بی‌ارزش بودن مادیات در زندگی دارد. اما این روزها حقیقت با این شعارها فاصله گرفته است. همین چند ماه پیش بود که خبری مبنی بر فروش قبرهایی چندین میلیاردی در لواسان منتشر شد. اما نیازی نیست آن‌قدرها هم از تهران فاصله بگیریم تا این فاصله طبقاتی در مرگ و خاکسپاری را درک کنیم. کافی است رهسپار بهشت زهرای تهران شوید. بهای فروش قبر در قطعات جدید از حدود ۳ میلیون تومان آغاز می‌شود و به بیش از یک میلیارد برای آرامگاه‌های خانوادگی می‌رسد. قطعات جدید بوی مرگ می‌دهند؛ موجی از افراد غم‌دیده که اغلب هم در رده ضعیف‌ترین اقشار این جامعه هستند گرد هم آمده‌اند و مویه می‌کنند اما داستان عزاداری در آرامگاه‌ها متفاوت است. با آنکه همه از خاکیم و به آن باز می‌گردیم اما گویی مرگ در این قطعات چهره مهربان‌تری دارد.

سخن پایانی

جامعه مدرن با خلق جمعیت‌های صاحب دانش، فعال و پویا، ثروت‌آفرینی را تبدیل به یک فرآیند عام گسترده می‌کند اما این روند در ایران کاملا متفاوت شده و نتیجه آن در اختلاف طبقاتی شهری مشاهده می‌شود. بدون تردید تداوم این وضعیت فرهنگ جامعه را هم نشانه خواهد گرفت و باید منتظر اتفاقات ناخوشایندی در آینده باشیم؛ بنابراین از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود با شناخت شرایط و پیامدهای آن راه‌حل‌های اساسی و منطقی برای این شرایط بیابند.

جامعه مدرن با خلق جمعیت‌های صاحب دانش، فعال و پویا، ثروت‌آفرینی را تبدیل به یک فرآیند عام گسترده می‌کند. اما این روند در ایران کاملا متفاوت شده و نتیجه آن در اختلاف طبقاتی شهری مشاهده می‌شود

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

یادداشت

هراس از سقوط به طبقات پایین‌تر

مرضیه احقاقی
روزنامه‌نگار

منظور از ثروت هر نوع دارایی است که نیازهای بشر را تامین و در همین حال در تقسیم‌بندی طبقات اقتصادی جایگاه فرد را به لحاظ کمی و کیفی مشخص می‌کند. این روزها کسب ثروت از اهمیت ویژه‌ای در جوامع بشری برخوردار است.

شاید بارها شنیده باشید که ایران کشوری ثروتمند است؛ وجود ذخایر غنی معدنی و انرژی ازجمله مهم‌ترین دلایلی هستند که به سبب آنها، ایران ثروتمند خوانده می‌شود.

با این وجود، این ثروت نه‌تنها به‌طور مساوی میان ۸۰ میلیون نفر جمعیت کشور تقسیم‌نشده، بلکه شاهد افزایش باندهای قدرت و به‌دنبال آن ثروت در کشور بوده‌ایم که تنها در پی کسب غنیمتی از منابع ایران ما هستند.

در همین حال، مدیرانی که اوایل انقلاب هوای خدمت داشتند، این روزها کسب ثروت برای خود و اطرافیانشان را بیش‌ازپیش جدی می‌گیرند.

در چنین فضایی باید اعتراف کنیم که فرآیند توسعه زمینه گسترش فاصله طبقاتی را در کشور فراهم کرده است.

فاصله‌ای که امروز به‌قدری عمیق شده که سخن گفتن از آن ساده نیست و شاهد از بین رفتن طبقه متوسط و متوسط رو به بالا در کشور هستیم. در این میان، طبقه رو به پایین جامعه متوجه فقر خود و ارزشمندی ثروت شده است.

در شرایط موجود مردم از فروافتادن به سطح اجتماعی پایین‌تر نگران بوده و تلاش می‌کنند وضعیت خود را بهبود بخشند و بدین ترتیب بهره‌گیری از انواع رانت‌های اقتصادی اولویت می‌یابد.

جمله‌ای که برای بچه‌های دهه شصتی آشناست، مبنی بر اینکه «پول خوشبختی نمی‌آورد»، این روزها به‌شدت بی‌معنی شده و اتفاقا ثروت رکن اصلی خوشبختی نامیده می‌شود.

در واقع این روزها پول و ثروت از یک‌سو پایگاه اجتماعی شما را مشخص می‌کند و از سوی دیگر حتی سطح اجتماعی شما را ارتقا می‌بخشد.

این درحالی است که توجه بیش از اندازه به کسب ثروت، معیارهای اخلاقی کل ملت را پستی می‌کشاند؛ واقعیتی که در دنیای کنونی با آن روبه‌رو هستیم و باید راه‌حلی برای آن اندیشیده شود.

بدون تردید تداوم این روند به منزله دامی است که کشور را به ورطه نابودی می‌کشاند اما ما هنوز به بهبود شرایط امید داریم.

تمام موارد یادشده تنها یک بعد از مسئله ثروت و فساد همراه با آن هستند. ثروت و کسب این دارایی ارزشمند و اثرگذار در زندگی از جنبه‌های دیگری نیز اهمیت دارد و قابل‌بررسی است. به‌عنوان‌مثال، بخشی قابل‌توجهی از ثروت انباشت شده برای یک طبقه خاص منبع مشخص و شفافی ندارد و همین روند وجهه عمومی صاحبان سرمایه را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و آنها را در تیررس انتقاد قرار می‌دهد.

در چنین شرایطی، برخی از ثروتمندان می‌کوشند با تکیه بر ارزش و اثرگذاری صاحب سرمایه در روند توسعه جامعه، جایگاه خود را ارتقا بخشند؛ در همین حال نیز برای تطهیر سرمایه خود تلاش می‌کنند؛ یعنی با راه‌اندازی انواع بنگاه‌های خیریه یا.... وجهه‌ای اجتماعی برای خود می‌خرند.

گویی نیکوکاری همچون نقابی بر چهره بهره‌کشی اقتصادی کشیده می‌شود و آن را تطهیر می‌کند. اما کافی است به درون این جمع‌ها وارد شوید تا با ضعف‌های آنها آشنا شوید.

یا در مواردی شاهد قشری ثروتمند هستیم که درآمدهای میلیاردی را با بهره‌گیری از انواع رانت‌ها کسب می‌کنند و درنهایت در ژستی روشنفکرانه و منتقد به سیاست‌های کشور و آزادی‌طلب ظاهر می‌شوند. در این میان مردم نیز قربانی غنیمت‌طلبی این دست افراد هستند.

تمام موارد یادشده حکایت از ورود ما به شرایط بحرانی دارد.

فاصله طبقاتی و عمیق‌تر شدن آن در طول سال‌های اخیر که به کم‌رنگ شدن طبقه متوسط در کشور منجر شده، پیامدهای غیرقابل جبرانی دارد و نباید به‌سادگی از کنار آن گذشت.

یادداشت

حمایت دولت بخش خصوصی را توانمند می‌کند

کوروش شعبانی / نایب‌رئیس انجمن مس ایران و رئیس کمیته هماتیت خانه معدن

ایـران از لحاظ ظرفیت‌های معدنـی از جایگاه خوبـی در جهان برخوردار اسـت؛ بـه طوری که علاوه‌بر معادن بزرگ و مهم، در سراسـر کشـور شـاهد وجود معادن کوچک‌مقیاس نیز هسـتیم کـه با تمهیدات مناسـب می‌تـوان از این ذخایر بهره‌بـرداری موثـر و بهینه کـرد. به‌عنوان مثال، معادنی مانند معادن کوچک شـن و ماسه استان تهـران که به طـور تقریبی در یـک منطقه قرار گرفته‌اند، همراه با طراحی مناسـب علمی و فنی قابلیت اجماع با یکدیگر را دارند.

در این صـورت از ذخایر موجود در این معادن بهره‌برداری مناسـب‌تری به عمل خواهد آمد و از سویی دیگر بخش معدن توسعه خواهد یافت.

همچنین با اجرای این طرح از برخی تهدیدات و اقدامـات غیرفنی کـه در بعضی معادن کوچک صورت می‌گیـرد، می‌توان جلوگیـری کرده و با افزایش بهره‌وری معادن کوچک‌مقیاس، بسـیاری از ملاحظـات زیسـت‌محیطی و فنی بـرای این معادن به شیوه‌ای دقیق‌تر اجرا خواهد شد.

با توجه به ظرفیت‌هـا و مزایای تجمیع معادن کوچک که به گوشه‌ای از آنها اشاره شد، می‌توان گفت این اقدام باید در دستور کار نهادهای دولتی و اجرایی متولی بخش معدن قرار گیرد.

از همین رو اسـتدلال تجمیـع معادن کوچک مس در دسـتور کار انجمن مـس ایران قرار دارد چراکـه معادن مـس کوچک‌مقیـاس زیادی در سراسـر کشـور وجود دارند که فعالیت روی آنها به‌تنهایی صرفه اقتصادی ندارد. اما اگر این معادن کوچک در کنار یکدیگـر در فعالیت‌های خود به تجمیع برسـند، از زیان خارج شده و شاهد بهبود رونـد فعالیت ایـن معادن خواهیم بـود. تجمیع معادن به شـیوه‌های مختلفی امکان‌پذیر اسـت. ازجملـه این روش‌هـا می‌توان به تاسـیس یک واحد صنعتی فرآوری مشـترک برای چند معدن با فعالیت مرتبط کوچک که در یک منطقه وجود دارند، اشاره کرد.

بـه آن معنا کـه با فاصلـه مناسـب از معادن کوچک‌مقیـاس کـه فعالیت مشـابه یـا مرتبط دارنـد، واحد صنعتی برای فـرآوری مواد معدنی این معادن تاسـیس شده و معادن در این صنعت معدنی با یکدیگر سهیم شوند.

در ایـن صـورت نوعـی تجمیع اشـتراکی در فرآوری بـرای معادن کوچک شـکل می‌گیرد. با ایـن اقدام این معادن به سـوددهی رسـیده و از بحران تعطیلی خارج می‌شوند.

در این نـوع تجمیع معـادن، تولیدکننده مواد اولیه واحدهای فرآوری بوده و هر معدن متناسب با سهمی که در تامین مواد اولیه دارد، در فرآوری و سـوددهی این واحدهای صنعتی سهیم خواهد شد. در انجمن مس ایران این نوع تجمیع در قالب گروه، خوشه‌های معدنی نام‌گذاری شده است.

با توجه بـه برنامه‌ریزی‌های انجام‌شـده انتظار داریم امسـال شـاهد تحقق طرح تجمیع معادن کوچک‌مقیـاس در جهت تامیـن نیازهای بخش معدنی کشـور باشـیم. در تجمیع معادن کوچک نباید نقش نهادهای دولتـی متولی بخش معدن را نادیده گرفت. با برنامه‌ریزی مناسب و همچنین با مشارکت و حمایت دولت، می‌توانیم به افزایش سرعت روند تجمیع معادن کوچک امیدوار باشیم. در مدت اخیـر، ایمیدرو به‌عنوان یک نهاد دولتی و سـازمان توسـعه‌ای بخش معدن، بـرای ایجاد زیرسـاخت‌های موردنیاز تجمیع معادن اقدامات موثری داشته است.

ایـن موضـوع را می‌تـوان نقطـه روشـنی در توسـعه بخش معدن تلقی کرد چراکه در صورت سـرمایه‌گذاری دولت در تجمیع معادن کوچک و تامین زیرسـاخت‌های مناسـب اجرای این طرح برای فعالان معدنی، شـاهد اتفاقات روشـنی در راستای تجمیع معادن خواهیم بود.

به عبارتـی دیگـر نهادهای دولتـی می‌توانند نیـروی محرکـه مناسـبی برای تجمیـع معادن کوچـک و متوسـط بـوده و بـا درنظـر گرفتن حمایت‌هـای مطلـوب گوناگـون از جملـه ارائه تسـهیلات به فعـالان معدنی یاری‌رسـان بخش معدن در راه توسعه باشند.

برخی از فعالان و کارشناسـان معدنی، تجمیع معـادن کوچک را فرصتی بـرای حضور نهادهای دولتی بر سـر این معادن و کمرنگ شـدن نقش بخش خصوصـی در فعالیت‌های معدنی کشـور می‌داننـد کـه به نظر مـن این نگرانـی بی‌مورد و بی‌اسـاس اسـت چراکـه بـا تجمیـع معادن کوچک‌مقیـاس کـه اغلـب متولیـان آنها بخش خصوصـی اسـت، توانایی فعالان ایـن بخش در فعالیت‌هـای معدنی افزایش خواهـد یافت و در نهایت به رشد و توسعه خواهیم رسید.

یک پژوهشگر اقتصاد مطرح کرد

بورژوازی وطنی، مانع توسعه

مجلـه فوربس در آخرین گـزارش خود وضعیـت میلیونرهای جهـان در سـال ۲۰۲۰ میـلادی و در میانه کرونا را بررسـی کرد. در ایـن گزارش تاکید شـده ایران با رشـد کم‌سـابقه میلیونرها مواجه شـده اسـت؛ همین امر به تعجب بیشـتر برخی از اهالی رسانه دامن زد. در حالی ایران توانست به جایگاه اول کشورهای دارای بیشـترین میلیونر در خاورمیانه دست یابد که سال‌ها این مقام از آن عربستان سعودی بود؛ کشوری که طبق آخرین آمار، اکنون ۴۰ هزار میلیونر کمتری از ایران دارد. در این باره احسـان سـلطانی، پژوهشگر اقتصاد، در گفت‌وگویی با صمت تاکید کرد: میان روند ثروت‌اندوزی ایران و جهان متفاوت اسـت. در امریکا شـرکت‌هایی چون تسلا و آمازون رشـد می‌کنند که در هر حال به رشـد فنـاوری در جهان کمـک می‌کنند اما در ایـران چنین نیست و بیشـتر ثروتمندان ایران از طریـق فعالیت‌های سـوداگرانه به ثروت‌های هنگفت رسـیدند. به همین دلیل سـلطانی معتقد اسـت خود بورژوازی ایران از موانع توسعه در کشور است.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید:

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

آمار اخیری که موسسـه فوربس منتشر کرده بـه بحث اصلی محافل منتقد سـرمایه‌داری و نظام حاکم بر جهان تبدیل شده است. در این اخبار آمده که هنگام شـیوع کرونا تعـداد میلیونرهای جهان بیـش از ۶ درصد بیشـتر شـده و در این میان نرخ رشـد میلیونرها در ایران به ۲۱.۶ درصد می‌رسـد. چطور کرونا به افزایش ثروت سـرمایه‌داران منجر می‌شود؟

واقعیت این اسـت که ما با یک روند مشـابه در ایران و جهان مواجه نیستیم؛ یعنی گرچه بر تعداد میلیونرها در ایران و جهان افزوده شـده اما مشاهده می‌کنیم در ایران رشـد میلیونرها ۴ برابر جهان است. از سوی دیگر، کرونا به افزایش درآمدهای بنگاه‌هایی منجر شد که دانش‌بنیان هسـتند یا در شـرایط کرونایی کمک به حفظ قرنطینه می‌کردنـد. در ایـران اما بنگاه‌ها و افرادی که از کرونا نفع برده‌اند نه از طریق رشـد فعالیت‌هـای دانش‌بنیان بلکه تحت تاثیر شوک‌های اقتصادی توانستند بر میزان ثروت خود بیفزایند. به بیان سـاده‌تر، گرچه این وقایع در دوره کرونـا رخ داد امـا در ایران قطبی شـدن ثروت به جای اینکه به کرونا و عوامل مسـتقیم و غیرمسـتقیم ناشی از آن مرتبط باشد، از تضعیف ارزش ریال منفعت برده است.

کسـب ثـروت در ایـران بیشـتر محصـول فعالیت‌های سوداگرانه است. با این حال، می‌بینیم که بحران در همه جای جهان به سود سرمایه‌داران و اقشـار خاصی تمام می‌شـود. دلیل این مسـئله چیست؟

البته بحران‌ها اغلب به سود سرمایه‌داران بودند اما باید به یک تفاوت مهم توجه کنیم تا بتوانیم ویژگی‌های خاص اقتصاد ایران را فهم کنیم و متوجه شـویم چرا این ماجرا بیشتر تحت تاثیر مسائل ملی است تا بین‌المللی. در ایران بیشتر خلق ثروت و انباشت آن ناشی از فعالیت‌های نامولد، سـوداگری و سفته‌بازی اسـت. بستر عملیاتی کردن این ثروت‌اندوزی اغلب بازارهایی چون ارز و مسـکن هستند؛ گرچه این اواخر بازار سهام و خودرو هم به زمینی مناسب برای فعالیت‌های میلیونرهای ایرانی تبدیل شـد. به این ترتیب جذب درآمد در کشـور ما نه ناشی از فعالیت‌های خلاقانـه و جـذب سـرمایه و بـازار برای افزایش سـود است. حال آنکه همان‌طور که گفتم در ایران فعالیت‌های نامولـد و دلالـی، عامـل اصلـی ثروت‌انـدوزی اسـت. فعالیت‌هایـی که نه‌تنها مورد نظارت قرار نمی‌گیرند بلکه حتی از پرداخت مالیات هم معاف هستند. این درآمدهای سهل‌الوصول کاری کرده که اکنون در ایران میلیونرهای بیشـتری از عربسـتان سـعودی زندگی می‌کنند. ما در حالی به کشور اول منطقه از نظر داشتن تعداد میلیونرها تبدیـل شـدیم که در طول دهه ۹۰ بـا یک رکود بزرگ مواجـه بودیـم و در عمل کیک اقتصـاد در این مدت به هیچ وجه بزرگ نشـد. همچنین تورم بیش از ۳۰ درصد برای چهارمین سـال پی‌درپی معیشت مصرف‌کنندگان را کوچـک و کوچک‌تر کرده اسـت. توجـه کنید که ما در سـال‌های قبـل چه روزهایی را تحمـل کردیم و چه محدودیت‌هایـی را تجربـه. ممکن نیسـت در میان این همـه محدودیت فعالیت‌های مولد یا دانش‌بنیان رشـد کنـد. حتی بـا وجود اینکه بازار سـهام کشـور مقررات کافی را ندارد و مشـکلات فراوانی داشته و با وجود اینکه گفته می‌شـود بازدهی آن بیش از ۶۰۰ درصد در ۲۰۲۰ میـلادی بوده اما اینجا هم به مکانی برای کسـب درآمد همین بورژواهای وطنی تبدیل شـد. با این حال، بازدهی ۶ برابری بازار سـهام هم منجر به گسـترش فعالیت‌های نامولد شـد؛ فعالیت‌هایی که عمدتا در بازار سـهام یا ارز دیده می‌شـد. طبیعی هم بود چـون بورس در تهران در تابسـتان سـال گذشـته بازدهی ۱۰ برابر داشت یا دلار افزایش ۶.۵ برابری را از سر گذراند. در این شرایط عده‌ای به ثروت‌های افسـانه‌ای دست یافتند. با وجود این، ثروت این افراد را به‌اصطلاح شبه‌ثروت می‌کنند.

با اسـتناد به چه شـاخص‌هایی معتقد هستید ثروتمنـدان ایران از راه‌های نامولد و غیرخلاقانه و صرفا برمبنای سوداگری به این ثروت رسیده‌اند؟

آمارهـای متعدد ایـن را ثابت می‌کنـد. اولا این ثابت شده که شـوک‌های ارزی می‌تواند به افراد صاحب رانت اطلاعـات بزرگ‌تریـن خدمت را بکنـد و کاری کند که به‌راحتی ثروت آنها چند برابر شود. چه در بحران ابتدای دهه ۹۰ و چه در بحران انتهای این دهه شـرایط کشـور به گونه‌ای بود که این افراد بدون هر دغدغه‌ای پول روی پول خود گذاشـتند و ثروتمندتر شـدند. همچنین شما به درآمدهای مالیاتی کشـور بنگرید. اگر ارقام را به دلار تبدیل کنیم متوجه می‌شـویم در عمل سقف درآمدهای مالیاتی دولت کاهش داشـته اسـت. در سال ۹۰ معادل ۱۳ میلیـارد و ۲۰۰ میلیـون دلار درآمـد مالیاتی دولت بود و سـال گذشته گفته می‌شـود به کمتر از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان رسـیده یعنی قطعا کمتـر از ۱۰ میلیارد دلار بـوده اسـت. اینکه تعـداد ثروتمندان در شـرایط رکودی زیاد می‌شـود به این معناسـت که توزیع ثروت چنان ناعادلانه شده که به جای کمک به توزیع عادلانه‌تر ثروت، به وضعیت ناعادلانه‌تر منجر می‌شود. در این میان بایـد توجه کنیم در شـرایطی کـه درآمدهای کاذب در کشور رشد چشـمگیری داشـته اما درآمدهای مالیاتی دولت رو به کاهش گذاشته است. همچنین به نرخ انرژی بنگاه‌های بزرگ کشور بنگرید. ببینید آنها به چه قیمتی گاز می‌خرند. امروز نرخ برق صنعتی در کشـور به ۰.۳۸ سـنت رسیده یعنی به زبان بی‌زبانی بنگاه‌های بزرگ در شـرایطی که کشـور با بحران بی‌برقی مواجه است هیچ پولی برای تامین آن نمی‌پردازد. این در شـرایطی اسـت کـه این بنگاه‌ها از ارز ترجیحـی ۴۲۰۰ تومانی هم بهره می‌گیرند و همچنین حقوقی که به کارگران و کارمندان خود می‌دهند هم هر دم کاهش یافته است؛ یعنی گرچه دسـتمزد در انتهای هر سـال افزایش می‌یابد اما قدرت خرید مزد سـال به سـال روندی کاهنده را تجربه کرده اسـت؛ به نحـوی که حداقل دسـتمزد از نزدیک ۴۰۰ و ۵۰۰ دلار به کمتر از ۱۳۰ دلار رسیده است.

بـا این حال، همین بنگاه‌هـا از بازگرداندن ارز خود به داخل کشور استنکاف می‌کنند و باز هم خواهان امتیازات بیشـتر هسـتند و هر دم ناله سـر می‌دهند که فعالیت اقتصـادی در ایران مزیت ندارد. همین موضوع را درباره قیمت‌های دیگر هم می‌توانیم بسط دهیم؛ یعنی بررسی جزئیـات افزایش روند تثبیت قیمت‌ها را اگر دنبال کنیم متوجه خواهیم شد از پی هر تصمیم‌گیری اقتصادی چه افرادی کیسـه دوختند و به قیمت فشـار بر مردم منافع حداکثـری از فعالیت‌های خود را به دسـت می‌آورند. در این شـرایط طبیعی‌ترین اتفاقی که می‌افتد این است که عده‌ای با عنوان حمایت از تولید ثروتمند شدند اما نه‌تنها به تولید ربطی نداشتند بلکه مانع آن هم بوده‌اند.

ایـن بی‌قاعدگی کـه در این سـطح در اقتصاد کشور مشاهده می‌کنیم ناشی از چیست؟

بـه نظر من ایـن نتیجه یک بازارگرایـی افراطی و رها کردن تولید به هرج و مرج بازار اسـت. سیاسـت‌هایی که به‌ویژه پس از جنگ اجرا شـدند در خدمت همین هدف بودنـد هرچنـد که اهـداف دیگری را بـرای آنها معرفی می‌کردند. اقتصادی که ساختارها و نهادهای کافی ندارد در مقابـل واگذاری به بـازار جز هرج و مرج چیزی به بار نخواهد آورد. در نهایت اصرار بر بازارگرایی سبب می‌شود ثروتمنـدان ایرانی همزمان با چند برابر فقرا افزایش پیدا کنند. در اقتصـادی چون ایران بازارگرایی به معنای این اسـت که هر کس می‌خواهد هر کاری بکند، مجاز است. این بی‌قانونی سـبب می‌شـود تا عده‌ای بتوانند کاسـب بدبختی‌های کشـور و اقتصاد شوند. بازارگرایی آن هم در شرایطی مانند ایران آدرس غلط دادن است.

شرایط خاص ایران چیست؟

مـا در سـال‌های اخیر انواع جنگ‌هـا را تجربه کردیم. گرچه کشور مستقیم در هیچ جنگی درگیر نبود و مرزها با تجاوز مواجه نشـدند لااقل جنگ اقتصادی را به شکل کامل تجربه کردیم. کشـوری که همزمان درگیر حداقل دو جنگ پیچیده اسـت، چطور می‌تواند به سـازکار بازار تن دهد؟ این خیال‌بافی اسـت کـه برخی فکر می‌کنند در این شـرایط بازاری مشـابه بازار آلمان در ایران ایجاد خواهد شـد. از نظر ساخت سیاسی و جغرافیایی هم این خواسـته یـک آرزوی نامحتمل اسـت. گرچه باید توجه کنیم هیچ کشـوری همه سـازکار اقتصاد خود را به بازار نمی‌دهـد چراکـه پیامدهای هر نوسـانی در اقتصاد کل جامعه و حتی کل سـاختار سیاسـی را درگیر شورش و نافرمانی می‌کند. به باور من، تمام بحث‌ها و سیاست‌هایی که با عنوان خصوصی‌سـازی و تعدیل سـاختاری به اجرا درآمـد در نهایت خدمت بزرگی به کلان سـرمایه‌داران کشـور بود که از قضا نه‌تنها مسـتقل نیستند بلکه بدون رانت خبری هرگز امکان این سـطح ثروت‌اندوزی بدون پرداخت مالیات و فعالیت‌های خلاقانه را نداشـته‌اند. من فکر می‌کنم این سیاسـت‌ها به شـکل اتفاقی رخ ندادند. تصادفی دانستن سیاست‌گذاری‌های کلانی چون تعدیل ساختاری، چون خاک پاشیدن به چشم حقیقت است.

قطعا شـوک‌های ارزی و تضعیف دائمی ارزش پول که به زیان بیشـتر جامعه بود، برای کسـانی چنان منفعتی داشته که از آن حمایت کردند. حتی به اسپانسر بنگاه‌های به‌اصطلاح فکری آن تبدیل شدند و چنان سخن می‌گویند تو گویی پاسخ تمام سوالات را عده خاصی دارند و بقیه هم حرف‌های غیرقابل اعتنایی می‌زنند.

شـما فکر می‌کنید اینکه در دوره کرونا برخی افـراد چون ایلان ماسـک با افزایـش ثروت مواجه می‌شوند، چیز بدی نیست؟

بحـث مـن بد و خوب ایـن ماجرا نیسـت چراکه فکر می‌کنم این نیز مشکلات خاص خودش را خواهد داشت.

طرفـداران نگرش‌هـای انتقـادی اقتصـادی اصـولا بـه ماجـرا فقط از جنبـه بد و خـوب نمی‌پردازند. بحث مـن این بـود که تفاوت رونـد حاکم بر اقتصـاد ایران و ایـالات متحده را فهـم کنید.در امریـکا به‌عنوان مأمن اصلـی سـرمایه‌داری و بـازار در جهـان هم عـده‌ای در این مدت ثروتمندتر شـدند. صاحبـان بنگاه‌هایی چون اپـل، فیسـبوک و آمازون در این مدت با بهبود شـرایط مواجـه شـدند. همان‌طور که می‌بینیـم تقریبا همه این بنگاه‌هـا در حـوزه اقتصاد دانش‌بنیـان و دیجیتال فعال هسـتند. پس سرمایه‌ای که به دست می‌آورند و بازدهی بالایی که کسب می‌کنند به سود رشد فناوری در امریکا و جهـان خواهد بـود. بگذریم از اینکه آنهـا باید مالیات خـود را دقیق بپردازند و از این منظر هم افزایش فعالیت ایـن بنگاه‌هـا به افزایـش درآمد دولت و امـکان اجرای سیاسـت‌های رفاهی منجر می‌شـود. حال آنکه در ایران اغلـب ثروتمنـدان از پرداخـت مالیات معاف هسـتند و هرچـه درمی‌آورنـد را بـرای خود نگـه می‌دارند. پس رشـد سـرمایه‌داران در امریکا می‌تواند در بخش‌هایی به ترقی و رشـد جامعه منجر شـود اما در ایران ثروتمندان سـرمایه‌های خـود را به دلار تبدیـل می‌کنند و از ایران خـارج می‌کنند. بورژوازی ایرانی به فضای دانشـگاهی و فکری نامرتبط اسـت و از هر راهی به‌ویژه سـفته‌بازی و سـوداگری به‌عنوان راه‌های جذب ثـروت نگاه می‌کند. بورژوازی ایران نه‌تنها توسـعه‌گرا نیست بلکه خود تبدیل به مانعی برای توسعه ایران شده است. به این ترتیب من معتقدم بورژوازی ایران نسـبت به کشـورهای غربی هم ماهیـت متفاوتـی دارد و هم ثروت خـود را جایی صرف می‌کند که آن هم به زیان جامعه اسـت. گسـترش فساد و زد و بنـد از طریـق اتکا به منابع فقرا رخ نمی‌دهد بلکه درآمدهای بزرگ بستر رشد آن هستند.

پـس هـر دم که بـورژوازی ایران بزرگ‌تـر و قوی‌تر می‌شود، عدالت، ترقی و رفاه همگان زیر پا نهاده می‌شود و به همین دلیل بورژوای ضدتوسـعه ایران خود به مانع بزرگی مقابل اقتصاد تبدیل شده است. این متفاوت است با جنس بورژوازی فرانسه، انگلیس، آلمان یا امریکا.

چه تفاوتی میان مصرف سرمایه‌داران ایرانی و غربی وجود دارد؟

مهم‌ترین فرق آنها این اسـت که بورژوازی غربی ثروت خود را به کشورهای دیگر نمی‌برد و در بخش‌هایی چون ارز و مسـکن فعال نیست چراکه از نظر قانونی منع شده و دولت‌های غربی هم به شـکلی که در ایران می‌بینیم با بورژوازی خود از سـر سـازش وارد نمی‌شوند. به همین دلیل رشـد ثروت سرمایه‌داران ایرانی نه به معنای کمک به فناوری بلکه در راستای کمک به گسترش بخش‌های غیررسمی و فعالیت‌های سوداگرانه است.

> شوک‌های ارزی می‌تواند به افراد صاحب رانت اطلاعات بزرگ‌ترین خدمت را بکند و کاری کند که به‌راحتی ثروت آنها چند برابر شود

آگهی شناسایی پیمانکار

بدینوسـیله اعلام می‌دارد این شرکت در نظر دارد در محدوده‌ای به وسعت ۲۰۰۰ هکتار، عملیات گودبرداری تا ارتفاع حدود ۳ متر، تسـطیح، احداث سـازه‌های خاکی و احداث حوضچه بزرگ تبخیر شـورابه در منطقه کویر مرکزی ایران به اجرا دربیاورد. لذا جهت شناسایی شرکت‌های توانمند در این زمینه که دارای مالکیت دستگاه‌های مربوطه به تعداد قابل توجه (مانند لودر، گریدر، غلطک، کامیون و...) می‌باشند را دعوت می‌نماید تا سوابق کاری و رزومه خود را تا تاریخ ۱۵ مرداد ۱۴۰۰ جهت بررسی به آدرس تهران، بلوار آفریقا بلوار مینا، پلاک ۳، طبقه اول، کد پستی ۱۹۱۷۶۶۴۹۱۰ ارسال نمایند.

بدیهی است در این مرحله صرفاً شناسایی شرکت‌های توانمند در این زمینه مدنظر بوده و این آگهی هیچگونه تعهدی نسبت به عقد قرارداد یا مسائل مشابه را ایجاد نمی‌کند.

شرکت فرآورده‌های فسفات کارون

«آگهی استخدام»

"یک شرکت معدنی معتبر مستقر در تهران جهت تکمیل کادر فنی خود در دفتر شهرسـتان خوی از یک نفر آقا با کارشناسی مهندسـی معدن یا کارشناس زمین‌شناسی اقتصادی با حداکثر ۳۵ سـال سن و ۵ سال سـابقه کاری مرتبط دعوت به همکاری می‌نماید.

از متقاضیان درخواسـت می‌گـردد رزومه علمی - اجرایی و نحوه برقراری تمـاس خود را تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۴/۲۷ به آدرس ایمیل این شرکت info@gmei.ir ارسال نمایند.

اولویت استخدام با متقاضیان بومی شهرستان می‌باشد."

کلاس خودروهای وارداتی چه خواهد بود؟

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی با اشاره به رفع ایرادات شـورای نگهبان به طرح سـاماندهی خودرو، اظهارکرد: براساس اصـلاح کمیسـیون، واردات خودرو توسـط هر فرد حقیقـی و حقوقی مشروط بر صادرات خودروها و قطعات داخلی، قابل انجام است که البته برای نهایی شدن باید به تصویب نمایندگان در صحن علنی مجلس برسد. روح‌اله ایزدخواه در گفت‌وگو با خانه ملت درباره واردات خودرو، گفت: از آنجا که ماده ۴ طرح سـاماندهی خودرو که در مجلس دهم تصویب شد درباره واردات خودروهای هیبریدی بود و مورد ایراد شورای نگهبان قرار گرفت، کمیسیون صنایع و معادن درصدد رفع آن برآمد.

وی افـزود: از آنجـا که در طرح تحـول صنعت و بازار خـودرو که در کمیسـیون صنایع و معادن مجلس یازدهم تدوین شـده، ماده‌ای درباره واردات خودرو در نظر گرفته شـده، مقرر شـد این مـاده جایگزین ماده ۴ طرح سـاماندهی خودرو مربوط به مجلس دهم شـده و ایراد شـورای نگهبان رفع شود.

این نماینده مردم در مجلس یازدهم اضافه کرد: براساس ماده جایگزین شده واردات خودرو توسط هر فرد حقیقی و حقوقی مشروط بر صادرات خودروها و قطعات داخلی، قابل انجام اسـت که البته برای نهایی شـدن بایـد به تصویـب نمایندگان در صحـن علنی مجلس برسـد. ایزدخواه تصریـح کرد: در این ماده کلاس‌ها و سـطح کیفیت خودروهای وارداتی تعیین‌شـده و براساس این ماده خودروهایی وارد می‌شود که در داخل یا تولید نمی‌شود یا تیراژ تولید آنها کم است.

رونمایی از نخستین نمونه آزمایشی تارای برقی

ابتدای هفته جاری از نخستین نمونه آزمایشی خودرو تارای برقی گروه صنعتی ایران‌خودرو رونمایی شد و مدیرعامل گروه صنعتـی ایران‌خودرو عنـوان کرد که خودرو تـارا تمام‌برقی با نگاه داخلی‌سـازی تمام اجزا و قطعات آن طراحی شـده است. در حاشـیه این مراسـم از ۱۵ محصول حوزه خودرویی، ریلی، هوایی، فضایی، ژئوماتیک، سـنجش از دور و هوشمندسازی و همچنین نخستین نمونه آزمایشی خودرو تارای برقی رونمایی شـد تا صنایع مرتبط از مزایا و دسـتاوردهای دانش بنیان‌های کشور بهره‌مند شوند.

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

تولید خودرو برقی

از نخسـتین نمونه آزمایشـی تـارای برقـی با حضور معـاون علمـی و فنـاوری ریاسـت جمهـوری رونمایی شـد. به‌گزارش ایکوپرس، سورنا سـتاری، معاون علمی و فنـاوری رئیس‌جمهـوری در آییـن رونمایـی از تارای برقـی، گفت: خوشـحالم که نوآوری بـه صنعت خودرو رخنه کرده اما باید تلاش کنیم صاحب صنعت باشـیم نه مونتاژکار و در این صورت اسـت که به متخصص، فناور و شـرکت دانش‌بنیان نیاز داریـم. وی افزود: آینده صنعت حمل‌ونقل به هوشمندسـازی وابسـته است و باید تلاش کنیم پس از برقی‌سازی، مفهوم هوشمندسازی را در این صنعـت نهادینه کنیم. این کار هـم با تکمیل زنجیره آن امکان‌پذیر اسـت. ستاری با اشـاره به اینکه در سال‌های اخیـر فرهنـگ تازه‌ای وارد ادبیات کشـور شـده، گفت: چند سـالی است اصطلاحات جدیدی مانند صندوق‌های خطرپذیر، دانش‌بنیان‌ها و... وارد ادبیات پژوهش کشـور شـده، شـکل‌گیری زیسـت‌بوم بزرگی با بیش از ۷ هزار شـرکت دانش‌بنیان و خلاق، هم موید این موضوع است. او افزود: بیش از ۶۰ صندوق پژوهش و فناوری ایجاد شده و تعداد زیادی از صندوق بورسـی که به تامین سـرمایه ورود کرده‌اند همچنین انواع کارخانه‌های نوآوری و خیل عظیم جوانان که در ۱۰ هزار اسـتارت‌آپ فعال هسـتند هم مسـتندات دیگری برای توسعه این فرهنگ در کشور اسـت. رئیس بنیاد ملی نخبگان ادامه داد: شـکل‌گیری اقتصـاد جدیدی با ابعاد بیش از ۳۰۰ هزار میلیارد تومان و اشـتغال مستقیم بالای ۳۵۰ هزار نفر هم نتیجه توسعه علم و فناوری در کشـور اسـت. سـتاری افزود: مفاهیم ایـران سـاخت و فناوری‌هـای خلاق هـم حاصل همین تلاش‌هاست و امیدواریم این حرکت ادامه یابد.

ایران‌خودرو با نگاه داخلی‌سازی

مدیرعامل گروه صنعتی ایران خودرو نیز در این آیین بـا بیان اینکه کاهش آلایندگی‌هـا دلیل اصلی ورود به حوزه تولید خودروهای برقی اسـت، گفت: ایران‌خودرو با نگاه داخلی‌سـازی به سمت برقی‌سـازی تارا رفته و توفیقات خوبی نیز به‌دسـت آورده است. فرشاد مقیمی افزود: میزان آلایندگی محیط‌زیست گازهای گلخانه‌ای و CO_2 یکی از موضوعات مهم محیط‌زیست در جهان اسـت، طبق پیش‌بینی‌های انجام‌شـده، بـا ادامه روند فعلی در سـال ۲۰۵۰ به دو برابر تولید فعلی CO_2 در جهان می‌رسیم اما براساس هدف‌گذاری انجام‌شده باید بـه ۵۰ درصد تولید CO_2 امروز دسـت یابیم و لازمه آن هـم ایجاد تغییر در تولیدکننده‌های CO_2 اسـت که خـودرو یکی از این منابع آلاینده به‌شـمار می‌آید. ایران‌خودرو با طراحی خودرو برقی تارا حرکت خود در این مسـیر را آغاز کرده اسـت. وی با اشاره به افزایش تولید خودروهای برقی در سبد محصولات خودروسازان جهانی، اظهارکـرد: درحالی‌کـه کل خودروهای تولید در جهـان ۱۷ درصد کاهش داشـته، خودروهای برقی ۲۰ درصد رشـد داشته که نشـان می‌دهد نسل آینده خودروها در جهان به سمت خودروهای برقی می‌رود.

مدیرعامـل گروه صنعتی ایران‌خـودرو، تصریح کرد: برای اینکـه فاصله فناوری خودرو بـا جهان را کاهش دهیم، باید در این بخش فعالیت‌های خود را آغاز کنیم. گـروه صنعتی ایران‌خودرو به‌عنوان یکی از ارکان اصلی اقتصـاد خودرویی فعالیت خود را آغـاز کرده و خودرو تـارا تمام‌برقی را بـا این نگاه که تمام اجـزا و قطعات را داخلی‌سـازی کنـد، طراحی کرده اسـت. مقیمی با تاکیـد بر لزوم حمایت نهادهـای حاکمیتی برای ادامه مسیر ایران‌خودرو در طراحی و تولید خودروهای برقی، گفت: درخواسـت داریم تا حاکمیت نقشه راه را ترسیم و وظایـف هر بخش را تبیین کند تا حرکت ما که آغاز شـده متوقف نشـود. وی با بیان اینکه در نظر داریم تا از طریـق ایجاد شـبکه تامین به یک محصول دسـت یابیـم، گفت: در تارای برقی این خواسـته تحقق یافته است. مدیرعامل گروه صنعتی ایران‌خودرو، به لزوم رفع موانع اقتصادی و صنعتی‌سازی این نوع خودروها اشاره و بیـان کـرد: وزارت صنعت، معدن و تجـارت، دولت، مراکز تحقیقاتی، مجلس شـورای اسـلامی، سـازمان محیط‌زیست، شهرداری‌ها، بانک مرکزی، وزارت کشور و سایر نهادهای مرتبط بازیگران کلیدی در حوزه توسعه و بهره‌برداری صنعت خودرو برقی در کشور هستند.

وی همچنین کمک به توسعه و صنعتی‌سازی خودرو برقی را نیازمند تدوین نقشـه راه مشخصی دانست که نقش تمام سـازمان‌های مرتبط در آن مشـخص شده باشـد تا بتوان با کمک شبکه تامین، گام‌های اقتصادی و صنعتی‌سـازی آن را به‌درسـتی برداشـت. مقیمـی تصریح کرد: این اقدام ایران‌خودرو، نشـان‌دهنده توان داخلی‌سـازی و خودکفایی در زمینه تولید سیستم‌ها و زیرسیستم‌های خودرو تاراd برقی است. اما برای اینکه این نمونه‌سـازی تبدیل به صنعتی‌سازی شود نیازمند اجرای این نقشه راه هستیم تا بتوانیم به سرانجام خوبی رسیده و در آینده نزدیک شاهد شکوفایی این محصول به‌عنوان خودرو داخلـی قابل اطمینان حتی با ظرفیت صادراتی باشیم. گفتنی اسـت، نمونه خودرو آزمایشی تارای برقی در شـرکت دانش‌بنیان جتکو زیرمجموعه گروه صنعتی ایران‌خودرو توسعه یافته است.

سورنا ستاری

محسن بختیار

فرشاد مقیمی

سطح دانش و فناوری

کمبود برق و قطعی آن در چند نوبت مشـکلاتی را برای واحدهای صنعتـی و البته خانواده‌ها به‌وجود آورده اسـت. اما در این راسـتا گروه صنعتی ایران‌خودرو در حوزه انرژی مسـئولیت‌های اجتماعی خود را به‌خوبـی انجام داده و در زمان پیک مصرف و اوج گرمـا، با صرفه‌جویی ۴۰ مگاواتی در جلوگیـری از قطعی برق حدود ۳۰ هزار خانوار همکاری کرده اسـت. محسـن بختیار، معـاون امـور برنامه‌ریزی و اقتصادی وزیر نیـرو در بازدید از خطوط تولید ایران‌خودرو و نشسـت با مدیرعامل این شرکت، خودروسازی را صنعتی پیشران در اقتصاد کشورها خواند و گفت: فعالیت‌هایی که در ایران‌خودرو انجام می‌شود از اهمیت بسیار بالایی برخوردار اسـت. هر کشـوری که شاخص‌های توسـعه‌یافتگی را طی کرده و به سـطحی از بلوغ رسیده، به‌طور قطع در آن کشور صنعت رشـد کرده که در این میان شرکت ایران‌خودرو این شاخصه و ویژگی مهم را داراست. معاون امور برنامه‌ریزی و اقتصادی وزیر نیرو خودروسازی و شرکت ایران‌خودرو را در میان همه صنایع بسیار مهم ارزیابی کرد و گفت: ارتباط این صنعت با بیش از ۶۰ صنعت دیگر زمینه اشـتغالزایی را در کشـور فراهم می‌کند و محصولاتش در دید و قضاوت مردم قرار داشته و زمینه رفاه آنها را فراهم می‌کند. بختیار تصریح کرد: دسـتاوردهای ایران‌خودرو نشان می‌دهد توانمندی و سـطح دانش و فناوری این شرکت به‌ویژه در خطوط تولید و محصـولات جدید، هم‌تراز با سـایر خودروسـازان بزرگ جهانی بوده و این موضوع سبب بالندگی است؛ ایران‌خودرو با تنوع محصولات که همراه با افزایش کیفیت اتفاق می‌افتد، رضایـت مردم را روزبه‌روز افزایش خواهـد داد. معاون وزیر نیـرو حضـور در بازارهای جهانی را یکـی از رموز موفقیت صنایع دانسـت و گفت: ایران‌خودرو نیز با عرضه محصولات جدیدی مانند تارا به‌دنبال حضور در این بازارهاست. بختیار آغـاز زودهنـگام فصل گرما را یکی از عوامـل مهم افزایش مصرف انرژی برشـمرد و گفت: هر یـک درجه افزایش دما حدود ۱۳۰۰ مـگاوات مصرف را افزایـش می‌دهد علاوه‌بر اینکـه افزایش دما در بازدهی نیروگاه‌ها نیز تاثیر مسـتقیم دارد. به‌عنـوان نمونه با افزایـش ۱۰ درجه دمای محیط به میزان ۶.۲ درصد از توان تولیدی واحدهای حرارتی کاسـته می‌شـود. وی تامین برق از بورس انرژی را از دیگر اقدامات مهـم و ارزشـمند ایران‌خودرو دانسـت واتفـزود: اقدامات انجام‌شـده در ایران‌خـودرو، مزیت‌هایی برای این شـرکت نسـبت‌به سایر شـرکت‌هایی که در این زمینه فعالیت‌های مناسـبی نداشته‌اند، به همراه خواهد داشت. بختیار تصریح کرد: اقدامات ایران‌خودرو در حوزه انرژی و حفظ منابع ملی، می‌تواند الگویی برای سایر صنایع باشد.

برند ایران‌خودرو جایگزین خارجی‌ها

مدیرعامل گروه صنعتـی ایران‌خودرو نیز در این نشست با اشاره به رویکرد داخلی‌سازی محصولات، کاهش تیراژ تولید هم‌زمان با آغاز دور دوم تحریم‌ها را ناشی از ترک بازار از سوی شرکا دانست و تصریح کرد: برای جلوگیری از شـکل‌گیری شرایط مشابه، تولید را براسـاس توان و دانش داخلی برنامه‌ریزی کرده‌ایم، به‌گونه‌ای که سهم برند ایران‌خودرو از کل محصولات را از ۲۷ درصد در سـال گذشته به ۴۰ درصد در امسـال خواهیم رساند. فرشاد مقیمی از عرضه محصـول تارا در روزهای آینـده خبر داد و گفت: برنامه عرضه فیس‌لیفت این محصول هم‌زمان با آغاز تحویل به مشتریان در دستور کار قرارگرفته تا بتوانیم متفاوت در بازارها حاضر شویم.

مدیرعامل گروه صنعتـی ایران‌خودرو با تاکید بر جدیت در اجرای برنامه‌های کاهش مصرف سوخت و توسعه قوای محرکه، افزود: تلاش می‌کنیم تا ریل توسـعه ایران‌خودرو را به‌گونه‌ای طراحی و ترسیم کنیـم کـه حرکت به سـمت موفقیت با سـهولت بیشتری محقق شود.

او در ادامـه گفت: در طراحی محصولات نگاه‌مان به بازار داخل نیسـت بلکه بازارهـای بین‌المللی را هدف قرار داده‌ایم. با این الگوی فکری توانسـته‌ایم، تاییدیه رسـمی و ایمـارک بین‌المللی اسـتاندارد ایمنـی عابرپیاده تارا را دریافـت کنیم و این بدان معناسـت که این خودرو قابلیت صادرات به اروپا را دارد. وی تصریح کرد: ایـن تفکر در ایران‌خودرو با توجه به زیرسـاخت و ظرفیت‌های موجود در کنار رفع موانع، اهداف تولیـد را محقق خواهد کرد. در این نشسـت گزارشـی از عملکرد و دسـتاوردهای گروه صنعتی ایران‌خودرو در شـرایط سخت تحریم و کرونا در حوزه‌های مختلف تولید، کیفیت، فروش و خدمات پس از فروش ارائه شد.

گفتنی اسـت، گروه صنعتی ایران‌خودرو با هدف مدیریـت و صرفه‌جویی انرژی، با تغییر در سـاعات شیفت‌های کاری سالن‌های تولید به‌منظور کاهش مصـرف برق در سـاعات پیـک مصـرف و برخی اقدامات دیگر، با برق منطقه همکاری کرده اسـت. پروژه‌های اجرا شـده در گروه صنعتی ایران‌خودرو مصرف روزانه برق را به شـکل قابل‌توجهی کاهش داده اسـت، علاوه‌بر اینکه نیروگاه‌های ایران‌خودرو روزانـه حـدود ۹ مگاوات بـرق تولید و به شـبکه سراسری نیز تحویل می‌دهد.

عرضه خودرو در بورس با اصلاح طرح

عضو کمیسـیون اقتصادی مجلس شـورای اسلامی با بیان اینکه نرخ پایه کالا براساس نرخ تمام‌شده با محاسبه یک سود حداقلـی در بورس تعیین می‌شـود، گفت: براسـاس اظهارات مدیـران بازار بورس، عرضه خودرو در بورس کالا پس از اعمال تغییراتی در سـازکارها امکان‌پذیر اسـت. مهـدی طغیانی در گفت‌وگـو با خبرخودرو درباره دسـتوری بودن نرخ خودرو در طرح عرضه در بورس کمیسیون صنایع مجلس شورای اسلامی و همچنین مخالفت مجلس با آزادسازی نرخ خودرو و تعارض آن با ایـن موضوع که بورس مبتنی بر قیمت‌گذاری آزاد است، اظهارکرد: سازکار بورس مبتنی بر عرضه دستوری کالا نیست، به‌طوری که پس از تعیین نرخ پایه براسـاس نرخ تمام‌شـده با محاسـبه یک سود حداقلـی در بورس، خرید براسـاس قاعده حراج رخ می‌دهـد. وی گفت: پس از عرضـه خودرو در بورس کالا، نرخ حراج و نرخی که در بازار نهایی می‌شـود، تعیین‌کننده نرخ خواهد بود. طغیانی درباره تقسیم مابه‌التفاوت نـرخ پایه و فروش در بورس بـه چند بخش و واریز آن به حسابی غیر از حسـاب خودروسازان به‌عنوان یکی از موانع تولید و احتمال بروز فساد و با توجه به اختلاف نظرات میان نمایندگان و همچنین اعتراض خودروسـازان نسـبت‌به این موضوع گفت: پیشنهاد مطرح‌شـده از سـوی نمایندگان کمیسیون صنایع مبتنی بر نگاه توسـعه‌ای اسـت و مشـکل اصلی در صنعت خودرو کشور درحال‌حاضر، مسائلی نظیر سرمایه‌گذاری و پرداخت بدهی قطعه‌سـازان است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسـلامی تصریح کرد: متاسفانه پرداخت کامل مابه‌التفـاوت حاصل بـه خودروسـازان، عملا ممکن اسـت، تحقق بخشـی از اهـداف قانون‌گذار را نیمه‌تمـام بگذارد و در مسیرهایی هزینه شـود که مدنظر قانون‌گذار نباشد؛ بنابراین پیشـنهاداتی مبنی بر واریز مسـتقیم سـود حاصل از فروش به حسـاب قطعه‌سـاز، هزینه آن در بخش‌های سرمایه‌گذاری تحقیق‌وتوسعه مطرح شده است.

روی خط خبر

آمادگی سرمایه‌گذاری بخش صنعت در حوزه برق

معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجـارت بـا اشـاره بـه آمادگـی بخش صنعت بـرای احداث نیروگاه‌هـای جدید در مناطـق گوناگون کشـور گفت: در صورت صدور مجوز از سـوی وزارت نیرو، ساخت این نیروگاه‌ها با ظرفیت ۱۰ هزار و ۵۳۶ مگاوات انجام خواهد شد. به‌گزارش شـاتا، سـعید زرندی درباره همـکاری وزارت صنعـت، معدن و تجارت برای تامین بخشـی از برق کشـور گفت: با توجه به ظرفیتی که در بخش صنایع برای اجرای این کار وجود دارد و به‌دنبال مذاکرات انجام‌شده با مسئولان وزارت نیرو درباره کمک بخش صنعت کشور به ارتقای تولیـد برق پایدار و همچنیـن آمادگی وزارت صنعت، معدن و تجارت برای سرمایه‌گذاری در حوزه نیروگاهی در قالب طرح اقتصاد مقاومتی با شـرکت‌های برتر، ایـن موضوع در نامه‌ای به معـاون وزیـر نیرو در امور بـرق و انرژی اعلام شـد. وی گفت: تامین برق مطمئن، مستمر و پایـدار صنایع انرژی‌بر و شـهرک‌های صنعتی و افزایـش بهـره‌وری و کاهش شـدت انرژی در بخـش صنعت و معـدن، باتوجه به آمادگی بنگاه‌ها برای سرمایه‌گذاری در احداث نیروگاه از اهداف این طرح اسـت. معاون طرح و برنامه وزارت صنعـت، معـدن و تجارت با اشـاره به اهمیـت تعریف یک مدل اقتصادی مطلوب، بر سـرمایه‌گذاری بخش صنعت در زمینه ساخت نیروگاه‌هـا تاکیـد کرد و گفـت: ۱۳ پروژه در نقاط گوناگون کشـور، با مشارکت و همکاری ۱۲ سـرمایه‌گذار از بخش‌هـای صنایع معدنی به‌علاوه سـازمان تعریف‌شده که با صدور مجوز از سوی وزارت نیرو، در مجموع حدود ۱۰ هزار ۵۳۶ مگاوات ظرفیت تولید به شبکه برق کشور اضافه خواهد شد.

نیاز شهرک‌های صنعتی به آب

معـاون وزیر صنعت، معـدن و تجارت گفت: تاکنون بیش از ۱۶ هزار لیتر بـر ثانیه آب برای شـهرک‌ها و نواحـی صنعتی کشـور تامین شـده اما ایـن مناطق دست‌کم به ۱۴ هزار لیتر آب دیگر نیاز ضروری دارند. به‌گزارش شـاتا، علی رسولیان در مراسم بهره‌برداری از طرح استحصال آب صنعتی برای مصـرف در صنایع شـهرک صنعتـی رازی در جنوب اصفهان افزود: هم‌اینک در شـهرک‌های صنعتی کشور با مشکل جدی تامین آب مواجه هستیم، به‌گونه‌ای که ۲ هزار و ۳۰۰ لیتر آب را تا ۲ سال آینده باید به این نقاط صنعتی برسانیم. وی اضافـه کـرد: سـازمان صنایـع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران در زمینه اجرای طرح انتقال آب از خلیج‌فارس مشـارکت می‌کند تا از آب دائم و مسـتمر بهره‌مند شویم اما این طرح زمان‌بر اسـت. رئیـس هیات‌مدیره و مدیرعامل سـازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایـران ادامه داد: توافقنامه‌هایی برای اسـتفاده از آب تصفیه‌شـده از محل پسـاب شهرک‌های صنعتی در بسیاری از استان‌ها امضاشده و امروز یکـی از بزرگ‌ترین این طرح‌ها افتتاح شـد و با بهره‌برداری از این طرح که اجرای آن در راستای توسـعه استان اصفهان اسـت، آب مطمئنی به شـهرک‌ها و نواحی صنعتی می‌رسد. رسولیان خاطرنشان کرد: سال گذشته سرمایه‌گذاری در حوزه صنعت و شهرک‌های صنعتی دو برابر شد و هم‌اینـک نیز ۸۲۸ شـهرک و ناحیه صنعتی فعال در کشـور وجود دارد که یکی از افتخارات نظام اسـلامی به‌شـمار می‌روند. وی اظهارکرد: بیش از یک میلیون نفر به‌طور مسـتقیم در ۴۸ هزار واحد صنعتی کشور مشغول به‌کار هستند و تاکنـون ۲۳۴ تصفیه‌خانـه فاضلاب در ۱۹۱ شـهرک صنعتی کشور ایجاد شده است. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه طرح بازیابی آب از پساب در ۷۳ تصفیه‌خانه شهرک‌ها و نواحی صنعتی انجام‌شـده است، افزود: روزانه ۳۵ هزار مترمکعب آب از پساب بازیابی می‌شود و با اسـتفاده از شـهرک‌های صنعتـی نیاز آبی صنعـت را تامین خواهیم کرد تا فعالان صنعتی مشکلی برای تامین آب و توسعه واحدهای خود نداشـته باشند. همچنین رسولیان از چند واحد صنعتـی بازدید کـرد و در گفت‌وگو با مدیران و کارگـران این واحدهـای تولیدی، از نزدیک در جریـان توانمندی‌ها، رونـد فعالیت و مهم‌ترین مسائل و مشکلات آنها قرار گرفت.

یادداشت

هوش مصنوعی و کسب‌وکارهای مالی

علی بغدادی
کارشناس خدمات داده

وقتی انتظارات مشتریان از راهکارهای هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در طول سال گذشته میلادی را وارسی می‌کنیم به مواردی مانند بهینه‌سازی مدیریت سبد سهام و سرمایه‌گذاری و همچنین پیشنهاد محصولات سرمایه‌گذاری شخصی‌سازی‌شده بر می‌خوریم.

کارشناسان معتقدند در طول سال ۲۰۲۱ نیز همین انتظارات از این فناوری نوین وجود خواهد داشت. هرچند مباحثی پیرامون دقت و اصول اخلاقی در این زمینه مطرح می‌شود اما در نهایت می‌توان گفت این فناوری در میان متقاضیان و کاربران بسیار محبوب است و همین موضوع خبر از کارآمدی هوش مصنوعی در بین اقشار مختلف دارد.

اما بحثی که اخیرا به‌عنوان یکی از راهکارهای توسعه‌یافته مطرح شده، مشاوره‌ای است که اصطلاحا از سوی ربات‌ها به انسان داده می‌شود تا در زمینه سرمایه‌گذاری بتواند استراتژی صحیح و کارآمدی را انتخاب کند. این فناوری جدید که تحت عنوان «مشاوران رباتی» شهرت یافته، باتوجه به درآمد مشتریان، رفتارهای سرمایه‌گذاری جاری، میل به ریسک و... بهترین فرصت‌های سرمایه‌گذاری را به افراد پیشنهاد می‌کند.

سازکار فعالیت مشاوران رباتی بر پایه استفاده از اطلاعاتی است که از طریق پرسش‌نامه‌های آنلاین در اختیار هوش مصنوعی قرار می‌گیرد و در نهایت کار به ارائه استراتژی‌های سرمایه‌گذاری برای کاربران ختم می‌شود که مبتنی بر الگوریتم براساس نیازها و اولویت‌های مشتریان است. همین مسئله نیز باعث شده چشم‌انداز ورود سیستم‌های پالایش‌گر داده و الگوریتم‌های خودآموز و کاملا خودکار به عرصه سرمایه‌گذاری و کمک به سرمایه‌داران در سال ۲۰۲۱ میلادی روشن‌تر از هر زمان دیگری باشد.

▣ بهینه‌سازی فرآیند

بهینه‌سازی فرآیند یکی از مرسوم‌ترین اهداف هوش مصنوعی و یادگیری ماشین در فناوری مالی است که پیش‌بینی می‌شود در طول سال ۲۰۲۱ به میزان قابل‌توجهی رشد کند. این امر می‌تواند به کاهش میزان کار فیزیکی در مجموعه‌های مختلف ختم شود که در نهایت باعث افزایش میزان بهره‌وری و کارآیی خواهد شد. هوش مصنوعی می‌تواند در زمینه خودکار کردن روندهای مراکز ارتباطی، بهینه‌سازی فرآیندهای بروکراتیک تماس با مشتری در قالب ربات‌های گفت‌وگو CHATBOT و بهبود آموزش به کارمندان استفاده شود.

همان‌طور که پیش‌تر نیز گفته شد اگر شاهد روند خودکارسازی هرچه بیشتر سیستم‌های ادارات و خدمات‌رسانی به مشتریان در سال جاری باشیم، به‌طور اجتناب‌ناپذیری فناوری هوش مصنوعی نیز پیشرفت‌های گسترده‌ای را به خود خواهد دید. اگر همه چیز طبق پیش‌بینی‌ها پیش برود قطعا در حوزه‌هایی مانند تجزیه‌وتحلیل کلان‌داده، پاسخ به پرسش‌های مشتریان و گزارش‌گیری شاهد تقویت حضور فناوری‌های نوین خواهیم بود که به‌دلیل رسوخ فناوری هوش مصنوعی در حوزه‌های گوناگون کسب‌وکارهای بزرگ و کوچک میسر شده است.

▣ اعتبارسنجی منسوخ‌شده

سیستم‌های اعتبارسنجی به‌دلیل پیشرفت‌های فناوریک روزافزون منسوخ شده و از رده خارج محسوب می‌شوند. الگوهای اعتبارسنجی براساس ویژگی‌های محدود جمعیت‌شناسانه‌ای مانند شغل، سن، نژاد، جنسیت و... کار می‌کنند که به همین دلیل جزئیات محدودی از کاربران را در نظام تصمیم‌گیری خود دخالت می‌دهند.

اما هوش مصنوعی و یادگیری ماشین این خلأها و محدودیت‌ها را به‌میزان قابل‌ملاحظه‌ای پوشش داده و سیستم‌های اعتبارسنجی را به‌نوعی تکامل بی‌سابقه رسانده‌اند که باعث شده ریسک‌های کاربران به‌صورت دقیق‌تری مورد ارزیابی قرار گیرد، این در حالی است که تا پیش از این یک الگوی کلیشه‌ای و تکراری متشکل از شاخص‌های محدود را در بر می‌گرفت که در بسیاری از موارد نیز با یکدیگر مشابهت‌های بسیاری داشتند.

▣ امنیت را جدی بگیریم

از مهم‌ترین نگرانی‌های موجود در بین صاحبان کسب‌وکارهای مالی می‌توان به مدیریت تراکنش‌های مالی، تقلب در افتتاح حساب و همچنین کلاهبرداری در حساب‌های بانکی اشاره کرد که به‌عنوان یکی از معضلات این حوزه همواره مورد تاکید صاحبان مشاغل بوده است.

طبق گزارشی که موسسه اکسپریان (Experian) در سال ۲۰۲۰ میلادی منتشر کرده بالغ بر ۵۵ درصد کسب‌وکارهای فعال در سطح جهان، جریان داشتن فعالیت‌های کلاهبردارانه و اقدامات متقلبانه را گزارش کرده‌اند که ۶۰ درصد آنها معتقدند این میزان در مقایسه با آمار مشابه سال پیش افزایش چشمگیری داشته است؛ از همین رو شرکت‌ها و کسب‌وکارهای مالی در پی بهره‌جویی از سیستم‌های دیجیتالی هستند تا با استفاده از این روش راه‌های تقلب را بر کلاهبرداران ببندند. البته این اقدامات نیز باعث نشده کلاهبرداران به‌طور کلی موفقیتی به‌دست نیاورند اما کار به قدری سخت و پیچیده شده که کلاهبرداران مجبور به پیدا کردن راه‌های خلاقانه‌تری برای فعالیت‌های مجرمانه خود شده‌اند.

باتوجه به این گزاره که حدود ۸۸ درصد مشتریان، در زمان مراجعه و ارتباط بیش از هر چیز در پی اعتمادسازی هستند، موسسات مالی هم لاجرم در پی بهره بردن از فناوری‌های نوینی مانند هوش مصنوعی هستند تا هر قدر امکان‌پذیر است راه‌های کلاهبرداری را به روی متقلبان بسته و منافذ سیستم خود را پر کنند.

جزئیات قانون مالیات ارزش افزوده طلا

معاون درآمدهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی گفت: قانون جدید مالیات ارزش افزوده معاملات طلا از ۱۲ دی امسال اجرایی می‌شود و اصل طلا از این مالیات معاف و ۹ درصد مالیات به کارمزد و اجرت تعلق می‌گیرد. به گزارش مهر، محمد مسیحی در برنامه زنده تلویزیونی درباره قانون جدید مالیات ارزش افزوده خرید و فروش طلا گفت: در لایحه اصلاحیه‌ای که ازسوی دولت به مجلس تقدیم شده بود، ۳ درصد مالیات ارزش افزوده برای کارمزد و اجرت خرید و فروش طلا پیشنهاد شده بود اما در مصوبه نهایی نمایندگان، مالیات ارزش افزوده برای اجرت و کارمزد فروش طلا به ۹ درصد افزایش یافت و اصل طلا از مالیات ارزش افزوده معاف شد. در یک هفته اخیر برای مردم و فروشندگان طلا ابهام ایجاد شده بود اما در قانون آمده ۶ ماه پس از تاریخ ابلاغ، این قانون لازم‌الاجراست که بر همین اساس از ۱۲ دی اصل طلا معاف از مالیات ارزش افزوده خواهد بود اما اجرت و کارمزد آن مشمول ۹ درصد مالیات ارزش افزوده خواهد بود. وی تاکید کرد: اگر این قوانین رعایت نشود، یعنی اگر طلافروشان نرخ اصل و اجرت و کارمزد را تفکیک نکنند، علاوه بر اینکه اجرت و کارمزد مشمول ۹ درصد مالیات ارزش افزوده می‌شود، ۹ درصد دیگر به‌عنوان جریمه غیرقابل بخشش به فروشندگان طلا تعلق خواهد گرفت که این جریمه ۹ درصدی قابل انتقال به مشتری نخواهد بود. شمش طلا اعم از واردات و عرضه آن طبق قانون از پرداخت مالیات ارزش افزوده معاف است.

چرا شکاف طبقاتی در ایران رو به تعمیق است؟

کاریکاتور توزیع ثروت

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

عکس: آیدا فریدی

کاستن از عمق شکاف بین فقرا و ثروتمندان در طول سال‌های پس از تشکیل دولت مدرن در ایران یکی از دغدغه‌های اصلی حاکمیت بوده است. البته این دغدغه در برخی مقاطع زمانی در اذهان حاکمان پررنگ‌تر بوده و در برخی دوره‌ها نیز این موضوع در بین سطور سیاست‌های اقتصادی و اجتماعی کشور رنگ باخته است. کارشناسان بر این باورند که در طول سال‌های اخیر این شکاف باوجود شعارهای گسترش رفاه و توزیع ثروت به‌میزان بی‌سابقه‌ای تعمیق شده و به سطح خطرناکی رسیده است. البته عده‌ای از کارشناسان نیز معتقدند تحریم‌های یکجانبه دولت ترامپ در سال‌های اخیر منجر به تشدید بحران فقر و افزایش فاصله طبقاتی شده است. هرچند مدت‌هاست که مراجع ذی‌ربط از انتشار آمارهایی مانند ضریب جینی که بیانگر میزان فاصله بین اقشار کم‌درآمد و ثروتمندان است، ممانعت می‌ورزند اما مشاهدات معمول و روزانه این موضوع را به ناظران گوشزد می‌کند که فاصله طبقاتی بدون شک افزایش یافته است. بسیاری از اقتصاددانان با تاکید بر این نکته که کشورهای توسعه‌یافته با استمداد از ابزارهایی نظیر مالیات موفق به کاهش فاصله طبقاتی بین فقیر و غنی شده‌اند، معتقدند دولت ایران نیز برای افزایش قدرت خرید اقشار کم‌درآمد می‌تواند از ابزارهایی مانند مالیات، یارانه، افزایش حداقل دستمزد، سیاست‌های تحریک تقاضا و... استفاده کند اما در ۸ سال اخیر رویکرد به‌گونه‌ای بوده که از اجرای هرگونه سیاست حمایتی دوری گزیده یا سیاست‌ها نتایج قابل‌قبولی نداشته‌اند.

تعامل با هدف فقرزدایی

ابراهیم نکو، نماینده مردم رباط‌کریم و عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اهمیت ضریب جینی در اقتصاد به ایلنا گفت: ضریب جینی یکی از شاخص‌های مهم است که برای درک بهتر فاصله طبقاتی مورد اندازه‌گیری قرار می‌گیرد و می‌تواند شرحی از وضعیت اقشار درآمدی را به پژوهشگران و کارشناسان بدهد.

وی در ادامه افزود: در مجلس نیز نمایندگان با بهره بردن از همین فاکتورها اقدام به قانون‌گذاری می‌کنند که همین امر اهمیت شاخص‌هایی مانند ضریب جینی را به ما یادآور می‌شود.

نکو با تاکید بر نقش تقنینی و نظارتی مجلس عنوان کرد: در یک سال اخیر مجلس یازدهم سعی داشته با تعامل درصدد بهبود شرایط معیشتی دهک‌های پایین جامعه بر آمده و اصطلاحا ضریب جینی را که نمایانگر فاصله طبقاتی است، کاهش دهد.

این نماینده مجلس ادامه داد: البته نباید فراموش کرد که نقش مجلس نظارت است و سهمی در اجرای سیاست‌ها در کشور ندارد اما تلاش شد طی همکاری با دولت دوازدهم در راستای بهبود شرایط اقدام کنیم. نماینده مردم رباط‌کریم در مجلس با یادآوری برخی اقدامات مجلس در راستای کاهش فاصله فقیر و غنی به ایلنا گفت: از جمله قوانین مصوب در راستای کاهش فاصله طبقاتی می‌توان به طرح مالیات بر خانه‌های خالی اشاره کرد که کلید اجرای آن در اردیبهشت زده شد و خوشبختانه دولت نیز برای اجرای آن تعامل خوبی با مجلس داشته است. موضوع بودجه ۱۴۰۰ نیز باوجود فرازونشیب‌های زیادی که داشت در راستای بهبود معیشت تنظیم شد تا باتوجه به شرایط کنونی کشور باری از روی دوش مردم برداشته شود. این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به موضوع پرداخت یارانه‌های نقدی بیان کرد: یکی دیگر از طرح‌های مجلس موضوع یارانه‌های معیشتی است که درباره افزایش آن بارها شاهد مباحثاتی در مجلس بوده‌ایم. البته فعلا یارانه‌های نقدی به اجرا در نیامده اما باتوجه به رویکرد رئیس‌جمهوری منتخب، به‌نظر می‌رسد در ماه‌های آینده روال کار تغییراتی داشته باشد.

نکو در پایان خاطرنشان کرد: یکی از موانع اصلی بر سر راه اقتصاد کشور موضوع تحریم‌ها است که باید از میان برداشته شود و به‌نظر می‌رسد دولت سیزدهم نیز همین رویه را در پیش خواهد گرفت زیرا ما به منابع حاصل از صادرات نفت دسترسی نداریم و باید تمام تلاش خود را به‌کار بندیم تا منابع بلوکه شده وارد کشور شوند و پیرو آن طرح‌های مختلف اعم از برنامه‌های حمایتی به اجرا در آید.

باید از تجارب جهان استفاده کرد

سید کمیل طیبی، استاد تمام اقتصاد دانشگاه اصفهان با اشاره به سیاست‌های اجرایی در کشورهای مختلف برای کاهش ضریب جینی به ایلنا گفت: بسیاری از کشورهای اروپایی به‌دلیل اهمیت یافتن رفاه اجتماعی از ابزارهایی استفاده می‌کنند تا شکاف بین فقرا و ثروتمندان تا جای ممکن کم و کمتر شود. برخی از این ابزارها بسیار کارآمد هستند و تجربه نیز نشان داده که در اغلب کشورها می‌توان از آنها بهره جست که اقتصاد ایران نیز از آن جمله است.

وی در ادامه افزود: از جمله این ابزارها می‌توان به اخذ مالیات از ثروتمندان اشاره کرد تا دولت‌ها بتوانند سیاست‌های رفاهی را اجرایی کرده و معیشت اقشار کم‌درآمد را بهبود بخشند.

طیبی ضمن اشاره به سیستم‌های اقتصادی در کشورهای حوزه اسکاندیناوی عنوان کرد: سیاست‌های رفاهی در کشورهای شمال اروپا و اسکاندیناوی به میزان بیشتری اجرا می‌شوند که نروژ و سوئد از موفق‌ترین آنها هستند. برای مثال در سوئد شاهد اخذ مالیات سنگین از ثروتمندان هستیم و در عوض سیستم‌های تقویت معیشت اجرایی می‌شود که همین امر نیز بهبود ضریب جینی و کاهش فاصله طبقاتی را به‌دنبال دارد.

وی ادامه داد: البته در اقتصادهای دولتی و بسته نیز با توجیه کاهش فاصله بین فقرا و ثروتمندان شاهد دخالت دولت‌ها در بخش‌های مختلف هستیم، اما به‌طور کلی تجربه این نوع مدیریت اقتصادی موفقیت زیادی را نشان نمی‌دهد.

▣ راه را اشتباه می‌رویم

مدیر قطب اقتصاد بین‌الملل دانشگاه اصفهان با نادرست دانستن برخی سیاست‌های حمایتی در کشورمان با ذکر مثالی به ایلنا گفت: یکی از سیاست‌های نادرستی که متاسفانه در کشور ما نیز اجرا می‌شود، پرداخت یارانه نقدی به همه شهروندان است که باعث می‌شود حجم عظیمی از سرمایه از دست برود، در حالی که با سرمایه‌گذاری این منابع در حوزه‌های مختلف اقتصادی می‌توان اقدام به ایجاد کسب‌وکارهای گوناگون کرد تا اقشار کم‌درآمد و بیکاران بتوانند وارد بازار کار شده و درآمد نسبتا بهتری را کسب کنند.

طیبی در پایان ضمن تاکید بر اهمیت استفاده از تجارب موفقیت‌آمیز سایر کشورها در مهار پدیده فقر، خاطرنشان کرد: سیاست پرداخت یارانه در برخی از سیستم‌های اقتصادی از جمله دولت‌های رفاه نیز اجرا می‌شود اما می‌توان گفت نحوه اجرای این طرح در این دست اقتصادها به‌طور کلی با آنچه در ایران پیاده می‌شود، در تعارض و تضاد است؛ از همین رو گفته می‌شود دولت ما می‌تواند با الگوگیری از اقتصادهای موفق و بزرگ جهان در راستای کاهش فاصله بین فقیر و غنی اقدام کند که از آن جمله می‌توان به تجارب کشورهایی مانند ترکیه اشاره کرد.

البته اقتصاد کشورها مختصات مختلف و متفاوتی دارند اما می‌توانیم با الگوگیری از این ساختارها وضعیت معیشتی مردم را بهبود بخشیم. هرچند پیش از هر اقدامی باید درصدد رفع موانع دیپلماتیک و سیاسی بر آمده و آنها را از پیش پای اقتصاد برداریم؛ در غیر این صورت بسیاری از این برنامه‌ها امکان عملیاتی شدن ندارند.

اقتصاد کشورها مختصات مختلف و متفاوتی دارند اما می‌توانیم با الگوگیری از این ساختارها وضعیت معیشتی مردم را بهبود بخشیم

سخن پایانی...

با مرور سرتیتر رسانه‌های رسمی کشور در ۴ سال اخیر، حرف‌های رئیس‌جمهوری دوازدهم را می‌بینیم که بارها از جریان داشتن جنگی اقتصادی بین کشورمان و دولت ایالات متحده امریکا سخن به میان آورده، زیرا تحریم‌های یکجانبه و ظالمانه امریکا باعث کاهش درآمدهای نفتی ایران و به‌تبع کوچک‌تر شدن سفره مردمی شده که دهه‌ها وابستگی زیادی به دلارهای نفتی داشته‌اند. اگر بپذیریم که گزاره جنگ اقتصادی صحیح است این انتظار می‌رود که دولت نیز در زمینه اقتصاد سیاست‌های کشوری در حال جنگ را در پیش بگیرد، نه اینکه هر آنچه تحت عنوان آزادسازی اقتصاد شناخته می‌شود را در دوره‌ای به اجرا گذارد که شدیدترین فشارهای تحریمی بر گرده مردم سنگینی می‌کند، این در حالی است که سایر کشورها که مسیر مشابهی را طی کرده یا می‌کنند تمام تلاش خود را به‌کار می‌گیرند تا فرآیند خصوصی‌سازی یا همان آزادسازی اقتصاد کمترین فشار را به اقشار کم‌درآمد وارد کند اما دولت دوازدهم در عین ناباوری در مقطعی دست به اجرای این برنامه زد که نرخ دلار تنها در عرض یک سال جهشی حدود ۷۰۰ درصدی را تجربه کرد و تورم نیز از مرز ۴۰ درصد گذشت. البته در مقاطعی نیز برنامه‌هایی مانند آنچه به اسم «طرح تحول نظام سلامت» (در دولت یازدهم) شناخته می‌شود در دستور کار قرار گرفت اما با آغاز به کار دولت دوازدهم و تغییر کادر مدیریتی وزارت بهداشت شاهد توقف اجرای آن بودیم که انتقاد بسیاری از صاحب‌نظران و همچنین شهروندان فرودست را در پی داشت. البته باتوجه به شعارهای انتخاباتی به‌نظر می‌رسد دولت سیزدهم با رویکردی متفاوت نسبت به آنچه گفته شد شروع به کار خواهد کرد؛ هرچند برخی نیز معتقدند وضعیت درآمدهای نفتی به قدری نامساعد است که هیچ دولتی نمی‌تواند بدون اقدام در جهت حل معضلات دیپلماتیک و همچنین محدودیت‌های بانکی دست به اجرای سیاست‌های حمایتی بزند. با این همه بخش بزرگی از اقشار کم‌درآمد نسبت به بهبود شرایط اقتصادی جامعه امیدوارند زیرا معتقدند دولت سیزدهم می‌تواند بسیاری از موانع دیپلماتیک بر سر راه اقتصاد کشور را برداشته و گره از کار معیشت باز کند.

باجه خبر

▣ کارت‌های بانکی و شناسایی بازنشستگان ادغام شد

کارت بانکی یکپارچه با کارت شناسایی فرهیختگان بازنشستگی کشوری طی مراسمی با حضور وزیرتعاون، کار و رفاه اجتماعی، مدیرعامل صندوق بازنشستگی کشوری و مدیرعامل بانک صادرات ایران رونمایی شد. به گزارش ایسنا، همزمان با افتتاح دو طرح مرکز اطلاعات و داده‌های (Data Center) صندوق بازنشستگی کشوری و «روایت‌خانه صبا» مرکز اسناد تاریخی و مدیریت دانش این صندوق، از کارت یکپارچه شناسایی و کارت بانکی بازنشستگان کشوری توسط بانک صادرات ایران و صندوق بازنشستگی کشوری رونمایی شد. در این مراسم وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با بیان اینکه فرآیند دولت الکترونیک و تحول دیجیتال در صندوق بازنشستگی کشوری به‌خوبی پیش رفته، تاکید کرد ارتباط مستقیمی بین توسعه دولت الکترونیک و مبارزه با فساد وجود دارد. طبق اعلام بانک صادرات، محمد شریعتمداری با استقبال از تلاش‌های بانک صادرات ایران و حمایت‌های صورت‌گرفته برای تسهیل ارائه خدمات بانکی به بازنشستگان این صندوق، در این نشست در جمع نمایندگان تشکل‌های صنفی بازنشستگان کشوری گفت: واقعیت این است که مشکلات بازنشستگان تنها مشکلات مالی نیست و باید به سایر مشکلات از جمله دغدغه‌های اجتماعی و فرهنگی آنها نیز توجه داشت.

▣ سقوط آمار چک‌های برگشتی جدید به ۳.۵ درصد

سخنگوی اجرای قانون جدید چک گفت: از ابتدای فروردین تا پایان خرداد امسال از چک‌های جدید صیادی که مبادله شده‌اند، حدود ۳.۵ درصد و از چک‌های قدیمی ۸.۵ درصد برگشت خورده است. به گزارش مهر، آمنه نادعلی‌زاده درباره آخرین وضعیت آمار موبوط به چک‌های برگشتی گفت: از چک‌های جدید صیادی که مبادله شده‌اند حدود ۳.۵ درصد آنها برگشت خورده است؛ بر این اساس می‌توان گفت نسبت چک‌های برگشتی به چک‌های مبادله‌ای از ابتدای فروردین تا پایان خرداد امسال برای چک‌های جدید صیادی به ۳.۵ درصد رسیده است. وی خاطرنشان کرد: این آمار نشان می‌دهد قانون جدید چک موثر واقع شده و آمار چک‌های برگشتی جدید صیاد بسیار پایین آمده است. سخنگوی اجرای قانون جدید چک در ادامه خاطرنشان کرد: از ابتدای فروردین تا پایان خرداد امسال، آمار چک‌های برگشتی قدیمی به چک‌های مبادله‌شده هم به ۸.۵ درصد رسیده است. نادعلی‌زاده درباره کل چک‌های جدید صیادی که بین مردم توزیع شده، عنوان کرد: از ابتدای سال تاکنون نزدیک ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار دسته چک جدید صیادی توزیع شده که شامل ۴۰ میلیون برگ چک می‌شود. در این میان از این ۴۰ میلیون برگ چک، حدود ۱۱ درصد آن در بازار به گردش در آمده است.

ابر از تاسف سازمان جهانی بهداشت از توزیع واکسن

دبیرکل سازمان جهانی بهداشت ضمن ابراز تاسف از شکست جهانی در توزیع عادلانه واکسن، بار دیگر خواستار عرضه واکسن برای کشورهای فقیر در مقابله با بحران کووید-۱۹ شد. به گزارش ایرنا به نقل از خبرگزاری رویترز، سازمان جهانی بهداشت هفته گذشته با ابراز تاسف از شکست جهانی در توزیع عادلانه واکسن اعلام کرد در حالی که کشورهای ثروتمند در حال بازگشت به دوران پیش از همه‌گیری ویروس کرونا هستند و واکسیناسیون جوانان به‌عنوان قشری که چندان در معرض خطر نیستند، در دستور کار قرارگرفته اما کشورهای فقیر بی‌رحمانه بدون واکسن مانده‌اند. این سازمان عاجزانه درخواست کرد به ما واکسن بدهید. تدروس ادهانوم، دبیرکل سازمان جهانی بهداشت در این زمینه گفت: اوضاع در افریقا که شمار مبتلایان و مرگ‌ومیر نسبت به هفته گذشته ۴۰ درصد افزایش داشته، خطرناک اس». وی در یک نشست خبری افزود: جهان ما در حال شکست است، همان‌گونه که جامعه جهانی در حال شکست است. وی که خود دارای تبار اتیوپیایی است، بدون نام بردن از اسم کشوری خاص، برخی را به‌دلیل توزیع ناعادلانه واکسن مورد عتاب قرار داد. ادهانوم بحران کنونی جهان در مقابله با کووید-۱۹ را با بحران اچ‌ای وی/ایدز مقایسه کرد؛ هنگامی که برخی کشورها اعلام کردند کشورهای افریقایی قادر به استفاده از درمان‌های پیچیده نیستند. وی تاکید کرد: چنین نگرشی مربوط به گذشته است و باید کنار گذاشته شود. مشکل کنونی ما تامین واکسن است، فقط به ما واکسن بدهید. دبیر کل سازمان جهانی بهداشت گفت: تفاوت بین داشتن و نداشتن است که اکنون بی‌عدالتی را در جهان کاملا آشکار می‌کند؛ بی‌عدالتی و نابرابری، بیایید با آن مقابله کنیم.

با نگاهی به اختلافات طبقاتی در جوامع اروپایی نمایان شد

شکاف عمیق در توزیع ثروت

توزیع ثروت در بین اقشار مختلف جامعه مبحثی است که از ابتدای دهه ۸۰ میلادی در بین دولت‌های اروپایی مطرح شد و همین موضوع نیز زمینه را برای حرکت برخی کشورها به سمت اجرای سیاست‌های رفاهی و کاهش فاصله بین فقیر و غنی شد. البته کشورهای اسکاندیناوی به‌دلیل ساختار حاکمیتی که داشتند پیش از سایر کشورهای اروپایی قدم در این راه گذاشته بودند اما با گذشت زمان و عیان شدن نتیجه‌های مثبت اجرای سیاست‌های رفاهی در این کشورها، سایر دولت‌ها را در قاره سبز بر این داشت تا با الگوبرداری‌های متناسب با شرایط اقلیمی، جمعیتی و سیاسی خود اقدام به پیاده‌سازی برنامه‌های رفاهی و توزیع ثروت کنند. در گزارشی که euro foundation در سال ۲۰۱۹ منتشر کرده، فاکتورهای مربوط به فاصله طبقاتی در بین ملت‌های اروپایی مورد بررسی قرار گرفته که با تمرکز بر تقویت رفاه اجتماعی اتحادیه اروپا در اختیار شهروندان قرار گرفته است. از جمله فاکتورهایی که در این مطالعه بررسی شده می‌توان به ثروت والدین اروپایی، دارایی‌های ملکی، توزیع امکانات آموزش‌وپرورش و... اشاره کرد که در قالب شاخص equality بررسی شده است. از سویی هم نابرابری‌های در نظام توزیع ثروت مورد مطالعه قرار گرفته، زیرا پیامدهای مستقیمی بر کیفیت زندگی شهروندان و به‌ویژه کودکان دارد. داده‌هایی نیز که در این پژوهش مورداستفاده قرار گرفته در ۳ محور نظرسنجی‌ها در زمینه درآمد و هزینه‌های خانوار، نرخ مصرف خانوار و همچنین وضعیت بهداشت در بین کودکان و بازنشستگان و سالمندان خلاصه می‌شود.

ترجمه و تدوین
سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

در اختیار داشتن ثروت یا فقدان آن می‌تواند تأثیرات عمده‌ای در ایجاد و استفاده از فرصت‌های زندگی شهروندان داشته باشد. این موضوع به‌دلیل وجود فقرا در جامعه منجر به ایجاد شکافی عمیق بین فقرا و ثروتمندان شده است

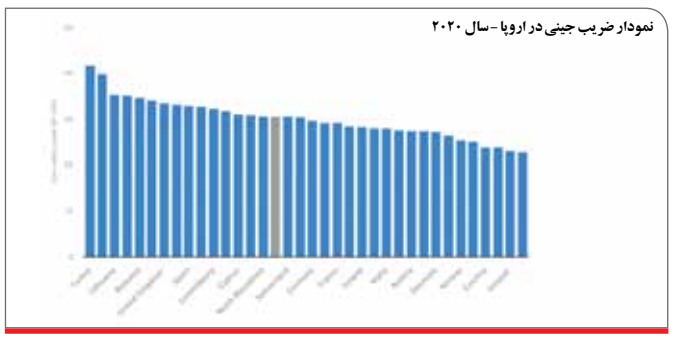
اختلاف طبقاتی و توزیع ثروت

قاعده‌مندسازی توزیع ثروت در جوامع اروپایی (اعضای اتحادیه) می‌تواند به‌عنوان راهی در راستای ارتقای عدالت اجتماعی و به حداقل رساندن حجم اقتصاد زیرزمینی یا همان ثروت پنهان مورداستفاده دولت‌ها قرار بگیرد، از سویی هم با اجرای سیاست‌های یادشده می‌توان در مسیر مبارزه با فرار مالیاتی اقدام کرد که منجر به افزایش درآمد دولت‌ها خواهد شد و فاصله بین فقیر و غنی را نیز کاهش می‌دهد.

در اختیار داشتن ثروت یا فقدان آن می‌تواند تأثیرات عمده‌ای در ایجاد و استفاده از فرصت‌های زندگی شهروندان داشته باشد. این موضوع به دلیل وجود فقرا در جامعه منجر به ایجاد شکافی عمیق بین فقرا و ثروتمندان شده است. در مطالعه‌ای که انجام‌شده نشان می‌دهد دارایی ناخالص بالاترین دهک جوامع در ۲۱ کشور اتحادیه اروپا حدود ۶۰ برابر بیشتر از دارایی‌های ناخالص ۵دهک پایینی و کم‌درآمد این کشورهاست. همین موضوع نشان می‌دهد اختلاف بین درآمد شهروندان باعث عمیق‌تر شدن فاصله بین طبقات اقتصادی جوامع اروپایی شده است.

املاک و مستغلات بیشترین دارایی ثروتمندان اروپایی

نمودار ضریب جینی در اروپا - سال ۲۰۲۰

مشاهدات پژوهشگران نشان می‌دهد بیشترین دارایی ثروتمندان اروپایی در حوزه املاک و مستغلات بوده و گزینه بعدی بازارهای سهام در سراسر اروپاست. البته برخی دولت‌های اروپایی تلاش دارند با ارائه تسهیلات و خطوط ارتباطی برای بیکاران، جوانان تازه‌وارد بازار کارشده و خانواده‌های کم‌درآمد مسکن ارزان تهیه کنند تا آنچه به‌عنوان بزرگ‌ترین معضل شهروندان شناخته می‌شود در گام نخست از میان برداشته شود.

بررسی‌ها حاکی از آن است که نداشتن مسکن بزرگ‌ترین مشکل فقرا در اروپا بوده، از همین‌رو دولت‌های عضو اتحادیه موظف شده‌اند تا با اجرای سیاست‌های حمایتی این معضل را تا حد زیادی حل کنند.

همین سیاست باعث شده تعداد صاحبان خانه در کشورهای غربی اروپا در ۱۰ سال گذشته به میزان چشمگیری افزایش پیدا کنند به‌نحوی‌که در ابتدای سال ۲۰۰۰ تنها یک هفتم شهروندان اروپایی در ۲۱ کشور عضو اتحادیه صاحب ملک بودند اما در سال ۲۰۱۹ این میزان به یک‌پنجم شهروندان قاره سبز افزایش‌یافته است. البته سیاست‌های رفاهی در کشورهای اسکاندیناوی، اوکراین، آلمان، ایتالیا و فرانسه بیشترین سهم در افزایش تعداد صاحبان خانه را داشته‌اند اما در عوض کشورهایی مانند رومانی، صربستان و لتونی به نحوی اقدام کرده‌اند که انباشت سرمایه در بازار مسکن به نفع ثروتمندان تغییر جهت داده و این شکاف از آنچه در سال ۲۰۰۰ شاهد بودیم، عمیق‌تر شده است.

مقایسه سیستم بهداشت و درمان

مطالعه‌ای که سازمان جهانی بهداشت در سال ۲۰۱۹ انجام داده نشان می‌دهد شکاف درآمدی که در بین کشورهای شرق و غرب اروپا وجود دارد باعث‌شده سطح دسترسی شهروندان در کشورهای شرقی به امکانات حداقلی بهداشتی از جمله؛ حمام، دستشویی، نواربهداشتی، پدهای بهداشتی و... در مقایسه با غربی‌های قاره سبز بسیار کمتر باشد. برای مثال در کشوری مانند رومانی بیش از ۲۲ درصد کل بزرگسالان به امکاناتی که به آن اشاره شد دسترسی نداشته و حدود ۲۵ درصد از کودکان رومانیایی زیر ۱۸ سال نیز در این زمره قرار دارند. اما در مقایسه وقتی به آمار مشابه در کشور هلند توجه می‌شود درمی‌یابیم تعداد شهروندانی که به امکانات بهداشتی دسترسی ندارند به‌طورکلی به‌قدری کم است که حتی در درصدبندی‌های کلان هم لحاظ نمی‌شوند. یا در کشوری مانند بلژیک شهروندان محروم از امکانات حداقلی بهداشتی کمتر از ۰.۰۲ درصد از کل جمعیت (کمتر از ۲ هزار نفر) را شامل می‌شوند. این در حالی است که بخش قابل‌توجهی از جمعیت در کشورهایی نظیر لیتوانی، لتونی، بلغارستان، استونی و... هیچ دسترسی به حداقل امکانات بهداشتی نداشته و در نتیجه با بیماری‌هایی مانند سرطان پوست و امراض عفونی مواجه می‌شوند. اما ملزومات بهداشتی در کشورهایی مانند آلمان، هلند، بلژیک، لوکزامبورگ و... به وفور در اختیار شهروندان قرار داشته و دولت‌ها سعی دارند با ساخت مسکن‌های ارزان که از امکانات بهداشتی برخوردار هستند این مشکل را به‌طورکلی حل کند. از سویی هم موضوع بیمه درمانی در کشورهای اسکاندیناوی مطرح است، زیرا در این کشورها برخلاف آنچه در جهان می‌شناسیم وزارت امنیت اجتماعی موظف به تامین همه نیازهای ابتدایی شهروندان برای زندگی سالم است. این در حالی است که بیمه در تمام کشورهای دنیا تنها پس از وقوع حوادث یا ابتلای افراد به بیماری وارد عمل می‌شود اما در سوئد، نروژ، فنلاند و دانمارک نقش شرکت‌های دولتی و حتی خصوصی بیمه به‌قدری در زندگی افراد پررنگ است که شهروندان تلاش می‌کنند در گام نخست حق بیمه خود را از درآمد ماهیانه خود جدا کرده و با بقیه پول خود زندگی را ادامه دهند زیرا شهروندان در این کشورها شدیدا به نظام بیمه‌ای وابسته هستند و جالب‌تر این است که میزان حق بیمه‌ای که دولت‌ها و بخش خصوصی در این ۴ کشور از مردم گرفته می‌شود تقریبا در رسته ارزان‌ترین خدمات بیمه‌ای جهان دسته‌بندی می‌شود.

جدول دسترسی شهروندان اتحادیه اروپا به امکانات بهداشتی

Country	Percentage of total population	Percentage of those under 18 years
Romania	22.4	24.9
Lithuania	8.7	9.4
Latvia	7.7	8.3
Bulgaria	7.5	10.1
Estonia	3.5	0.8
Hungary	2.7	4.6
Poland	1.6	0.9
Slovakia	1.3	2.0
Croatia	0.8	0.5
Italy	0.5	0.4
Cyprus	0.5	0.1
Portugal	0.5	0.2
Denmark	0.3	0.0
Spain	0.3	0.3
Czechia	0.2	0.2
Greece	0.2	0.3
France	0.2	0.2
Finland	0.2	0.0
Belgium	0.1	0.0
Ireland	0.1	0.0
Luxembourg	0.1	0.0
Austria	0.1	0.0
Slovenia	0.1	0.0
Germany	0.0	0.0
Netherlands	0.0	0.0
Malta	0.0	0.0

آموزش و کیفیت زندگی کودکان

فاکتورهایی مانند کیفیت نظام آموزشی در جوامع بشری مدرن شدیدا به میزان درآمد والدین بستگی دارد، زیرا هرچه قدرت خرید خانواده‌ها افزایش پیدا کند، سهم آموزش در سبد هزینه‌های خانوار نیز افزایش پیدا می‌کند.

بررسی‌ها نشان می‌دهد خانواده‌های آلمانی در اتحادیه اروپا بیشترین هزینه را برای تحصیل و آموزش فرزندان خود در دستور کار قرار می‌دهند، در عوض آموزش در سبد هزینه‌های والدین رومانیایی کمترین سهم را دارد. البته این به معنای صدرنشینی سیستم آموزشی آلمان به لحاظ کیفیت نیست، زیرا در برخی کشورها مانند نروژ آموزش به‌طور کامل رایگان است و کودکان برای تحصیل در مقاطع مختلف نیازی به هزینه‌کرد خانوار ندارند، بنابراین ممکن است در رده‌بندی میزان هزینه‌های آموزشی در رتبه‌های پایین قرار گیرند اما همان‌طور که گفته شد نروژ به‌عنوان یکی از کارآمدترین سیستم‌های آموزشی در جهان را داشته و سطح تحصیل کودکان نیز به مراتب بالاتر از سایر هم‌قاره‌ای‌های خود است.

سخن پایانی...

سیاست‌گذاری در کشورهای غربی اروپا در سال‌های اخیر با وجود حکمرانی احزاب راست میانه (در آلمان، هلند، ایتالیا، بلژیک و...) به سمت اجرای سیاست‌های دولت رفاه میل کرده است و همین موضوع نیز باعث شده بسیاری از کشورهای غربی اروپا موفق به کاهش اختلاف طبقاتی بین دهک‌های درآمدی شوند.

این در حالی است که دولت‌های شرق اروپا غالبا در اختیار احزاب راستگرا و راست افراطی قرارگرفته‌اند که اعتقادی به اجرای سیاست‌های توزیع عادلانه ثروت و عدالت اجتماعی ندارند.

البته از زمانی که اورسولا فون‌درلاین در پارلمان اتحادیه اروپا بر مسند امر تکیه زده کشورهای شرقی را نیز بر لزوم اجرای سیاست‌های رفاهی در کشورهای خود وادار کرده و این در حالی است که زمامداران بلوک شرق دل‌خوشی از این موضع‌گیری اتحادیه نداشته و حتی زمزمه‌هایی برای خروج از اتحادیه اروپا نیز از سوی همسایه‌های شرقی به گوش می‌رسد.

منبع: www.eurofound.europa.eu

کودکان کار در اروپا

در پرتره

ترجمه و تدوین- سهند اینانلو:

گزارشات نهادهای بین‌المللی از جمله «سازمان بین‌المللی کار» بیانگر وضعیت دهشتناک کودکان کار در کشورهای در حال توسعه و فقیر جهان است که در مقیاس جغرافیایی وسیعی از افریقا گرفته تا امریکای لاتین و آسیا در حال گسترش است. نهادهای بین‌المللی از رشد حدود ۴۰ درصدی آمار کودکان کار از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹ خبر می‌دهند که در مقایسه با نرخ رشد جمعیت کره زمین بیانگر عمیق‌تر شدن شکاف طبقاتی در کشورهای در حال توسعه است. با بررسی آمار و ارقام متوجه می‌شویم نرخ کار کودکان از زمانی که پاندمی کرونا در جهان باعث تعطیلی مشاغل شده، خلاف نرخ اشتغال بزرگسالان به میزان قابل‌تاملی افزایش یافته است. مطالعات موسسات پژوهشی نشان می‌دهد این اتفاق به‌دلیل بیکار شدن والدین فقیر ناشی از اعمال سیاست‌های قرنطینه عمومی است که خانواده‌ها را به بهره‌کشی از کودکان وا داشته است.

یافته‌های یونیسف نیز نشان می‌دهد بحران کار کودک در دوران همه‌گیری کرونا در تمام قاره‌های جهان اتفاق افتاده و تنها مربوط به قاره‌های فقیرتر نیست؛ برای مثال در کشورهای اروپایی نیز معضل کودکان کار به‌شدت بحرانی‌تر شده، زیرا موضوع ابتلای کودکان به کرونا هم به میان آمده که به وخامت نقض حقوق کودکان در سراسر جهان دامن زده است.

دولت‌ها نیز در کشورهای در حال توسعه از سازماندهی تمهیداتی برای جلوگیری از گسترش این پدیده شوم عاجز بوده‌اند زیرا اوضاع اقتصادی در همه کشورهای جهان (غیر از چند استثنا مانند چین و هند) به‌دلیل بحران کرونا وارد لوپ رکودی شده که کاهش درآمدهای دولت را نیز به‌دنبال داشته است.

یافته‌های یونیسف در سال ۲۰۲۱ حاکی از جهش آمار کودکان کار در کشورهای شرقی اروپا بوده که در پی رکود اقتصادی ناشی از کرونا رخ داده است.

در این زمینه می‌توان به کشورهایی مانند گرجستان اشاره کرد که حتی پیش از پاندمی هم آمار بالایی از کار کودک را به ثبت رسانده بود اما درحال‌حاضر بین ۳۰ کشور صدرنشین جهان در بررسی‌های آماری تعداد کودکان کار در کشورهای مختلف است.

گرجستان که تا پیش از سال ۲۰۲۰ به‌عنوان یکی از اقتصادهای نوظهور شرق اروپا شناخته می‌شد، امروزه به‌دلیل رکود در صنعت گردشگری با بحران فراگیر اقتصادی مواجه‌شده که دست دولت را نیز در ارائه خدمات اجتماعی بسته، زیرا بخش اعظمی از درآمد ناخالص داخلی گرجی‌ها از محل جذب گردشگر خارجی بوده اما به‌دلیل تعطیل شدن آژانس‌های مسافرتی بین‌المللی منابع درآمدی این دولت بسیار محدودتر شده و حتی بسیاری ابراز نگرانی می‌کنند که ارزش پول ملی گرجستان نیز به‌میزان بسیار زیادی با کاهش روبه‌رو شود. این مسئله به‌معنای تشدید رکود اقتصادی در این کشور اروپایی خواهد بود.

سازمان بهداشت عمومی در گرجستان با اشاره به افزایش آمار کودکان کار در تفلیس و سایر شهرهای گرجستان از وخیم‌تر شدن فاکتورهای فقر غذایی و بهداشتی کودکان فقیر ابراز نگرانی و اعلام کرده اگر محدودیت‌های اجتماعی ناشی از شیوع کرونا در این کشور ادامه پیدا کند، در سال ۲۰۲۲ با موجی از کودکانی مواجه خواهیم شد که دچار سوءتغذیه هستند و تعدادی هم به‌دلیل ابتلا به کووید ۱۹ جان خود را از دست می‌دهند.

اتحادیه اروپا نیز نگرانی‌های خود را از افزایش نرخ بیسوادی در این کشور ابراز کرده و بودجه‌ای ۳۰۰ میلیون یورویی را برای کمک به سیستم آموزشی گرجستان با هدف ایجاد امکانات آموزش آنلاین به کودکان بی‌سرپرست و بدسرپرست ازسوی دولت تخصیص داده است.

مسئله نگران‌کننده دیگری که یونیسف در گزارشات ماهانه خود آن را متذکر شده بالا رفتن آمار قتل کودکان ازسوی والدین است. این نهاد بین‌المللی با اشاره به نرخ بالای مصرف الکل در اغلب کشورهای شرق اروپا از جمله گرجستان این عامل را یکی از فاکتورهای تشدیدکننده جنایت علیه کودکان دانسته است.

منبع: گاردین

دوشنبه
۲۱ تیر ۱۴۰۰- اول ذی‌الحجه ۱۴۴۲ - ۱۲ ژوئیه۲۰۲۱-شماره۱۸۳۶-پیاپی۳۱۵۴

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

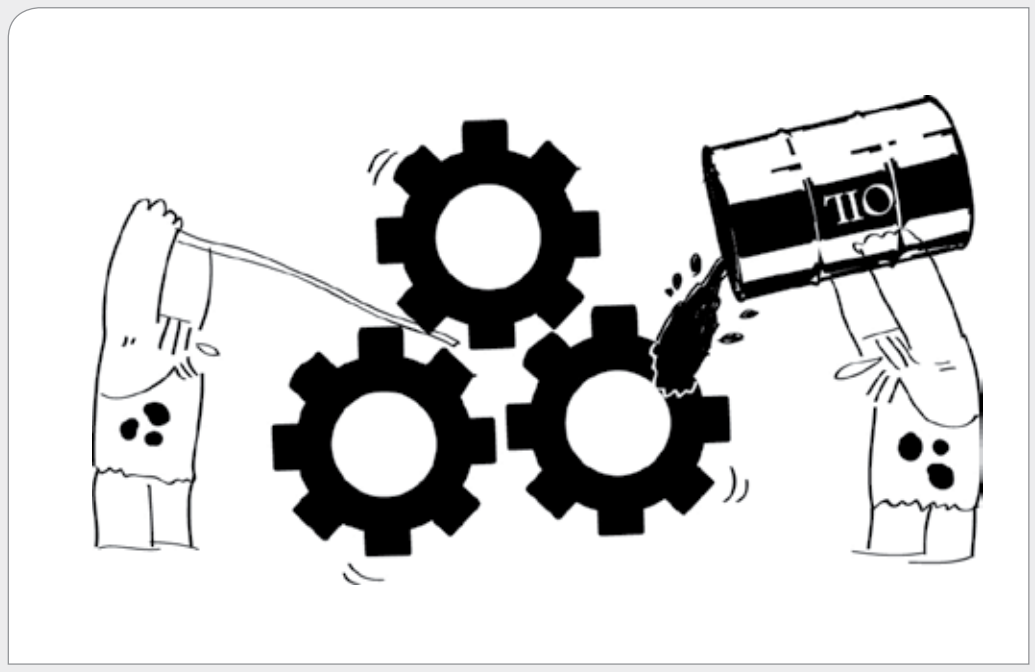
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۱۹۱۲۵۱۴۰۶
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام‌فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کدپستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

مدیران دولتی مماشات می‌کنند

عباس خالدنژاد- کارشناس روابط عمومی و مدیر پیشین روابط عمومی انجمن صنفی شرکت‌های توزیع نیروی برق کشور: مدیران دولتی در بیان دلایل اصلی بروز شرایط نابسامان صنعت برق مماشات می‌کنند، این در حالی است که خاموشی‌های گسترده با برنامه و بی‌برنامه اخیر، موجی از نارضایتی و واکنش‌های منفی را بین آحاد مردم و حتی دستگاه‌های نظارتی در پی داشت.

برای عموم مردم این سوال اساسی مطرح است که علت این خاموشی‌ها چیست و چه عواملی موجب به‌وجود آمدن این شرایط شده است.

هرچند مدیران صنعت برق با حضور مستمر در رسانه‌های گروهی یا استفاده از سایر ابزار اطلاع‌رسانی علت کمبود برق را کاهش چشمگیر بارش و ممکن نبودن استفاده از تمامی ظرفیت‌های نیروگاه‌های برق‌آبی برای تولید برق، افزایش ناگهانی دما و گسترش استفاده از لوازم سرمایشی، افزایش مراکز غیرمجاز استخراج رمزارز و مصارف بالای این مراکز ذکر کرده‌اند، اما به‌نظر می‌رسد افکار عمومی با این دلایل قانع نشده است.

به موازات این نبود شرایط راضی‌کننده و اقناع، بازار شایعات درباره خاموشی‌ها نیز رونق گرفته و هر روز شاهد رواج این شایعات در بطن جامعه به‌ویژه فضای مجازی هستیم.

صادرات برق به کشورهای همسایه، نبود اراده کافی برای تعطیلی مراکز استخراج رمزارز به‌دلیل تعرفه‌های بالای برق آنها و سودآوری برای صنعت برق، ایجاد کمبود تصنعی برق برای گران کردن آن و... از جمله مواردی است که این روزها در جامعه مطرح است.

باید گفت یکی از عوامل اصلی یا شاید اصلی‌ترین عامل بروز این شرایط جذب نشدن منابع کافی توسط وزارت نیرو و تخصیص نیافتن بودجه کافی برای توسعه ظرفیت‌های این صنعت به‌ویژه در بخش تولید و نوسازی و بهسازی تاسیسات آن است.

علاوه‌براین اقتصاد نابسامان برق و نبود رابطه منطقی و منبطق بر اصول اقتصاد بین نرخ تمام‌شده تولید و تامین برق با نرخ‌های تکلیفی فروش آن و نگاه سیاست‌گذاران حوزه انرژی به عرضه انرژی برق به‌عنوان یک خدمت عمومی عام‌المنفعه به‌جای یک کالای اقتصادی، این صنعت را که روزگارانی نه‌چندان دور مایه مباهات بود، به این روز نشانده است.

ذکر این نکته ضروری است که دولت علاوه بر اینکه منابع کافی به صنعت برق تخصیص نداده، در پرداخت مابه‌التفاوت نرخ تکلیفی فروش و هزینه تمام‌شده به وزارت نیرو که رقمی بالغ بر ۵۰ هزار میلیارد تومان است و قانون او را مکلف به پرداخت کرده، کوتاهی می‌کند و ظاهرا اراده‌ای برای پرداخت آن نیست. از سوی دیگر نمایندگان مجلس هم برای تعیین تعرفه با عافیت‌طلبی اقدام می‌کنند و در این زمینه مولفه‌های غیراقتصادی در تصمیم‌گیری‌ها نقش بیشتری دارد.

بخش خصوصی هم به‌دلیل مطالبات انباشته از وزارت نیرو (بیش از ۲۳ هزار میلیارد تومان)، همچنین مشکل پرداخت ارزی اقساط تسهیلات دریافتی از صندوق توسعه ملی باتوجه به جهش چندین برابری نرخ ارز، نحوه قیمت‌گذاری برای خرید برق تولیدی نیروگاه‌های خصوصی توسط وزارت نیرو، انحصار صادرات برق برای بخش دولتی و مجاز نبودن نیروگاه‌های خصوصی برای صادرات برق تولیدی خود و در کل نگاه غیرخودی بخش دولتی به این بخش، انگیزه‌ای برای ورود و سرمایه‌گذاری به‌ویژه در بخش تولید ندارد؛ تا جایی که طی چند سال اخیر کمترین سرمایه‌گذاری توسط بخش خصوصی در این حوزه انجام شده است.

به‌نظر می‌رسد مدیران دولتی چون از بدنه دولت هستند، در بیان ریشه بروز این شرایط در رسانه‌ها مماشات می‌کنند و شاید مدیران بالادستی فضا را برای بیان واقعیت‌های این صنعت و چالش‌های آن فراهم نکرده و نمی‌کنند.

توسعه ظرفیت تولید برق و تاسیسات جانبی آن امری زمان‌بر است و نیاز به سرمایه‌گذاری هنگفت دارد. اگر امروز با رویکردی واقع‌بینانه چاره‌اندیشی نشود، بیم آن می‌رود طی سال‌های آتی شاهد خاموشی‌های گسترده‌تر و به‌مراتب بحران‌های عمیق‌تر باشیم.

تهران آرایش شهر قرمز را ندارد

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران با اشاره به آغاز موج پنجم کرونا، گفت: متاسفانه تهران در آرایش شرایط شهر قرمز کرونایی قرار ندارد. جلیل کوهپایه‌زاده در وبیناری که با حضور رؤسا و مدیران بیمارستان‌های استان تهران با موضوع پیک پنجم کرونا برگزار شد، اظهار کرد: متاسفانه خیلی سریع گرفتار پیک پنجم کرونا شدیم و قطعا کار بسیار سخت است اما براساس وظیفه باید برای رسیدگی به مردم و عبور از این شرایط آمادگی کامل داشته باشیم. وی با بیان اینکه متاسفانه شهر تهران آرایش شرایط قرمز را ندارد، افزود: حجم مراجعه به مراکز درمانی در حال افزایش است و پیش‌بینی می‌شود در چند روز آینده به ۷ هزار بستری در استان تهران برسیم. رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایران خاطرنشان کرد: یکی از ابتکارات موثر در پیک قبلی ارائه خدمات درمانی سرپایی در کلینیک‌ها بود که در کاهش میزان بستری بیمارستانی گره‌گشا بود. امروز هم باید سراغ نوآوری دیگری رفته و بررسی کنیم که چقدر می‌توانیم از ظرفیت مراقبت‌های درمانی در خانه‌ها استفاده کنیم. به گزارش مهر، وی با اشاره به ۴ گروه بیمار در پیک پنجم کرونا، گفت: گروهی نیاز به بستری در بخش‌های مراقبت ویژه یا نیاز به بستری در بخش‌های عادی بیمارستانی دارند و عده‌ای در کلینیک‌ها، درمان‌های سرپایی دریافت می‌کنند اما گروه چهارم از بیمارانی کرونایی، نه آنقدر بدحال هستند که بستری شوند و نه امکان مراجعه به کلینیک‌ها را دارند. این افراد می‌توانند با رسیدگی‌های تحت نظارت در منزل درمان شوند. کوهپایه‌زاده تاکید کرد: باید سعی کنیم با کمترین مراجعه به مراکز درمانی پیک پنجم کرونا را مدیریت کرده و پشت سر بگذاریم. وی با اشاره به ظرفیت سامانه تلفنی ۶۰۷۰، گفت: باید خدمات این سامانه را به اطلاع مردم برسانیم تا با راهنمایی صحیح هم از نگرانی و سردرگمی شهروندان کم و هم در استفاده از تخت‌های بستری بیمارستان‌ها، تعادل برقرار شود.

نظرگاه

نفت و بازار رای در برابر گرسنگی

محمد طبیبیان- اقتصاددان: اگر بخواهیم فهرست شوربخت‌ترین مردم جهان در سال‌های اخیر را تعیین کنیم شاید مردم ونزوئلا جایی در صدر فهرست باشند. این کشور بزرگ‌ترین معادن نفت جهان را در اختیار دارد، اما مردم آن از فقیرترین و درمانده‌ترین مردم جهان هستند. بسیاری از شهروندان این کشور به کشورهای اطراف متواری شده و در فقر و بینوایی زندگی می‌کنند. این کشور از تورم حدود ۲۷۰۰ درصدی برخوردار است. نرخ تورم این کشور در سال ۲۰۱۳ زیر ۶۰ درصد بود و طی ۲ سال به ۲۰۰ درصد رسید و همچنان شتابان از مرز ۲ هزار درصد در سال فراتر می‌رود.

این کشور نفت‌خیز یک شریک تجاری بزرگ دارد؛ یعنی حکومت‌گران یک شریک دارند و آن هم روسیه است. شرکت نفت روسی رُزنفت کنترل تولید نفت ونزوئلا و صادرات آن را به‌دست داشت که این کنترل را از طریق پرداخت وام‌های کلان به دولت ونزوئلا کسب کرده بود. می‌توان تصور کرد که پول بی‌ارزش ونزوئلا که با سرعت نجومی بی‌ارزش‌تر می‌شود، نمی‌تواند کفاف هزینه ژنرال‌ها و مقامات را بدهد. رُزنفت به کمک آمده و در خبرها بود که حقوق زیر میزی این بزرگان را با یورو و دلار تامین می‌کند، از روی رفاقت! برخی اقلام معیشتی را هم برای سایرین. سال گذشته که تحریم‌های امریکا شدیدتر شد، برای ایجاد اطمینان قلبی، رزنفت تمام دارایی‌های خود در ونزوئلا را به یک شرکت گمنام روسی دیگر فروخت که ۱۰۰ درصد متعلق به دولت روسیه است. حالا دولت روسیه صاحب‌اختیار منابع نفتی ونزوئلا شده و در مقابل خدمات امنیتی ناقابل دوستانه‌ای هم ارائه می‌کند. در سال ۲۰۲۰ که برخی ژنرال‌ها اقدام به کودتا علیه رئیس‌جمهوری مادورو کردند، دولت روسیه یک جمبوجت کماندو ارسال و ژنرال‌های کودتاچی را سر جای‌شان نشاند و رفیق مادورو، رئیس‌جمهوری فاجعه‌زا، علی‌الحساب خیالش از مقامش راحت است. البته مادورو با انتخابات در سال ۲۰۱۸ برای ۶ سال دوم انتخاب شد. رقیب اصلی در زندان بود و البته کسی مجبور نبود به مادورو رای بدهد، اما هر کس رای می‌داد در کارت ملی او یک «بسته حمایتی» ثبت می‌شد که می‌توانست با ارائه آن کارت، سبد را از فروشگاه‌های دولتی دریافت کند و در صورت لزوم در بازار آزاد به چند برابر نرخ رسمی بفروشد. این کارت ملی به‌نام کارت «سرزمین خانه» در واقع یک ابزار کنترل اجتماعی است که در سال ۲۰۱۶ معرفی شد؛ هم اطلاعات شخصی را در بر دارد و هم مثل یک کارت بانکی سهمیه کوپنی کالاهای معیشتی به آن واریز می‌شود. از این کارت در انتخابات محلی و انتخاب رئیس‌جمهوری بهره‌برداری شده است. رای بده سهمیه الکترونیکی غذا دریافت کن. مردم به این کارت و انتخابات می‌گویند «بازار رای در برابر گرسنگی».

معرفی کتاب

رونمایی از «استکاتو» و «اندیشه‌های یک مدیر تراز»

چندی پیش از دو کتاب استکاتو و اندیشه‌های یک مدیر تراز، نوشته عیسی بزرگ‌زاده با حضور جمعی از صاحب‌نظران حوزه ادب و هنر، جامعه‌شناسی و محیط‌زیست رونمایی شد. به گزارش صمت در آیین رونمایی از این کتاب محمد فاضلی جامعه‌شناس و استاد دانشگاه، محمد درویش کنشگر اجتماعی-محیط‌زیستی، فرهاد توحیدی فیلمنامه‌نویس، شهاب آگاهی کارگردان تئاتر و فریاد ناصری کارشناس ادبیات و فلسفه و مدیر نشر حکمت کلمه حضور داشتند. محمد درویش، کنشگر اجتماعی-محیط‌زیستی، در آیین رونمایی از این آثار گفت: به‌عنوان یک کنشگر اجتماعی برای نخستین بار شاهد حضور فعالان حوزه آب در ادبیات بودم و با تبریک به نویسنده این آثار، این نقطه را شروع درک عمیقی‌تری برای گفت‌وگو و تلاشی برای پیوند میان محیط‌زیست و فعالان آب می‌دانم. درویش با اشاره به برخی جزئیات در کتاب‌های بزرگ‌زاده گفت: این آثار یادآور آثار فاخر داستانی است و پرسش این است که چه اتفاقی افتاده که بزرگ‌زاده تصمیم به این کار گرفته است.

بزرگ‌زاده در پاسخ گفت: باوجود همه تلاش‌هایی که برای اعمال دیدگاه‌های فنی در تعریف و پیدایش پروژه‌های توسعه‌ای در گذشته شده، متاسفانه شرایط توسعه مطلوب نیست و ما در کشور با توسعه مخرب روبه‌رو هستیم. ۱۰، ۱۵ سال پیش تصور می‌کردم اشکال در کم‌دانشی است. اکنون فکر می‌کنم که دانش توسعه پایدار در کشور هست. بیشتر کسانی که در این حوزه‌ها کار می‌کنند از تبعات توسعه مخرب آگاهند اما ما باز با توسعه نامتوازن طرف هستیم. به این نکته رسیدم که مشکل در دانستن نیست، در باور و ایمان به توسعه پایدار است. وقتی جامعه‌ای به این نقطه می‌رسد دیگر کار دانشی، سیاسی و... جواب نمی‌دهد؛ باید کار فرهنگی کرد. بزرگ‌زاده عنوان کرد: از ۳ یا ۴ سال گذشته شروع به نوشتن این کتاب‌ها کردم که تاکنون حداقل ۲۰ بار بازنویسی شده است. وی در بخش دیگری از سخنانش افزود: این اتفاق خوبی است که ادبیات و هنر باعث گفت‌وگوی آرام در بین صاحب‌نظران محیط‌زیست و مهندسان می‌شود.

آثاری که قابلیت تبدیل به فیلمنامه سینمایی را دارد

فرهاد توحیدی، فیلمنامه‌نویس برجسته کشور با اشاره به آثار فاخر بزرگ‌زاده گفت: استکاتو از بهترین آثار داستانی است و باتوجه به شخصیت‌پردازی و تصویرسازی‌های انجام شده، ۳ تا ۴ داستان از کتاب‌های استکاتو قابلیت تبدیل شدن به فیلمنامه سینمایی یا سریال را دارند. وی با نام بردن از برخی آثار ادبی در گذشته که تا حدودی به این فضا -زمین و جامعه دهقانی- نزدیک شده‌اند، افزود: خلق این داستان‌ها اتفاق خیلی بزرگی است و به جرأت می‌توان گفت در حوزه ادبیات پیش از این، چنین چیزی وجود نداشته است. این کار توانمندی عیسی بزرگ‌زاده را نشان می‌دهد که چگونه روی لبه تیغ حرکت کرده و به‌خوبی توانست از عهده این کار برآید.

تلفیق علم و هنر

محمد فاضلی، جامعه‌شناس با اشاره به تلفیق فناوری و هنر در آثار بزرگ‌زاده گفت: بزرگ‌زاده بیش از ۲ دهه مسئول کنترل کیفیت بخش‌های سازه‌ای پروژه‌های بزرگ بوده و تجربیات و یافته‌های خود را در قالب ادبیات به رشته تحریر در آورده است.

وی افزود: این انکار گذشته نیست، بلکه یک جهش است که حاصل یک جریان اجتماعی است. در واقع داستان‌هایی که در کتاب استکاتو به رشته تحریر در آمده با عقبه علمی و فنی، حاصل به بار نشستن یک دهه گفت‌وگو است. وی در بخش دیگری از سخنانش گفت: بیان یافته‌های فنی به زبان هنر و ادبیات، ضمن تلطیف نکته‌ها و پیام‌ها باعث گسترش این پیام‌ها در میان مخاطبان بیشتر می‌شود.

متنی برای آینده

شهاب آگاهی، کارگردان تئاتر با اشاره به توانمندی نویسنده کتاب‌های استکاتو و اندیشه‌های یک مدیر تراز در جذب مخاطب و استفاده از بیان شاعرانه گفت: هنگام مطالعه این آثار هیچ ذهنیتی در زمینه نویسنده آنها که از مدیران تراز اول وزارت نیرو باشد، نداشتم. از این رو آثار بزرگ‌زاده را فارغ از یک مدیر دیدم.

وی افزود: پس از خواندن قصه اول، به کوه، طبیعت و رودخانه جذب شدم و خودم را مانند اسکی‌بازی دیدم که از زردکوه بالا می‌رود. زبان اثر میان شعر و ناشعر حرکت می‌کند و این در اثر می‌نشیند. با آقای توحیدی موافقم که داستان‌های استکاتو ظرفیت خوبی برای سینمایی شدن دارند. وی با اشاره به نمایش «وقتی ما مردگان برمی‌خیزیم» ایبسن گفت: به‌نظرم متن نمایشی بزرگ‌زاده، متنی برای آینده است. فریاد ناصری، کارشناس ادبیات و فلسفه و مدیر نشر حکمت کلمه نیز در سخنانی به تبیین نقش آثار بزرگ‌زاده در ادبیات توسعه و محیط‌زیست پرداخت. وی با اشاره به ایجاد انگیزه در مخاطب به‌عنوان یکی از ویژگی‌های مهم آثار بزرگ‌زاده گفت: هنوز مانده صدای این داستان‌ها در ادبیات شنیده شود.

گزارش خبری

ضربه به کسب‌وکارهای فعال در فضای مجازی

طرح «صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی و ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی» بار دیگر به‌دلیل اظهارنظرهای متفاوت در مرکز توجه قرار گرفته است.

با اینکه هفته گذشته محمدصالح مفتاح، مشاور رئیس مجلس در صفحه شخصی خود در توئیتر از خارج شدن موضوع این طرح از دستور کار مجلس خبر داده بود، مرتضی آقاتهرانی، رئیس کمیسیون فرهنگی مجلس در اظهارنظر دیگری اعلام کرد: «برای به نتیجه رسیدن این قانون مردانه تا آخر ایستاده‌ایم».

به گزارش ایرناپلاس، با این تعبیر می‌توان گفت کمیسیون فرهنگی مجلس «مردانه» ایستاده تا از حقوق کاربران در فضای مجازی صیانت و پیام‌رسان‌های اجتماعی را ساماندهی کند، این در حالی است که به‌نظر می‌رسد به پیامدهای اقتصادی این طرح کمتر توجه شده و ممکن است این بی‌توجهی به قیمت تعطیلی کسب‌وکارهای فعال در حوزه مجازی و شرکت‌های دانش‌بنیان که پیش از این نیز از محدودیت‌های ایجاد شده برای فضای مجازی ضربه خورده‌اند، تمام شود.

صیانت از کاربران یا محدود کردن کسب‌وکار؟

براساس آنچه که تاکنون درباره صیانت از حقوق کاربران در فضای مجازی و ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی منتشر شده، در صورتی که پیام‌رسان‌های اجتماعی داخلی و خارجی در پنجره واحد رعایت قوانین کشور ثبت نشوند، هیات ساماندهی و نظارت فعالیت آنها را تایید نکند و شرکتی ایرانی به‌عنوان نماینده پیام‌رسان‌های خارجی در داخل کشور معرفی نشود، فعالیت آنها غیرقانونی تلقی می‌شود و دسترسی به آنها مسدود خواهد شد.

علاوه بر این، هیات ساماندهی و نظارت، وظیفه رصد شاخص‌هایی همچون تعداد کاربران ثبت‌نامی، تعداد کاربران فعال ماهانه، هفتگی و روزانه، میزان رشد عضویت کاربران در پیام‌رسان، پراکندگی کشوری، نوع خدمت و حجم ترافیک ایجاد شده در پیام‌رسان‌ها را برعهده خواهد داشت.

همچنین پیام‌رسان‌های اجتماعی موظف می‌شوند الزامات مربوط به احراز هویت اشخاص، اماکن، اشیا، اطلاعات، ارتباطات، دستگاه‌ها و دیگر موجودیت‌های تحت پیام‌رسان را فراهم کنند.

پیامدهای اقتصادی یک طرح

با اینکه بررسی این طرح ازسوی اعضای کمیسیون فرهنگی با جدیت دنبال می‌شود، پیامدهای آن تنها در زمینه امور فرهنگی نیست و کسب‌وکارها و فضای اقتصاد دیجیتال را نیز تحت تاثیر خود قرار می‌دهد؛ به‌عنوان نمونه، در صورت تصویب و اجرای این طرح، همه فعالیت‌های رسانه‌ای، تبلیغاتی، مالی، تجاری، ارتباطی و... که بر بستر پیام‌رسان‌ها انجام شود، مشمول قوانین موضوعه خاص آن فعالیت‌ها از قبیل قانون تجارت الکترونیک خواهد بود و هرگونه ارائه خدمات پولی و بانکی به کسب‌وکارهای فعال در پیام‌رسان‌های اجتماعی خارجی ممنوع خواهد شد.

علاوه‌براین، استفاده و عرضه «رمزارز» توسط پیام‌رسان‌های خارجی در داخل کشور ممنوع بوده و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است بلافاصله نسبت به مسدودسازی موقت آن پیام‌رسان‌های خارجی اقدام کند.

این طرح در حالی که بر انحصارزدایی تاکید دارد و در تبصره چهارم بند سوم فصل اول، یکی از وظایف هیات ساماندهی و نظارت را «جلوگیری از هر شکل و نوع انحصار پیام‌رسان داخلی و خارجی در کشور» تعیین کرده، تبعیض‌هایی را در خود دارد که در نهایت به ایجاد انحصار برای پیام‌رسان‌های داخلی منجر می‌شود؛ به عنوان نمونه براساس این طرح، نرخ پهنای باند داخلی در نظام قیمت‌گذاری در هر حال باید حداکثر یک‌سوم نرخ پهنای باند بین‌المللی باشد و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف می‌شود پهنای باند موردنیاز کاربران پیام‌رسان‌های داخلی حداقل ۲ برابر پهنای باند موردنیاز پیام‌رسان‌های خارجی باشد.

این شیوه حمایتی ممکن است در نگاه اول اقدامی مثبت به‌نظر برسد، اما تجربه این‌گونه حمایت‌ها نشان‌دهنده نتیجه معکوس آنهاست.

کسب‌وکارهای ایرانی، قربانی حمایت‌های غیراصولی

طرحی که با هدف صیانت از حقوق کاربران در حال بررسی در مجلس است، می‌تواند به تهدیدی برای کسب‌وکارهایی تبدیل شود که از زیرساخت‌های ارتباطی برای شکل‌گیری و رشد خود بهره‌مند شده‌اند و علاوه بر این، بازدهی سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در این زمینه را به‌دلیل محدودیت‌هایی که ایجاد خواهد کرد، کاهش دهد؛ به‌عنوان نمونه افزایش ۳۵ برابری پهنای باند در دولت روحانی که ظرفیت افراد شاغل در فضای مجازی را به ۵۰۰ هزار نفر رسانده، نمی‌تواند به‌صورت بهینه مورد استفاده قرار گیرد و حتی برخی استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان نیز با رویکرد حمایتی نادرست ناچار به توقف فعالیت‌های خود خواهند شد.

به‌عنوان نمونه، پیام‌رسان ایرانی بیسفون یکی از قربانیان حمایت‌های غیراصولی است که باوجود دریافت حمایت‌های مالی و نیز فیلترینگ نمونه‌های مشابه خارجی، ۸ سال پس از شروع به‌کار خود، سال گذشته به فعالیت خود پایان داد و از دسترس کاربران خارج شد و نشان داد حمایت‌هایی از نوع فیلترینگ شبکه‌ها و پیام‌رسان‌های خارجی به مانعی برای رشد نمونه‌های داخلی تبدیل می‌شوند.

باوجود تجربه شکست‌خورده حمایت از شبکه‌های مجازی داخلی از مسیر فیلترینگ شبکه‌های خارجی و پیامد منفی آن برای فعالیت دو گروه، یعنی کسب‌وکارهای استفاده‌کننده از این فضا و کسب‌وکارهای خدمات‌دهنده در آن، نه‌تنها برخی نمایندگان مجلس «مردانه» پای تصویب چنین طرحی ایستاده‌اند، بلکه به‌نظر می‌رسد بازوی پژوهشی مجلس یعنی مرکز پژوهش‌ها نیز صرف‌نظر از ماهیت علمی و پژوهشی خود، وارد بازی سیاسی شده که در نهایت به زیان اقتصاد و فعالان اقتصادی کشور خواهد بود.

مانع‌تراشی برای کسب‌وکارها

ساماندهی فضای مجازی، پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی موضوعی است که پیشینه آن به مجلس دهم بازمی‌گردد.

مرکز پژوهش‌های مجلس در گزارشی که در سال ۱۳۹۸ منتشر کرد، اصلاح‌ها و پیشنهادهایی را بر طرح ساماندهی پیام‌رسان‌های اجتماعی وارد و تاکید کرد این طرح با قید فوریت در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گیرد.

با این حال این طرح در مدت باقی‌مانده از فعالیت مجلس دهم به تصویب نرسید و اکنون در مجلس یازدهم مورد توجه قرار گرفته است.

البته به‌نظر می‌رسد همچنان این مرکز پژوهش‌های مجلس است که پس از پایان رقابت‌های انتخاباتی که مدیریتش یعنی علیرضا زاکانی یکی از نامزدهای آن بود، تلاش می‌کند نظر نمایندگان را نسبت به تصویب هرچه سریع‌تر این طرح جلب کند.